

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor v. d. Gen. Staf.

120ste JAAR

Nr 9

Sept. 1951

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 498

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens,
door E. J. C. van Hootegem, Majoor van de Generale Staf 503

De uitvoering van de logistiek in oorlogstijd (slot), door E. J. C. van
Hootegem, Majoor van de Generale Staf 510

Samenwerking tussen veldartillerie en de overige wapens (VII), door
J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie 514

Het toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van
van de Rijksverdediging, door Prof. Dr G. J. Sizoo, voorzitter der
Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. 519

Procedure Ambtenarengerecht, door J. Potteboom, Majoor der Milli-
taire Administratie 524

De inlichtingendienst, door P. J. Koene, Eerste-Luitenant der
Garde Grenadiers 529

Uit de praktijk van het militaire tuchtrecht (I), door Mr P. Wester-
dijk, Reserve-Majoor van de Militair Juridische Dienst 533

De verbindingen in het Infanteriebataljon, door W. Kuechler, Kapi-
tein van de Verbindingsdienst 535

Plaatsbepaling in het terrein, door J. Postma, Majoor der Infanterie 543

De oefening „Orion” van het Schoolbataljon der Genieschool 546

Nieuwe Uitgaven 547

De herziening van NATO (II), door F. C. Spits, Res.-Kapitein der
Infanterie 548

Uit de buitenlandse vakpers 552

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
W. DEN TOOM, Luitenant-Kolonel-Waarnemer
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor v. d. Gen. Staf.

120ste JAAR

Nr 9

Sept. 1951

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 498

Redactioneel gedeelte

De tactiek in de moderne oorlog. De tactiek der verbonden wapens,
door E. J. C. van Hootegem, Majoor van de Generale Staf 503

De uitvoering van de logistiek in oorlogstijd (slot), door E. J. C. van
Hootegem, Majoor van de Generale Staf 510

Samenwerking tussen veldartillerie en de overige wapens (VII), door
J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie 514

Het toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van
van de Rijksverdediging, door Prof. Dr G. J. Sizoo, voorzitter der
Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. 519

Procedure Ambtenarengerecht, door J. Potteboom, Majoor der Milli-
taire Administratie 524

De inlichtingendienst, door P. J. Koene, Eerste-Luitenant der
Garde Grenadiers 529

Uit de praktijk van het militaire tuchtrecht (I), door Mr P. Wester-
dijk, Reserve-Majoor van de Militair Juridische Dienst 533

De verbindingen in het Infanteriebataljon, door W. Kuechler, Kapi-
tein van de Verbindingsdienst 535

Plaatsbepaling in het terrein, door J. Postma, Majoor der Infanterie 543

De oefening „Orion” van het Schoolbataljon der Genieschool 546

Nieuwe Uitgaven 547

De herziening van NATO (II), door F. C. Spits, Res.-Kapitein der
Infanterie 548

Uit de buitenlandse vakpers 552

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr 175 L-LM

Eervolle vermelding (Citation of Unit) door de President der Verenigde Staten van Amerika verleend aan het Nederlands Detachement Verenigde Naties

In verband met een door de President der Verenigde Staten van Amerika verleende „Citation of Unit” aan het Nederlandse Detachement Verenigde Naties in Korea, is bepaald, dat de volgende dagorder door commandanten van afzonderlijk geleverde formaties, hoofden van diensten en inrichtingen en overeenkomstige militaire autoriteiten vóór 7 Augustus 1951 persoonlijk ter kennis diende te worden gebracht van het verenigde, onder de bevelen van ieder hunner staande, personeel:

DAGORDER

Het heeft de President der Verenigde Staten van Amerika behaagd te bepalen dat de hieronder volgende (in de Nederlandse taal vertaalde) eervolle vermelding van het daarbij genoemde onderdeel zal worden bekend gemaakt.

„In de vroege ochtend van de 12de Februari zette de vijand een offensief in met twee divisies, ten doel hebbende het centrale front te splitsen.

Het Nederlandse Detachement ontving de opdracht blokposities in te nemen aan de periferie van het strategisch belangrijke verbindingscentrum Hoengsong. Doel van deze opstelling was, twee Amerikaanse bataljons, ondersteunende artillerie en de overgebleven troepen van de 5de en 8ste Zuid-Koreaanse divisie in staat te stellen zich uit hun aan vuur blootgestelde posities terug te trekken.

Het Nederlands detachement nam posities in à cheval van de hoofdas tegenover de oprukkende vijand.

Grote groepen vijandelijke strijders naderden vanuit hoger gelegen gebieden in het westen en de heuvelruggen in het noorden. Een kleine vijandelijke groep wist door te dringen in de door de verdedigers ingenomen posities, doch werd snel teruggeworpen. Omstreeks de middag van dezelfde dag had de vijand een grote macht samengetrokken in de nabijheid van Hoengsong en werden de verdedigers aangevallen met vuur uit handwapens, automatische wapens en mortieren.

Gedurende de gehele middag dekte het Nederlands Detachement de terugtocht der VN-troepen door accuraat en doeltreffend vuur. Nadat de duisternis was gevallen, infiltreerde een vijandelijke compagnie in de terugtrekkende Zuid-Koreaanse divisies en zij slaagde er in de open rechterflank van de positie van het Nederlands Detachement te omtrekken en de commandopost te bereiken. De Nederlandse commandant herkende de aanvallers en waarschuwde luidkeels zijn troepen, verzamelde de leden van zijn hoofdkwartier en verzette zich met zijn kleine groep tegen de verraderlijke tegenpartij tot hij dodelijk gewond neerviel.

Zijn dapper voorbeeld en zijn zelfopoffering inspireerden het stafpersoneel zodanig, dat zij de vijand wisten terug te drijven en in een verwoed gevecht van man tegenover man talrijke vijanden neerlegden. De zwaargehavende en moedige Nederlandse onderdelen trokken terug op achtereenvolgende blokposities totdat de laatste man van de bevriende terugtrekkende troepen door de vijandelijke linie was heen getrokken. Intussen was de vijand in zuidwestelijke richting geïnfiltreerd, waarbij wegversperringen werden gelegd op de hoofdaanvoerlijn naar Wonjoe. Opnieuw werd aan de dappere troepen van het Nederlands Detachement opgedragen een achterhoedegevecht aan te binden en de vijand op te houden tot de versperringen zouden zijn opgeruimd. Zij vochten hardnekkig tegen een overweldigende meerderheid, dusdoende tijd winnende om de bevriende troepen gelegenheid te geven de aanvoerlijn vrij te maken.

Op de 13de Februari werden nieuwe verdedigende posities ingenomen en groef het detachement zich in, wachtende op de volgende aanval, die vroeg in de morgen van de 14de tegen de B-compagnie werd ingezet. De compagnie werd achterwaarts gedrongen totdat eigen mortier- en artillerievuur op de Chinese aanvallers kon worden uitgebracht. In de avond van dezelfde dag werd de toestand kritiek. De vijand beheerste volledig Heuvel 325, een dominerend terreingedeelte, van waaruit onze posities konden worden overzien. Verbindingen waren verbroken, de verliezen zwaar en de situatie was volkomen onoverzichtelijk. Toen werd aan de A-compagnie, die zo verzwakt was, dat zij moest worden aangevuld door pelotons van de B-compagnie en de mortiercompagnie, bevel gegeven de heuvel te hernemen. De compagnie zette de aanval in om 02.30 uur in de ochtend van de 15de Februari en werd aanvankelijk teruggeworpen door zwaar machinegeweeervuur van de top van de heuvel.

Om 03.45 uur werd opnieuw geattaqueerd en ditmaal slaagde de A-compagnie er in de heuveltop tot op 100 meter afstand te naderen, alvorens zij voor de tweede maal werd teruggeslagen. Om 6 uur des ochtends, na tweemaal te zijn teruggedreven en na drie nachten niet te hebben geslapen, met een tekort aan munitie en zonder verbindingen, zette het dappere troepje mannen de bajonet op en bestormde de heuvel. Onder de beroemd geworden oorlogskreet „Van Heutz” sloegen zij zich een weg naar de top van Heuvel 325 en ruimden de laatste resten van de zich verzettende vijand op. Het inspirerende en vastbesloten optreden der dappere soldaten van het Nederlands Detachement wist het vijandelijk offensief te weerstaan en stelde de geallieerde troepen in staat zich terug te trekken en te hergroeperen. Het Detachement legde een zodanige heldenmoed, vastberadenheid en corpsgeest aan de dag bij het volvoeren van zijn opdracht onder uitzonderlijk moeilijke en gevaarlijke omstandigheden, dat het daarbij uitsteekt boven andere eenheden, die soortgelijke opdrachten uitvoerden.

De dapperheid van de mannen van het Nederlands Detachement, zowel individueel als collectief, ten toon gespreid in het moedig standhouden tegenover een overmachtige vijand, strekt henzelf, hun vaderland en de strijdkrachten der Verenigde Naties tot de hoogste eer.”

Ik reken het mij tot een eer en genoegen deze voor genoemd detachement zo hoogst eervolle en wereldkundig gemaakte uiting van waardering door een staatshoofd van een grote bevriende mogendheid ter kennis te brengen van de Koninklijke landmacht en in deze dagorder mijn dank en waardering uit te spreken voor hetgeen dit detachement heeft verricht tot verhoging van het aanzien van de Nederlandse naam in het algemeen en de naam van het Nederlandse leger in het bijzonder

Nr. 143 L-LM-O — Processen-verbaal inzake aan militairen overkomen ongevallen.

Par. 1

Indien aan een militair een ongeval is overkomen, wordt hiervan — tenzij het ongeval van zeer onbeduidende aard is — door de zorg van de Commandant van het onderdeel (hieronder wordt verstaan compagnie, batterij, eskadron of soortgelijk onderdeel, waarbij de militair zijn dienst verricht) een proces-verbaal opgemaakt.

Eveneens dient een proces-verbaal te worden opgemaakt indien een militair vermist is geraakt.

Indien een militair, onder geneeskundige behandeling komende, als oorzaak van zijn lijden aanwijst een ongeval, dat hem zou zijn overkomen in de uitoefening van zijn dienst, dan wel stelt, dat zijn lijden het gevolg zou zijn van enige verrichting of vermoënis aan de uitoefening van de dienst verbonden, of van een bijzondere omstandigheid of toestand, die zich bij de uitoefening van de dienst heeft voorgedaan, of van bijzondere zeer nadelige invloeden, waaraan hij bij de uitoefening van de dienst is blootgesteld geweest, zal de behandelend Officier van Gezondheid of de als zodanig dienstdoende burgerarts deze mededeling ter kennis brengen van bovenbedoelde commandant, die gehouden zal zijn ter zake een onderzoek te doen instellen en een proces-verbaal inzake het beweerde ongeval of de door de militair gestelde verrichting, vermoënis, bijzondere omstandigheid, toestand of nadelige invloed te doen opmaken.

Par. 2

Degene, die met het onderzoek en het opmaken van het proces-verbaal wordt belast, zal, indien mogelijk, een officier zijn.

Het op te maken proces-verbaal zal tenminste aan de volgende eisen dienen te voldoen:

I. Van de militair, aan wie het ongeval zou zijn overkomen, zullen naam en voornamen, rang, legernummer en onderdeel worden vermeld terwijl dient te blijken of de militair behoort tot het beroeps-, dienstplichtig of reserve-personeel, dan wel uit ander hoofde deel uitmaakt van de krijgsmacht.

II. Het voorgevallene, de verrichting, de omstandigheid, de toestand of de nadelige invloed behoren omstandig te worden omschreven onder vermelding van tijd en plaats en van het directe of indirecte verband tussen het voorgevallene en een eventueel daaraan voorafgaande dienstopdracht.

III. Steeds moet duidelijk blijken wat door getuigen op grond van eigen waarneming kan worden medegedeeld of wat, bij het ontbreken van ooggetuigen, aan anderen omtrent het voorgevallene bekend is.

Van zoveel getuigen als voor de volledigheid van het proces-verbaal wenselijk wordt geacht, doch, indien mogelijk, van tenminste twee, worden de onafhankelijk van elkaar opgestelde en door hen ondertekende en gedateerde verklaringen aan het proces-verbaal toegevoegd.

IV. De geneeskundige, die in samenhang met het voorgevallene de militair het eerst heeft onderzocht, dient, onder vermelding van plaats en tijd, schriftelijk vast te leggen hetgeen bij dit onderzoek door hem werd vastgesteld, welke geneeskundige verklaring aan het proces-verbaal zal worden toegevoegd.

V. In daartoe strekkende gevallen wordt aan het proces-verbaal toegevoegd een rapport van de commandant, onder wiens bevel de betrokkene ten tijde van het voorgevallene stond, waaruit o.m. dient te blijken op welke gronden het voorgevallene al dan niet wordt geacht te zijn veroorzaakt:

- a. door een dienstongeval,
- b. door een (concrete) verrichting of vermoënis, aan de uitoefening van de dienst verbonden,
- c. door een bijzondere omstandigheid of toestand, die zich bij de uitoefening van de dienst heeft voorgedaan,
- d. door bijzondere, zeer nadelige invloeden, waaraan belanghebbende bij de uitoefening van de dienst is blootgesteld geweest.

Ingeval van vermissing dient tevens te worden vermeld of er redenen bestaan — en zo ja, welke — om aan te nemen, dat de vermiste is overleden.

Par. 3

Van het proces-verbaal worden, indien de militair tengevalle van het ongeval is overleden, *twee exemplaren* gezonden aan het Ministerie van Oorlog, Afdeling Pensioenen en Wachtgelden, waarbij tevens *in enkelvoud* worden overgelegd:

1. een afschrift van de tot dato bijgewerkte controlelijst,
2. een opgave van de militaire inkomsten.

Van een ongeval met *niet-dodelijke* afloop wordt het proces-verbaal aan het Ministerie van Oorlog, Afdeling Pensioenen en Wachtgelden, *in enkelvoud* ingediend, zonder de bescheiden onder 1 en 2 bedoeld.

Bovendien wordt van elk proces-verbaal één exemplaar gezonden aan de

I.G.D.K.L., één exemplaar opgelegd in het archief van het onderdeel, waartoe betrokkene behoort (behoorde) en een exemplaar opgelegd bij de medische bescheiden van de (overleden) militair.

Op alle exemplaren dienen links onder aan de voorzijde te worden vermeld de geadresseerden aan wie het proces-verbaal is verzonden.

Is aan een militair een ongeval overkomen, tengevolge waarvan hij na de indiening van het betreffelijk proces-verbaal komt te overlijden, dan dient van dit overlijden, met verwijzing naar het proces-verbaal, alsnog bij *afzonderlijk schrijven* aan het Ministerie van Oorlog, Afdeling Pensioenen en Wachtgeld, melding te worden gemaakt, onder overlegging van de onder 1 en 2 bedoelde bescheiden.

Aangezien de processen-verbaal benodigd zijn voor de beoordeling van het recht op en de regeling van pensioen voor de militair na bekomen ontslag, dan wel voor de nagelaten betrekkingen van een overleden militair, alsmede — in voorkomend geval — voor de vaststelling van de kosten, welke voor de begrafenis van het stoffelijk overschot van een overleden militair aan het Rijk in rekening kunnen worden gebracht, wordt de commandanten van alle legeronderdelen opgedragen aan het vorenstaande strikt de hand te (doen) houden en in het belang der betrokkenen voor *spoedige* toezending van de vorenomschreven bescheiden zorg te dragen.

Nr. 145 L-LM — Strafbevoegdheid.

Bij Koninklijk besluit van 14 Juni 1951, *Stb* 213 is bepaald:

Onder de formaties, als bedoeld in artikel 39, eerste lid, sub 3, van de Wet op de Krijgstucht wordt gerekend een bataljon dan wel een afdeling, voor zo lang dat onderdeel zelfstandig buiten regiments-verband optreedt.

Nr. 148 L — Vergoeding in de kosten van aanschaffing van petonderscheidingsstukken.

Naar aanleiding van L.O. 1951 nr 58 (Mil. Spec. Juni 1951, blz. 314) wordt bepaald:

1. De militairen die verplicht zijn zich voor eigen rekening van kleding te voorzien en die de petonderscheidingsstukken genoemd onder I C van Bijlage 1 van L.O. 1951 nr 35 hebben aangeschaft, komen in aanmerking voor een tegemoetkoming in de gemaakte kosten.

2. De tegemoetkoming is ten hoogste gelijk aan het bedrag der werkelijk ge-

maakte kosten en mag niet meer bedragen dan:

a. voor een opper-officier	f 34,50
b. voor een hoofd-officier	12,50
c. voor een subaltern-officier	11,—
d. voor een adjudant-onder-officier, vaandrig of kornet en voor een onderofficier van een hogere rang	7,50
e. voor een onderofficier met een lagere rang dan die van adjudant-onderofficier	2,50
f. voor een korporaal en een soldaat	1,50

3. De tegemoetkoming wordt betaald door de administrateur en wordt aan het Rijk in rekening gebracht op een lijst model 75 R.v.A.

Bij deze lijst moeten de kwitanties van de terzake gemaakte kosten worden overgelegd.

De aangeschafte petemblemen moeten bij de uitbetaling worden ingeleverd. Deze emblemen moeten op de voor kledingstukken voorgeschreven wijze worden ingeleverd bij het Depot Retourgoederen.

De uitgaven moeten worden verantwoord als „tegemeetkoming in de kosten van aanschaffing van kleding en uitrusting”.

Na 31 December 1951 mogen terzake geen tegemoetkomingen meer worden uitbetaald.

4. Alle ingediende verzoekschriften betreffende deze aangelegenheid — waarop nog geen beslissing is genomen — worden hiermede als afgedaan beschouwd.

De bij deze verzoekschriften overgelegde kwitanties zullen aan de belanghebbenden worden teruggezonden.

Nr. 156 L-LM — Gebruik van springmiddelen voor vuurnabootsing.

In verband met het feit, dat zich enkele ongevallen hebben voorgedaan bij het gebruik van springplastic en vuurkoord voor het nabootsen van slagveldgeluiden, bepaal ik het volgende:

1. Het gebruik van springmiddelen voor het nabootsen van geluiden en verschillende vuursoorten is verboden.

2. Voor dergelijke doeleinden mag uitsluitend gebruik gemaakt worden van donderslagen.

3. Bij het gebruik van donderslagen dient stipt de hand te worden gehouden aan de daarop aangegeven gebruiksaanwijzingen.

4. Het aanbrenge van wijzigingen aan de donderslagen, teneinde de knal daarvan te verzwaren, is verboden.

Nr. 159 L-LM — Geneeskundige verzorging van gezinsleden van beroepsmilitairen.

Ter kennis van belanghebbenden wordt gebracht, dat veelal niet of niet tijdig wordt voldaan aan de verplichting, gesteld op de achterzijde van de z.g. „rode kaart”, welke kaart strekt tot bewijs van het recht op vrije geneeskundige verzorging van gezinsleden van beroepsmilitairen en van te dezen aanzien daarmede gelijk gestelde categorieën van personen.

Aangezien zulks een goede gang van zaken op medisch- en administratief gebied in hoge mate belemmert en voor het Rijk financieel nadelige gevolgen met zich brengt, bepaal ik bij deze, dat iedere militair aan wie een rode kaart voor geneeskundige verzorging is uitgereikt, onmiddellijk moet nagaan of de op die kaart voorkomende gegevens in overeenstemming zijn met de werkelijkheid. In ontkennend geval moet de kaart op de voorgeschreven wijze ter wijziging c.q. aanvulling worden gezonden aan de Afdeling A4 van het Ministerie van Oorlog.

Voorts moet in den vervolge streng de hand worden gehouden aan het nakomen van vorengenoemde verplichtingen in geval van geboorte, overlijden, huwelijk, meerderjarig worden van kinderen, scheiding van tafel en bed, echtscheiding, verhuizing en ontslag uit de militaire dienst, terwijl bij verzuim daarvan eventueel daaruit voortvloeiende kosten voor rekening van betrokkenen komen.

De Commandant wordt opgedragen het vorenstaande ter kennis van belanghebbenden te brengen.

Nr. 161 L-LM — Oprichting van nieuwe onderdelen bij de Luchtmacht.

1. Met ingang van 1 Mei 1951 is opgericht het Nr. 311 tactische jacht-squadron.

2. Met ingang van 15 Augustus 1951 wordt opgericht:

a. de Vliegbasis Soesterberg;
b. het Depot Vliegtuigmaterieel Nr. 2.
De Vliegbasis Soesterberg wordt gesteld onder de bevelen van de Commandant Luchtverdediging.

Het Depot Vliegtuigmaterieel Nr. 2 wordt gesteld onder de bevelen van de Commandant van het Commando Depôts Materieel Luchtmacht.

Nr. 162 L-LM — Naamsverandering „Commando en Centrale Magazijnen en Werkplaatsen”.

Waar in beschikkingen en andere regelingen betreffende onderdelen van de Luchtmacht-sprake is van:

a. Commando Magazijnen en Werkpl.;
b. Centr. Mag. en Centr. Werkpl. I;
c. „ „ „ „ „ II;
d. „ „ „ „ „ III;
e. „ „ „ „ „ IV;
f. „ „ „ „ „ V;
g. „ „ „ „ „ VI;
h. „ „ „ „ „ VII;

dient te worden gelezen:

a. Commando Dep. Mat. Luchtmacht,
b. Depot Kleding en Uitrusting;
c. Depot Vliegtuigmaterieel Nr. 1;
d. Depot Motortransportmaterieel;
e. Depot Bewapeningsmaterieel;
f. Depot Verbindingsmaterieel;
g. Depot Vliegtuigen.
h. Depot Munitie.

Nr. 166 L-LM — Strafbevoegdheid.

Bij Koninklijk besluit van 30 Juni 1951, Stb. 167 is bepaald:

Artikel 1

Onder de formaties, bedoeld in artikel 39, eerste lid, onder 3°. van de Wet op de Krijgstucht, worden gerekend:

1°. de Staf van de Legerplaats bij Oirschot;

2°. de Staf van de Legerplaats bij Wittenberg;

3°. een instructie-groep ten behoeve van een regimentsgevechtsgroep (Instructie-groep A);

4°. het gezamenlijk militair personeel beneden de rang van luitenant-kolonel, gesteld onder de bevelen van de commandant van een instructie-groep ten behoeve van drie infanterie-bataljons (Instructie-groep B).

Artikel 2

Onder de formaties, bedoeld in artikel 41, onder 2°. van de Wet op de Krijgstucht worden gerekend:

1°. het gezamenlijk militair personeel beneden de rang van Majoor, ingedeeld of gedetacheerd bij het Verzorgingsdetachement van de Staf van de Legerplaats bij Oirschot;

2°. het militair personeel beneden de rang van Majoor, ingedeeld of gedetacheerd bij het Verzorgingsdetachement van de Staf van de Legerplaats bij Wittenberg.

Elnde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor van de Generale Staf,
Leraar aan de H.K.S.*

IX. DE TACTIEK DER VERBONDEN WAPENS

C. De aanval. (Slot).

15. Rivierovergangen. (Vervolg).

b. De Russische uitvoering.

In grote lijnen wijkt de tactiek, die de Russen bij het overschrijden van waterhindernissen volgen, niet veel van de onze af. De verschillen moeten voornamelijk worden gezocht in de detailuitvoering.

Ook op dit gebied heeft het Rode Leger in de afgelopen oorlog veel ervaring opgedaan. Men beschikte weliswaar in mindere mate over technische hulpmiddelen dan de Westelijke geallieerden, maar het is aan twijfel onderhevig, of dit in een volgende oorlog nog zo zal zijn.

Indien bij een opmars of een vervolging een rivier moest worden overschreden, werden gepantserde en gemotoriseerde strijdkrachten — doorgaans behorende tot een gemechaniseerde divisie — vooruitgezonden, om te trachten, met steun van artillerie en luchtmacht, een of meer bestaande overgangen bij verrassing te nemen. Voor dit doel werd ook wel gebruik gemaakt van luchtlandingstroepen, partizanen, of van een vijfde colonne. Mislukte zo'n coup de main, dan streefde men — in tegenstelling met de Westelijke geallieerden — steeds naar een snelle overgang. Het was dan de taak van de troepen, die de rivier het eerst naderden, om met behulp van alle ten dienste staande voorbereide of geïmproviseerde middelen de andere oever te bereiken, zonder op verdere steun te wachten. Verschillende malen is het voorgekomen, dat daarbij de eerste overgang zwemmende geschiedde. Gelukte het op deze wijze een of meer kleine bruggenhoofden te vormen, dan werden deze doorlopend gevoed, tot een aaneensluitend bruggenhoofd van groter omvang was verkregen. Men liet daarbij de vijand geen ogenblik om op adem te komen en paste, vooral bij duisternis, de tactiek van infiltratie toe.

Bij een dergelijke snelle overgang volstond men gewoonlijk met een zeer korte inleidende beschieting. Het overzetten van de tanks geschiedde altijd over een breed front, waarbij gebruik werd gemaakt van vlotten, die de infanterie zo snel mogelijk volgden. Men vermeed hierdoor kwetsbare tankconcentraties en noodzaakte de vijand, om zijn eigen reserves over een grote breedte, dus gedecentraliseerd, in te zetten. Bij een nachtelijke overgang bleef de inleidende beschieting meestal geheel achterwege. Men legde dan nog meer de nadruk op het element verrassing, dan gewoonlijk reeds het geval was. Passende in de Russische tactiek van afmatting, werd een bij daglicht mislukte poging vaak door een hernieuwde gevolgd, nadat de duisternis was ingetreden. Bij voorkeur op dezelfde plaats.

Evenals alle andere legers maakten de Russen bij een voorbereide overgang gebruik van aanvalsbotten, vlotten en bruggen. Om de overgangscapaciteit op te voeren ging men, ook nadat de bruggen waren

gereedgekomen, door met het gebruiken van de veren. Het vermogen van de bruggen varieerde van 6 tot 60 ton.

Ook de Russen gingen uit van de theorie, dat een voorbereide overgang op een breed front moet plaats vinden. Door het uitvoeren van misleidingsoperatiën werd dan getracht de verrassing nog op te voeren. Dergelijke misleidende acties werden doorgezet tot de vijand er op reageerde, terwijl de plannen zodanig werden opgezet, dat een onverwachts succes ervan direct kon worden uitgebuit. Men nam veel tijd voor de voorbereidingen en besteedde daarbij veel zorg aan het camoufleren van troepen, materiaal en materieel. De inleidende beschieting was doorgaans zeer intensief, maar van korter duur dan bij een gewoon offensief. Men concentreerde soms 300 vuurmonden per strekkende kilometer.

Een kort voorbeeld moge de doeltreffendheid van de Russische uitvoering van een rivierovergang demonstren. Bij een operatie in Oost-Duitsland moest een rivier van 60 meter breedte worden overschreden. Een van de infanteriedivisiën viel aan met twee echelons achter elkaar, en maakte daarbij gebruik van aanvalsbotten, een kabelveer en een pontonbrug. Een voorregiment was binnen vier uur aan de overzijde, en in die tijd was ook de brug gelegd. De gehele divisie was in zes en een half uur van oever verwisseld.

Indien men, met de Rus als tegenstander, de verdediging achter een rivier moet voeren is het minder dan bij een andere tegenstander van belang veel tijd te besteden aan het vaststellen van de, voor onze begrippen, *in elk opzicht* gunstige overgangsplaatsen. De vaste bruggen zijn bekend en zullen altijd een doel kunnen vormen voor een verrassende overval.

De snelle overgang zal in het algemeen niet ver van een of meer van deze vaste overgangsplaatsen worden ondernomen, en direct op de coup de main volgen. Is ook dit mislukt, dan leent zich, van Russisch standpunt bezien, vrijwel de gehele rivier voor verdere overgangspogingen door infiltratie. De Rus is veel minder dan wij aan goede wegen gebonden en in zijn ogen is elke landweg goed genoeg voor het opvoeren van overgangsmaterieel. Terreinomstandigheden vormen voor hem doorgaans een veel geringer beletsel, dan voor onze eigen strijdkrachten. De factor verrassing weegt voor hem zwaarder, dan het gemak van de troep, die reeds in volle vreedstijd aan ontberingen wordt gewend. Bij een voorbereide overgang kijkt hij meer naar goed bedekt terrein voor het opstellen van troepen en middelen, dan naar, technisch in elk opzicht, goede overgangsplaatsen, waarvan hij weet dat hij er wordt verwacht.

Voor een tegenstander is het ondoenlijk een rivier waterdicht af te sluiten en toch zal deze een wijze van verdedigen moeten zoeken, die hem tegen alle hierboven genoemde mogelijkheden een redelijke kans geeft. Hierop zal uitvoerig worden teruggekomen bij de behandeling van de riviervedediging.

c. Lectuur.

In vele oorlogsboeken treft men korte beschrijvingen aan van rivierovergangen. Deze hebben hun geschiedkundige waarde, doch gaan gewoonlijk niet ver op tactiek en techniek in. Een uitstekende verhande-

ling op een hoog niveau heeft men in de, door Majoor J. H. Heimel, voor de Vereniging ter Beoefening van de Krijgswetenschap, gehouden, lezing „Rivierovergangen”. Over de tactiek op een lager niveau vindt men gegevens in de volgende voorschriften en periodieken.

- „The Assault Crossing of Water Obstacles”. MTP 20. (Engels).
- „Infantry Regiment”. FM 7-40. (Amerikaans).
- „Het Infanterie Bataljon”. Ontwerp-voorschrift. (Verschenen).
- „De Tirailleur Compagnie”. Ontwerp-voorschrift. (Bewerkt).
- „Seventh Army Crosses the Moselle River”. Mil Review, Sep. '45.
- „Modern River Warfare”, Mil Review, Sep. '45.
- „A Lesson in River Crossing”. Mil Review, Jan. '46.
- „Cavalry in River Crossing Operations”, Mil. Review, Feb. '46.
- „Artillery in River Crossing Operations”, Mil Review, Jun. '47
- „Two Types of River Crossing”, Mil Review, Dec. '47.
- „The Remagen Bridgehead”, Mil Review, Jul. '49.
- „One More River”, Mil Review, Oct. '50.
- „Third Army's Planning for the Crossing of the Rhine River”, Mil Review, Mrt. '51
- „Objective: Perfection”, Inf Journal, Apr. '46.
- „Night Crossing”, Inf Journal, Jun. '49.
- „The Deliberate River Crossing”, Armor, Jul./Aug. '50.
- „Crossing the Rhine, The Task of the Sappers at Xanten”, The Royal Engineers Journal, Jun. '47.

De Verdediging.

1. Inleiding.

Een van de beginselen van de tactiek leert, dat een beslissende overwinning slechts door een offensief kan worden bevochten. Het verdedigend gevecht mag slechts worden gezien als een middel om tijd te winnen voor het opbouwen van een aanval, of als een poging om op een bepaald deel van het front vijandelijke krachten te binden, terwijl op een ander deel de eigen troepen tot de aanval overgaan. In de verschillende brochures, die Veldmaarschalk Montgomery zijn 21e legergroep deed toekomen, sprak hij nooit van „verdediging”, doch steeds van „tijdelijke verdediging”.

De overschatting van de waarde van het verdedigend gevecht leidde in het begin van de afgelopen oorlog tot geweldige echees. Toch mag dit belang ook weer niet worden onderschat. Men dient niet uit het oog te verliezen, dat in elke oorlog het merendeel der gevechten van verdedigende aard was. Bij de geallieerde opmars in Noordwest Europa in 1944/1945 was het percentage 80 tot 90 %. De fout van het verleden moet niet zozeer worden gezocht in de verdediging als zodanig, doch in de verkeerde wijze waarop zij werd uitgevoerd. Men is intussen dan ook tot gewijzigde inzichten gekomen.

Een aanvaller zal steeds in staat zijn het verdedigingsstelsel, op een of meer punten binnen te dringen. Hij heeft het initiatief en kan daardoor, op door hem gekozen plaatsen, een overmacht aan personeel, materieel en vuurkracht concentreren. De moderne verdediging heeft in verband hiermede haar conclusies getrokken en accepteert deze mogelijkheid. Zij is er niet meer op gericht om een vijandelijk binnen-

dringen tot elke prijs te verhinderen, doch tracht de vijandelijke penetratie zo gering mogelijk te houden.

Zeer ten onrechte heeft, na de tweede oorlog, ten onzent de mening postgevat, dat dit betekent, dat het geen zin meer heeft ook maar pogingen aan te wenden om de vijand voor de frontlijn te stoppen. Men legde de nieuwe doctrine zo uit, dat men de vijand maar rustig binnen moest laten komen op zogenaamde „killing grounds”, om hem daar door middel van vuur, en, zonodig, beweging te vernietigen.

Een dergelijke interpretatie van de doctrine is onjuist en zal in de praktijk onuitvoerbaar blijken. „Killing grounds” zijn in feite niets anders dan grote défilés, die aan drie zijden door steunpunten worden afgedamd. Een vijand, die een of twee maal volgens plan is opgevangen en vernietigd, zal een derde maal zijn aanval zo projecteren, dat de belendende steunpunten tegelijk met het betreden van de „killing ground” onder de voet worden gelopen. Hij zal zelfs geneigd zijn om juist op die pijlers van het défilé aan te vallen, omdat hij weet, dat hij daarmee het gehele verdedigingsstelsel kan desorganiseren.

Onze na-oorlogse theorie was gebaseerd op de Engelse, doch men heeft de betreffende voorschriften op onjuiste wijze uitgelegd. Opvallend is daarbij, dat dit vermoedelijk ook in Engeland zelf het geval is geweest. In het precis „Defence” van de Staff College Course 1949 wordt de uitdrukking „killing ground” verder angstvallig vermeden. Men spreekt nog wel van gaten tussen de brigade-verdedigingsgebieden, doch ziet deze meer als een noodzakelijk kwaad tengevolge van een gebrek aan troepen. Beslist niet als een opzet, passende in het systeem. De Engelse voorschriften stellen het doel van de verdediging thans als volgt: „Het doel van de verdediging moet zijn de vijandelijke aanval tot staan te brengen, voordat deze de voorste steunpunten bereikt, of tussen deze binnendringt. Het zal echter onvermijdelijk zijn, dat een of meer steunpunten onder de voet worden gelopen, of dat penetratie tussen de steunpunten plaats vindt. Hierop moet worden gereageerd, door het uitvoeren van onmiddellijke of voorbereide tegenaanvallen, afhankelijk van het niveau”.

Een dergelijke opvatting is logisch, indien men bedenkt, dat de kans op eigen luchtoverwicht bij een vijandelijke aanval gering moet worden geacht, en dat het inzetten van tegenaanvallen op een betrekkelijk hoog niveau onder dergelijke omstandigheden een hachelijke onderneming wordt, vooral indien geen bedekt opmarsterrein aanwezig is.

De nieuwste Amerikaanse voorschriften ademen eenzelfde gedachte. Het „Infantry Regiment”, FM 7-40, van Januari 1950 zegt hieromtrent in punt 236:

„Het verdedigend gevecht beoogt: —

— Het organiseren van een stelling, die tot elke prijs moet worden behouden.

— Het gebruik maken van voorposten, om de vijandelijke opmars te vertragen en te desorganiseren, en hem omtrent de juiste ligging van de stelling in het onzekere te laten.

— Het gebruik maken van reserven, om zijn binnendringen aan grenzen te binden, of hem door middel van tegenaanvallen te vernietigen en terug te werpen, indien het hem mocht gelukken de stelling binnen te dringen.”

Het voorschrift vervolgt dan:

„De taak van de infanterie in het verdedigend gevecht is:

— Het, met behulp van andere wapens, stoppen van de vijand, door vuur, *voordat deze de stelling bereikt*.

— Hem terug te werpen door handgemeen, indien het hem gelukt de stelling te bereiken.

— Hem terug te werpen door middel van een tegenaanval, indien het hem gelukt de stelling binnen te dringen.

De doctrine stelt dus in beide gevallen wel zeer duidelijk als eerste poging het stoppen van de vijand vóór de stelling aan de orde. Zij realiseert zich echter, dat dit vaak niet zal gelukken en geeft dan andere middelen aan om hem tot staan te brengen en terug te werpen. Het grote verschil met vroeger is, dat men in mindere mate alles op één kaart zet. Van maar rustig binnen laten komen is echter geen sprake. Voorkomen is nog steeds beter dan genezen, zowel uit materieel als uit moreel oogpunt. Stoppen voor de frontlijn kost alleen maar vuur, hem uit de stelling werpen kost méér vuur en veel troepen.

De wijze van uitvoering zal later in deze verhandeling in details ter sprake worden gebracht, waarbij een vergelijking zal worden getrokken tussen de Amerikaanse, de Britse en de Russische methoden, en waarbij in het bijzonder de nadruk zal worden gelegd op de invloed, die het Nederlandse terrein op deze uitvoering kan hebben.

Het zal de lezer zijn opgevallen, dat de moderne doctrine, op het eerste gezicht, veel overeenkomst vertoont met het gestelde in onze oude gevechtshandleiding, punt 146, e.v. De wijze waarop het verdedigend gevecht wordt *uitgevoerd* verschilt hiervan echter in hoge mate. Beide doctrines, de huidige en die van voor 1940, spreken van een stoppen van de vijand voor de stelling, door vuur. Beide noemen het handgemeen als middel om hem af te wijzen. Beide, tenslotte, wijzen erop, dat de verdediging actief moet worden gevoerd. De verschillen zitten grotendeels in de gradatie. De moderne theorie staat volkomen afwijzend tegen het voeren van het verdedigend gevecht in een hoofdweerstandstrook en opvolgende stroken in de zin, zoals men dat voor 1940 voorschreef. Lijnverdediging wordt tegenwoordig niet meer toegepast, en het verdedigingsstelsel is opgebouwd uit een aantal steunpunten, die hun vuur naar alle richtingen moeten kunnen afgeven, en uit een aantal verdedigingsgebieden, die zodanig moeten worden geprojecteerd, dat de vijand hen, in verband met zijn voortgezette aanval, niet kan negeren. Ook met betrekking tot het actief voeren van de verdediging worden tegenwoordig dieper ingrijpende theorieën gehuldigd. In wezen vormen deze theorieën de basis voor het steunpuntenstelsel, aangezien zij de reden zijn, dat voor de verdediging in voorste lijn minder troepen, en dientengevolge ook minder wapens, ter beschikking kunnen komen, dan vroeger het geval was. De oude gevechtshandleiding spreekt, op een hoog niveau, slechts van kleine tegenaanvallen. De tegenwoordige doctrine houdt rekening met de noodzaak tot het uitvoeren van tegenaanvallen op elk niveau.

2. Grondbeginselen voor de verdediging.

In tegenstelling met de grondslagen voor de gevechtsvoering in het algemeen, kunnen die voor het uitvoeren van een bepaalde tactische

handeling niet als altijddurend worden aangemerkt. Een wijziging in de doctrine van uitvoering zal doorgaans tevens leiden tot een wijziging in de grondbeginselen. Dit komt vooral bij de verdediging zeer duidelijk tot uiting. De grondslagen, welke golden voor 1940, en die kunnen worden gedestilleerd uit eerder genoemd punt van de gevechtshandleiding, zijn nog slechts ten dele van kracht. De nieuwe methode van verdedigen heeft in brede kring toepassing gevonden en men treft bij het bepalen van de grondslagen, in de verschillende landen, geen tegenspraak aan. Om de volledigheid te betrachten volgt hieronder een, van commentaar voorziene, opsomming, welke is ontleend aan de gezamenlijke Nederlandse, Amerikaanse en Engelse voorschriften.

a. Verdedigen betekent standhouden.

Elke verdediging moet, tenzij anders is bepaald, hardnekkig worden gevoerd. Ieder man moet stand houden op de plaats, die hem daarvoor is aangewezen. Het verdedigingssysteem grijpt zeer nauw ineen en het is gegrondvest op een aantal pijlers, die onder geen voorwaarde verloren mogen gaan, omdat zij daardoor het gehele stelsel op losse schroeven zouden kunnen zetten. Juist het behoud van een omsingeld steunpunt kan beslissend zijn voor de uiteindelijke vernietiging van een binnengedrongen vijand. Omsingeling van een steunpunt is in de moderne verdediging een risico, waarmede tevoren rekening is gehouden.

b. Elke verdediging moet actief worden gevoerd.

Een binnengedrongen vijand kan slechts door agressief optreden worden vernietigd of teruggeworpen. Actief optreden is voorts nodig, om de offensieve geest in de troep te houden en het moreel te staven. In de derde plaats moet niemandsland worden beheerst door actieve patrouillegang en het uitvoeren van kleine ondernemingen. Doet men dit niet, dan zou de vijand meer de vrije hand worden gelaten dan gewenst is. Men zou nooit achter 's vijands bedoelingen komen, en hem niet kunnen hinderen in het treffen van voorbereidigen voor een aanval.

c. Men moet alles in het werk stellen om de vijand het inzicht in de stelling te ontnemen.

Opstellingen moeten tot in perfectie worden gecamoufleerd. Schijnopstellingen en schijnmijnenvelden moeten worden aangelegd. Dummies van allerlei aard moeten worden geplaatst (vuurmonden, tanks, e.d.). Verkenning van de stelling moet worden bemoeilijkt door het uitzetten van voorposten.

d. Op sleutelpunten moeten steunpunten worden geprojecteerd, die naar alle zijden ter verdediging moeten worden ingericht, en tot elke prijs intact moeten blijven.

Het verdedigingsstelsel is in de eerste plaats opgebouwd uit een aantal steunpunten. In voorste lijn worden deze zodanig geprojecteerd, dat zij, door hun waarnemingsmogelijkheden, de artillerie en andere ondersteunende wapens in staat stellen het voorgelegen en tussengelegen terrein te beheersen. In de diepte moeten zij zodanig worden geprojecteerd, dat zij de vijand knooppunten ontzeggen, die deze nodig heeft voor zijn voorgezette aanval. Deze pijlers moeten tot elke prijs behouden blijven. Indien de vijand echter ergens de stelling is binnengedrongen bestaat de kans, dat zij in de rug of op een flank worden bedreigd. Zij moeten daarom naar alle zijden ter verdediging zijn ingericht.

e. Tegenaanvallen moeten op elk niveau worden voorbereid.

De tegenaanval is, in de verdediging, het actieve element bij uitnemendheid. Het goed uitvoeren van tegenaanvallen is echter tevens de moeilijkste opgave voor de verdediger, aangezien deze niet tevoren kan weten waar, hoe, wanneer en met welke kracht de vijand zal aanvallen. Hij kan daardoor ook nooit met zekerheid tevoren vaststellen waar, in welk stadium van de gevechten, en op welk niveau een tegenaanval het meeste succes zal sorteren, doch moet op alle eventualiteiten zijn voorbereid. De omstandigheid, dat het toekomstige aanvalsterrein voorlopig in zijn bezit is stelt hem in staat zijn voorbereidingen tot in finesse te treffen. In verband met eerder genoemde onzekerheid moeten deze voorbereidingen op elk niveau geschieden.

f. Het vuur van de beschikbare wapens moet zoveel mogelijk worden gecoördineerd.

Indien men de vijand voor de frontlijn wil stoppen is het nodig hem reeds op zo groot mogelijke afstand, door middel van vuur, afbreuk te doen. De intensiteit van deze vuren moet toenemen, naarmate hij de stelling nadert, om haar hoogtepunt te bereiken op het ogenblik, dat hij tracht binnen te dringen. Dit alles kan slechts worden bereikt, indien de vuren van alle beschikbare wapens elkaar volkomen dekken en aanvullen, en dit wederom is slechts verzekerd bij een gecentraliseerde bevelvoering. Het vuurplan is mede een van de fundamenteën van een goede verdediging.

In sommige buitenlandse bronnen worden bepaalde grondbeginselen op een andere wijze geredigeerd en ondergebracht. Men noemt onder meer: verdediging moet in de diepte worden gevoerd; een zorgvuldige coördinatie van het pantserafweerplan is noodzakelijk enz. Deze punten zijn echter in wezen reeds in de hier gegeven opsomming verwerkt.

(Wordt vervolgd.)

TIJDSTIP DER BESLISSINGEN BETREFFENDE LEGERUITBREIDING

Naar aanleiding van het artikel van de heer DREGMANS in De Militaire Spectator van Juli 1951, wil ik de aandacht van de lezers vestigen op de volgende punten:

1e. De beslissing, dat 5 divisies zullen worden gevormd, heeft de Regering gelijktijdig met het bericht omtrent de ontheffing van Generaal KRULS openbaar gemaakt (eind Januari 1951).

2e. De beslissing, dat 1500 millioen per jaar voor defensie beschikbaar zal worden gesteld, heeft de Regering na de kabinetscrisis bekend gemaakt d.w.z. eind Maart 1951.

3e. De beslissing 1500 millioen per jaar geldt slechts voor de jaren 1951 t.m. 1954. Volgens de Regeringsverklaring hoopt men na 1954 met een veel lager bedrag te kunnen volstaan.

De Generaal-Majoor v. d. Gen. Staf,
Mr J. D. SCHEPERS

DE UITVOERING VAN DE LOGISTIEK IN OORLOGSTIJD

door E. J. C. van HOOTEGEM, *Majoor van de Generale Staf,
Leraar aan de H.K.S.*

(Slot van blz. 455, Aug. 1951, Nr 8)

IV. DE BEVOORRADING. (Slot)

5. *Methoden van bevoorrading op elk niveau.*

d. **Bevoorrading met goederen Klasse V (Munitie, enz.)**

(1) *Inleiding.*

In de loop van 1950 is men in de Verenigde Staten overgegaan tot een vereenvoudigde wijze van bevoorrading met goederen klasse V. Het nieuwe systeem is geen gevolg van theoretische studiën, doch opgebouwd aan de hand van de ervaringen van de afgelopen oorlog, opgedaan door verschillende, geheel onafhankelijk van elkaar opererende, eenheden. Het stelt zich tot doel deze bevoorrading op elk niveau in meer praktische banen te leiden en vooral het eertijds grote aantal administratieve bescheiden te verminderen. De uitvoering zelf is weinig veranderd. De voornaamste consequentie is dat het vroegere begrip „unit of fire” (munitierantsoen) is losgelaten, aangezien een commandant, die een aantal van dergelijke rantsoenen ter beschikking kreeg nog niet wist hoeveel dagen hij hiermede zou kunnen vechten, als hij het zelf niet omzette in dagelijkse behoeften. Voorts gaf het geen enkele aanwijzing van tekorten, die aan een bepaalde soort munitie bestonden en werd geen rekening gehouden met het feit, dat de hoeveelheid van verschillende soorten, die in de loop van gevechtshandelingen wordt verschoten wisselt met de aard van die gevechtshandelingen. Het leidde daardoor vaak tot de aanwezigheid van niet-uitgebalanceerde voorraden. Van sommige soorten had men te weinig, van andere te veel. Een en ander voerde tot een onjuiste bevoorrading en tot een niet economisch gebruik van de transportmiddelen. ¹⁾

(2) *Huidige definities en taken.*

De nieuwe definities en taken zijn thans, ingevolge de wijziging op het FM 101-10 van Maart 1950, als volgt vastgelegd

(a) **Organieke Uitrusting (Basic Load).**

Hieronder verstaat men de hoeveelheid munitie, die onder alle omstandigheden door het personeel en de voertuigen van een eenheid wordt medegevoerd. Zij wordt uitgedrukt in schoten per munitiesoort per wapen, dan wel voor artikelen als mijnen, handgranaten, springmiddelen, enz. in een geëigende hoeveelheid.

¹⁾ Op een verdere beschrijving van het oude stelsel zal hier, om verwarring te voorkomen, niet verder worden ingegaan. LtCol Schroder bespreekt de verschillen uitvoerig in zijn artikelen: „Ammunition Supply in the Combat Zone” in *The Military Review* van Sep 1950 en „Ammunition Supply Overseas” in *Ordnance* van Jan/Feb 1951.

(b) Herbevoorrading (Resupply Load).

Dit is de munitie-laadcapaciteit van de transportmiddelen van de eenheid, die gewoonlijk tijdens de gevechten naar achter worden gezonden voor de herbevoorrading met munitie.

(c) Benodigd munitierantsoen (Required Supply Rate).

Dit is de munitievoorraad voor elke wapensoort, uitgedrukt in schoten per wapen per dag voor wapenmunitie, en voor artikelen als mijnen, handgranaten, springmiddelen, enz. in een geëigende hoeveelheid, nodig om de operatiën van een bepaalde strijdmacht te steunen, zonder dat hierbij enige beperking wordt opgelegd. Een vaste maatstaf wordt niet aangenomen, doch de hoeveelheid moet worden aangepast aan het verloop van de gevechtshandelingen. Het betreft een schatting, die overigens slechts van toepassing is op de tactische wapens, i.e. de wapens van de divisie en de groepswapens van de tactische eenheden buiten de divisie. Niet op wapens van diensteenheden en dienstroepen, tenzij ongewone omstandigheden hun gebruik in gevechten eisen.

(d) Beschikbaar munitierantsoen (Available Supply Rate).

Hieronder verstaat men het munitieverbruik, dat kan worden onderhouden met de door elke commandant voor zijn eenheid vastgestelde voorraad. Voor wapenmunitie wordt deze uitgedrukt in schoten per wapen per dag. Voor artikelen als mijnen, handgranaten, springmiddelen, enz. in een geëigende hoeveelheid per organisatie, per man of per voertuig. De omvang van het rantsoen wordt gewijzigd met de aard van de opdracht, de operatie, en de tactische omstandigheden. Het rantsoen wordt gebezigd als een controle op de hoeveelheid munitie, die per dag door een eenheid kan worden verbruikt. Op leger- en legergroepsniveau geldt het tevens als schattingsgetal voor de beschikbare munitie. Het begrip wordt slechts gebruikt voor de tactische wapens, als hierboven aangegeven.

(e) Dagrantsoen munitie (Ammunition Day of Supply).

Dit is de geschatte hoeveelheid munitie, nodig om de gevechtshandelingen op een bepaald operatietoneel een dag te kunnen steunen. Deze wordt uitgedrukt in schoten per wapen per dag voor vuurwapenen, en in een geëigende hoeveelheid voor artikelen als mijnen, handgranaten, springmiddelen, enz. De schatting is gebaseerd op de gezamenlijke organieke bewapening van alle troepen, vanaf het ogenblik, dat deze het operatietoneel betreden. Het begrip geldt niet voor een niveau beneden dat van een operatietoneel (ten minste 150.000 man). Het kan dientengevolge niet worden gebruikt voor het vaststellen van de behoeften van een tactische eenheid in de gevechtszone, als de divisie.

(f) Taak van de legercommandant.

— Beoordeling van de benodigde munitierantsoenen, zoals deze hem worden opgegeven door legerkorpsen en andere tactische eenheden onder zijn bevel. Opgave van deze samengevoegde benodigde munitierantsoenen aan zijn hogere commandant.

— Vaststelling van het beschikbare munitierantsoen voor de eenheden onder zijn bevel, aan de hand van het hem door de hogere commandant toegestane.

- Inzenden van munitie-toestandrapporten.
- Het doen van aanbevelingen voor de grootte van de organieke uitrusting, nodig om aan een opdracht te kunnen voldoen.
- Het op peil houden van een voldoende tactische reserve aan munitie in de legerinrichtingen, en de uitgifte hiervan binnen het legergebied.
- Het oproepen van munitie uit het etappengebied om het uitgegevene in de legerinrichtingen te vervangen.
- Het verbeteren van de bevoorradings-economie.

- (g) Taak van LK-, Divisie-, e.d. tactische commandanten.
- Beoordeling van de benodigde munitierantsoenen, zoals deze worden opgegeven door de ondergeschikte commandanten, en opgave van de samengevoegde benodigde munitierantsoenen aan de hogere commandant.
 - Vaststelling van het beschikbaar munitierantsoen voor de ondergeschikte eenheden, aan de hand van het hem door de hogere commandant toegewezen beschikbare munitierantsoen voor de eigen eenheid.
 - Het op peil houden van de organieke uitrusting van de eenheid.
 - Het verbeteren van de bevoorradings-economie.

(3) *Het vaststellen van de norm van bevoorrading.*

Zoals naar voren is gebracht in vorige paragraaf wordt het benodigd munitierantsoen vastgesteld door elke commandant van een divisie en hogere eenheid, waarbij deze de aard van de te verwachten gevechtsonstandigheden in aanmerking neemt. Het is de schatting van de dagelijkse behoeften der onder hem gestelde troepen. De opgave geschiedt gewoonlijk voor een tijdvak van 7 tot 10 dagen. Deze behoeften worden aan de naasthogere commandant kenbaar gemaakt, die hen gebruikt om op zijn beurt zijn benodigd munitierantsoen vast te stellen.

Het leger stelt nu de munitievoorraad vast, die voor de periode beschikbaar is, zijnde de aanwezige voorraad in legerdepots en aanvullingsplaatsen, vermeerderd met de hoeveelheid, die uit het etappengebied zal worden ontvangen. Indien nu blijkt, dat het benodigde munitierantsoen de hoeveelheid aanwezige munitie overtreft, stelt het leger voor elke grote eenheid onder zijn bevel een beschikbaar munitierantsoen vast. Hierbij moeten de vermoedelijke gevechtsonstandigheden van elke eenheid in aanmerking worden gebracht. Een legerkorpscommandant zal bijvoorbeeld een verschil moeten maken tussen het beschikbaar munitierantsoen van een voordivisie en dat van een divisie in reserve.

Uit vorengaande blijkt, dat het beschikbaar munitierantsoen ten hoogste gelijk is aan, en vaak kleiner zal zijn dan het opgegeven benodigd munitierantsoen. Onderdelen van het leger volgen bij het beschikbaar stellen van munitie aan hun eigen onderdelen dezelfde methode. Ten slotte zij nog opgemerkt, dat, te velde, het benodigde munitierantsoen voor de verschillende soorten gevechten (aanval, verdediging, verdragend gevecht, enz.) wordt bepaald door de oorlogservaring. Voor opleidingsdoeleinden wordt het in voorschriften vastgelegd.

(4) *Rapporten en andere bescheiden.*

Het nieuwe systeem reduceert het aantal bescheiden, dat tot nu toe door een verbruikende eenheid moest worden verwerkt. Het is niet

langer nodig, dat deze rapporten doorgeven van de aanwezige hoeveelheid munitie, aangezien de organieke uitrusting is vastgelegd en deze, bij verbruik, onmiddellijk moet worden aangevuld. Slechts indien een eenheid te veel bezit moet hieromtrent worden gerapporteerd. In een dergelijke geval moet een dagelijks rapport van overschot worden opgemaakt totdat dit is verbruikt, dan wel op een aanvullingsplaats is ingeleverd.

Gevechtseenheden behoeven voorts geen verbruiksrapporten meer in te zenden. De munitie wordt verondersteld te zijn verbruikt nadat zij op de aanvullingsplaats is uitgegeven. Het Divisie Munitie Kantoor (DMK) en de aanvullingsplaatsen zijn in staat de vereiste verbruiksgegevens aan de hand van hun eigen bescheiden te verschaffen. De tactische commandant weet, dat zijn onderdelen steeds hun organieke voorraad bezitten, tenzij een der commandanten heeft gerapporteerd, dat aanvulling op de aanvullingsplaats om een of andere reden niet mogelijk is.

(5) Algemene wijze van bevoorrading.

Het bevoorradingstelsel moet zorgen, dat de vechtende eenheden te allen tijde over voldoende munitie beschikken. Om dit te bereiken moet het in de vertikale lijn doorwerken. Het doet dit door in de eerste plaats te voorzien in de aanwezigheid van een organieke uitrusting, welke de troepen in staat stelt twee dagen op maximum kracht te vechten. In de tweede plaats door te voorzien in middelen om deze voorraad voortdurend aan te vullen en voor voorkomend geval munitiedumps in te richten. Hierbij gaat men er van uit, dat op de legeraanvullingsplaatsen een munitierantsoen aanwezig is voor een periode van drie tot vijf dagen. De opstellingsplaats van deze inrichtingen wordt bij voorkeur zodanig bepaald, dat een rondrit niet langer duurt dan acht uur. Doorgaans heeft men één aanvullingsplaats per legerkorps. De materieelofficier van het leger baseert zijn munitiezendingen op de verbruiksrapporten van de aanvullingsplaatsen. Hij moet de voorraad in deze inrichtingen steeds op peil houden.

Het legerdepot is de hoogste schakel in de munitiebevoorrading binnen de gevechtszone. Het moet in staat zijn een aanvullingsplaats binnen 12 uur te bevoorraden. De voorraad in een legerdepot omvat gewoonlijk een hoeveelheid voldoende voor 15 dagen gevechtsactie. De depots ontvangen hun eigen voorraad op oproep uit het etappengebied, op basis van de toewijzingen voor het leger vastgesteld.

(6) Herbevoorrading van de onderdelen.

De commandant van elk onderdeel binnen de divisie heeft tot taak zijn organieke uitrusting op peil te houden door het zenden van transportmiddelen naar de aanvullingsplaats. Een verdeelplaats-munitie kent de divisie niet, in verband met de moeilijkheden gepaard gaande aan af- en opladen van de lastig te hanteren goederen. Binnen de divisie stoppen de naar de aanvullingsplaats vertrekkende auto's bij het DMK, waar de Divisie Munitie Officier (DMO) de aanvragen vergelijkt met het voor de onderdelen beschikbare munitierantsoen, en aan de chauffeurs de nodige verkeersaanwijzingen geeft. Zijn goedkeuring maakt van de aanvraag een transportorder. Indien de aanvullingsplaats

niet in staat is aan een transportorder te voldoen, moet de commandant van die aanvullingsplaats dit onmiddellijk melden aan degene, die bij het leger met de bevoorrading is belast. Hij moet dan tevens vragen, waar hij de munitie wel kan verkrijgen en de munitieofficier van de aanvragende eenheid hieromtrent berichten.

Indien door omstandigheden munitie moet worden gedumpt, moet de commandant van de betreffende eenheid de aldaar aanwezige voorraad dagelijks melden.

(7) *Bevoorrading op bataljons- en compagniesniveau.*

Zie de ontwerp-voorschriften „Het Infanterie Bataljon” en „De Tirailleurcompagnie”.

SAMENWERKING TUSSEN VELDARTILLERIE EN DE OVERIGE WAPENS (VII)

door J. G. J. VAN DER HULST, *Kapitein der Artillerie, Leraar H.K.S.*

(*Vervolg van blz. 460, Aug. 1951, Nr 8*)

ARTILLERIE- EN MORTIERBESTRIJDING

Algemeen.

Bij de behandeling van *Het Vuurplan* werd aangegeven, dat het succes van elke operatie afhangt van een goed gecoördineerd vuurplan.

In een goed vuurplan moet voorzien zijn in vuren op alle mogelijke doelen, welke de gevechtshandeling van de eenheid op een of andere wijze nadelig kunnen beïnvloeden. Aan 's vijands wapens welke door de voorste troepen kunnen worden waargenomen, wat practisch alleen de wapens zijn welke met directe richting vuren, wordt bij het ontwerpen van het vuurplan doorgaans wel gedacht, omdat men zich door deze wapens direct bedreigd voelt. Ook denken CCn en BCn wel aan mogelijke opstellingen van deze wapens.

Waar het 's vijands wapens betreft, welke met indirecte richting vuren en die zich daardoor nog beter gedekt tegen aardwaarneming kunnen opstellen, zoals artillerie en mortieren, ligt de zaak echter anders. De voorste troepen zijn zelden in staat deze wapens te localiseren. Toch vormen juist deze wapens het belangrijkste deel van de vuurkracht, ook van 's vijands eenheden. Het geheel of gedeeltelijk c.q. tijdelijk uitschakelen van deze vuurkracht, voorzover deze van invloed kan zijn op de eigen gevechtshandelingen, is dan ook noodzakelijk, wil een operatie tot een succesvol einde worden gebracht. Artillerie- en mortierbestrijdingsvuren vormen dan ook steeds een integrerend en belangrijk deel van *Het Vuurplan*. Ten koste van grote verliezen is dit in de laatste oorlog aan beide zijden ondervonden. Geallieerde cijfers b.v. voor de operatiën in Italië geven aan, dat van de verliezen aan personeel 70 à 75 % werden veroorzaakt door scherven van artillerie- en mortierprojectielen.

tielen, terwijl dit voor het uiteindelijk aantal gesneuvelden 85 % bedroeg.

De Geallieerden beschikten doorgaans over behoorlijke hoeveelheden artillerie en munitie om de gelocaliseerde artillerie en mortieren te kunnen aangrijpen en uit te schakelen, doch de middelen om deze wapens op te sporen en te localiseren waren nog onvoldoende. Het logisch gevolg was, dat alles werd gedaan om verbetering te brengen in de middelen en methoden om de Duitse artillerie, mortieren en niet te vergeten later ook de Nebelwerfer op te sporen en te localiseren. Wij zien dan ook een steeds verdergaande ontwikkeling op dit gebied o.a. gaat radar voor dit doel gebruikt worden. Vanzelfsprekend werd na 1945 met de opgedane ervaringen rekening gehouden en wordt nog steeds gezocht naar betere mogelijkheden.

Het overgaan op onze organisatie 1950 is in dit opzicht ook voor ons een grote verbetering. Voor een succesvolle artillerie- en mortierbestrijding zijn nl. nodig:

- a. Voldoende middelen om artillerie en mortieren op te sporen en te localiseren;
- b. Voldoende middelen om de gelocaliseerde wapens aan te grijpen;
- c. Een goede leiding, die middelen sub a en b op de juiste wijze weet te gebruiken.

Aan het gestelde sub a kan thans in belangrijke mate worden voldaan. De VAID beschikt o.a. over voor dit doel speciaal uitgeruste inlichtingsbronnen. Zoals ik in De Militaire Spectator van Augustus 1951, Nr 8 vermeldde is een voortdurende nauwe samenwerking, in het bijzonder met de voorste eenheden ook op dit gebied noodzakelijk.

Jammer genoeg kan van sub b niet hetzelfde worden gezegd. De beschikbare hoeveelheid artillerie is ten enemale onvoldoende en het is te hopen dat hierin alsnog zal worden voorzien. Om aan sub c te voldoen rest slechts het hiervoor bestemde personeel op te leiden en te oefenen.

De kenmerkende verschillen tussen artillerie enerzijds en mortieren anderzijds noodzaken tot een andere wijze van bestrijding. De artillerie heet nl. een grotere dracht en een ruimer schootsveld dan de mortieren. Zij kan dan ook haar invloed uitoefenen in een veel groter gebied. De mortieren daarentegen zijn mobieler en kunnen na het afgeven van een vuur sneller de opstelling verlaten en van stelling veranderen dan de meeste artillerievuurmonden. De artilleriebestrijding wordt dan ook in beginsel op zo hoog mogelijk niveau centraal geleid nl. door de LKAC. Voor een doeltreffende mortierbestrijding is een leiding op dit hoge niveau niet nodig en is tot op zekere hoogte zelfs decentralisatie noodzakelijk. De mortierbestrijding wordt dan ook door de DAC geleid en meestal zelfs bij de regimenten infanterie in nauwe samenwerking met de afdn R/S uitgevoerd, waarbij de DAC coördineert en de algemene leiding geeft.

Artilleriebestrijding.

Onder artilleriebestrijding (AB) wordt verstaan het localiseren en vervolgens het aangrijpen van 's vijands artillerie (luchtdeel- en anti-tankartillerie inbegrepen).

De LKAC is verantwoordelijk voor de AB. Hij beschikt over de eerder genoemde middelen en over het personeel om de AB te kunnen leiden.

Het LKA-VRC leidt de AB namens de LKAC. De secties 2 en 3 bevatten speciaal daarvoor opgeleid personeel.

De S2 moet de S3 de nodige gegevens c.q. inlichtingen verstrekken over 's vijands artillerie. Hij beschikt daartoe over de VAID van het LK. Van de mogelijke inlichtingsbronnen is de AMA ¹⁾ met haar lichtmeetdienst, geluidmeetdienst en radardienst in het bijzonder geschikt voor het localiseren van artillerie. Inlichtingen van de overige wapens vooral van de voorste eenheden, kunnen echter niet worden gemist. Zijn andere wapens zelden in staat vijandelijke batterijen te localiseren, de door hen ingezonden ARTRAP's ²⁾ kunnen in belangrijke mate bijdragen tot een doeltreffende AB. Deze ARTRAP's stellen nl. de S2 in staat om de opsporingswerkzaamheden beter te leiden en hebben dan ook meestal tot resultaat dat spoedig daarna de betreffende batterij kan worden gelocaliseerd. Tevens kan de S2, mede uit de ingezonden ART RAP's, de gevechtswerkzaamheid van de verschillende batterijen vaststellen, zodat de S3 — op advies van en in overleg met de S2 — kan beslissen welke batterijen eventueel met voorrang moeten worden aangegrepen, teneinde 's vijands artilleriesvuur op de eigen troepen te voorkomen, te doen ophouden of de uitwerking daarvan te verminderen. De S3 leidt het aangrijpen van 's vijands artillerie en geeft hiertoe de nodige vuuropdrachten. Voor het aangrijpen van één batterij is ten minste een afdeling artillerie nodig van 155 mm of zwaarder. De afdelingen lichte artillerie zijn hiervoor doorgaans minder geschikt.

Een nauwe samenwerking met de luchtmacht is voor een doeltreffende AB eveneens van groot belang, zowel voor het verkrijgen van AB-inlichtingen als voor het waarnemen en leiden van ABvuren. Korthedshalve volsta ik met dit te vermelden. T.z.t. zal op deze samenwerking nader worden teruggekomen.

Of elke gelocaliseerde batterij ook direct wordt aangegrepen hangt af van de ABtactiek, welke op dat moment wordt gevolgd. Als zodanig worden onderscheiden *stille AB* en *actieve AB*. De LKAC beslist — op advies van zijn speciale stafofficier voor de artillerie (LKAC) — over de te volgen ABtactiek. Hij geeft ook het moment aan waarop de gevolgde tactiek moet worden gewijzigd.

Bij een *stille ABtactiek* worden in beginsel geen ABvuren afgegeven teneinde:

- a. te voorkomen dat de vijand de eigen artillerie localiseert en daardoor kan aangrijpen;
- b. te voorkomen dat de vijand inzicht krijgt in het plan van de commandant;
- c. tot het tactisch juiste moment, waarop deze stille AB in een actieve AB zal worden gewijzigd, de grootst mogelijke verrassing te behouden. Slechts indien een of meer bepaalde batterijen de eigen troepen te veel verliezen bezorgen of bepaald hinderlijk zijn, wordt tot het aangrijpen

¹⁾ T.z.t. zullen enkele artikelen over de artilleriesmeetdiensten in De Militaire Spectator worden opgenomen.

²⁾ Zie hiervoor ook SAMENWERKING TUSSEN VELDARTILLERIE EN DE OVERIGE WAPENS (VI) - VELDARTILLERIE-INLICHTINGENDIENST in De Militaire Spectator van Augustus 1951, Nr. 8.

van deze batterij(en) overgegaan. De beslissing hierover berust bij de LKC, die echter meestal de LKAC machtigt om namens hem te beslissen.

Wordt een *actieve ABtactiek* gevolgd dan mag elke gelocaliseerde batterij direct worden aangegrepen. Soms worden bepaalde afdelingen der LKA gemachtigd tot het onverwijld afgeven van ABvuur op door hen gelocaliseerde batterijen.

Welke ABtactiek ook wordt gevolgd, steeds moet worden gestreefd naar het verkrijgen van zo volledig mogelijke ABgegevens c.q. inlichtingen. ARTRAP's moeten altijd worden ingezonden. ³⁾

Treedt een divisie zelfstandig op dan is de DAC verantwoordelijk voor de AB en berust de leiding hiervan bij hem. De DA zal daartoe moeten worden versterkt met de nodige middelen als een AMBt en afdn van de LKA. Alhoewel het DA-VRC in staat is de AB te leiden, zal meestal tevens versterking met personeel van de LKAstaf noodzakelijk zijn.

Treedt een regiment geheel zelfstandig op dan is de commandant van de Afd R/S verantwoordelijk voor de AB. Zonodig krijgt de Afd R/S dan delen van een AMBt onder bevel alsmede de beschikking over het vuur van een of meer afdelingen, bij voorkeur van middelbaar kaliber.

Mortierbestrijding.

Onder mortierbestrijding (MrB) wordt verstaan het localiseren en vervolgens het aangrijpen van 's vijands mortieren. (Ook de bestrijding van raketgeschut wordt hieronder begrepen). De DAC is verantwoordelijk voor de MrB. Indien de toestand zulks vereist, kan de DivC — op advies van de DAC — de RCn tijdelijk verantwoordelijk stellen voor de MrB in hun resp. regimentsvakken.

Het DA-VRC leidt de MrB en blijft te allen tijde de MrB coördineren tenzij het regiment geheel zelfstandig optreedt. De S2 moet de S3 de nodige gegevens c.q. inlichtingen verstrekken over 's vijands mortieren. Hij beschikt daartoe over de VAID van de DA, waarvan de radargroepen van de afdn 25 pr (105 hw) in het bijzonder bestemd zijn voor het localiseren van mortieren ³⁾. De toegevoegd S2 coördineert de waarneming van deze radargroepen. Een apart radionet (radarnet genoemd) geeft verbinding tussen deze drie radargroepen en de toegevoegd-S2 en verzekert het snel doorkomen van MrBinlichtingen. Ook de overige wapens, in het bijzonder de voorste eenheden, kunnen de nodige inlichtingen verschaffen o.a. in de vorm van MORTRAP's. ²⁾. Verder is bij elk der regimenten infanterie een infanteriegeluidmeetpeloton (infgmpel) ingedeeld. Elk der drie groepen van dit peloton is in staat om mortieren te localiseren. ⁴⁾. Ook krijgt de DA-S2 gegevens c.q. inlichtingen van de LKA-S2, omdat de inlichtingsbronnen van de LKA o.a. de AMA, bij het zoeken naar artillerie ook mortieren localiseren.

Daar mortieren zeer mobiel zijn, worden in beginsel de gelocali-

³⁾ Zie voor technische bijzonderheden het artikel RADAR, toegepast bij de MrB, door W. F. Smit, Kapitein der Artillerie, in De Militaire Spectator van Augustus 1951, Nr. 8.

⁴⁾ T.z.t. zal ook dit infgmpel afzonderlijk worden behandeld.

seerde mortieren, welke gevechtswerkzaamheid vertonen onverwijd aangegrepen, tenzij de DivC — op advies van de DAC — anders heeft bepaald. Met het aangrijpen van gelocaliseerde mortieren, welke weinig of nog geen gevechtswerkzaamheid vertonen kan worden gewacht tot het tactisch juiste moment, geheel aangepast aan het plan van de DivC. Bij een aanval c.q. tegenaanval moet op alle gelocaliseerde mortieren welke hierop enige invloed kunnen uitoefenen, vuur worden gebracht teneinde deze geheel of gedeeltelijk c.q. tijdelijk uit te schakelen. ⁵⁾.

Snelheid is voor een succesvolle MrB een eerste vereiste. MrBinlichtingen moeten snel worden doorgegeven, terwijl zonodig de gelocaliseerde mortieren ook zeer snel moeten kunnen worden aangegrepen. Daarom wordt de MrB, alhoewel door de DAC gecoördineerd en geleid, meestal door de regimenten infanterie uitgevoerd, terwijl in de regimenten de uitvoering weer in beperkte mate kan worden gedecentraliseerd. De regts-S 3 leidt dan het aangrijpen van gelocaliseerde mortieren overeenkomstig de door de DAC namens de DivC gegeven richtlijnen. De commandant van het infgmpel verzorgt de inlichtingenzijde, onder toezicht van de regts-S2. De ArtLsO helpt bij de uitvoering van de MrB. Hij coördineert de waarneming van de radargroep van zijn afdeling en het infgmpel van het regiment en zendt alle MrBinlichtingen direct door, zowel van het regiment naar het afd-VRC als omgekeerd. Verder geeft hij advies voor het gebruik van de artillerie voor het aangrijpen van 's vijands mortieren. De werkzaamheden van deze ArtLsO liggen dan ook, vooral tijdens gevechtshandelingen, in hoofdzaak op het gebied van de MrB. BCn kunnen door de RC worden gemachtigd om de MrB in hun bataljonsvak uit te voeren in welk geval deze MrB wordt geleid door de S2 en S3 van het bataljon in samenwerking met de ArtLsO.

Treedt het regiment geheel zelfstandig op, dan is de RC verantwoordelijk voor de MrB en geeft hij — op advies van de AfdC — de nodige richtlijnen.

Slotbeschouwing.

In dit artikel werd de AB en MrB in grote lijn geschetst. De AB komt nog uitvoeriger ter sprake bij de behandeling van de samenwerking op hoger niveau.

In een afzonderlijk artikel over de bestrijding van 's vijands infanteriewapens door het regiment infanterie, zal op de MrB uitvoeriger worden teruggekomen.

Aan AB en MrB kan niet genoeg aandacht worden besteed. 's Vijands artillerie en mortieren moeten kunnen worden uitgeschakeld. Dit is in de eerste plaats een infanteriebelang.

(Wordt vervolgd).

⁵⁾ Zie hiervoor ook SAMENWERKING TUSSEN VELDARTILLERIE EN DE OVERIGE WAPENS (IV) - HET VUURPLAN in De Militaire Spectator van Juni 1951, Nr. 6.

INZENDING VAN KOPIJ EN BRIEVEN

Wij verzoeken bijdragen voor ons blad en brieven, zowel betreffende de Redactie en de Administratie, zonder vermelding van personen, uitsluitend te adresseren:

Aan de Directie van De Militaire Spectator, Zwarteweg 1, Den Haag

HET TOEGEPAST NATUURWETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK TEN BEHOEVE VAN DE RIJKSVERDEDIGING

door Prof. Dr G. J. SIZOO, Voorzitter der Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O.

Het belang van het natuurwetenschappelijk onderzoek voor de moderne oorlogvoering is in de laatste wereldoorlog wel zeer duidelijk aan het licht getreden. De atoombom moge hiervoor als het meest spectaculaire voorbeeld gelden, het is er slechts één uit de vele, die zijn aan te voeren. Zelfs valt het moeilijk uit te maken, of de atoombom in dit verband belangrijker geacht moet worden dan radar, asdic, proximity fuse, D.D.T. of penicilline.

Bovendien was, naast deze en andere concreet aanwijsbare producten der onderzoekingslaboratoria, van zeker niet geringer betekenis de wetenschappelijke bestudering en oplossing van problemen aangaande kleding, voeding, waarneming, verpakking, tactiek, mijnlegging, enz. enz. Door deze invoering van natuurwetenschappelijke hulpmiddelen en methoden is voor het moderne militaire apparaat het bezit van een organisatie voor wetenschappelijk onderzoek even noodzakelijk geworden als het bezit van research- en ontwikkelingslaboratoria voor een moderne industrie.

Deze laboratoria moeten immers voor de werkers in het bedrijf de vaste basis van deskundigheid vormen, waarop zij steeds terug kunnen vallen, wanneer zij stuiten op vraagstukken van wetenschappelijke inhoud, voor welke oplossing hun zowel tijd als kennis ontbreekt. Anderzijds moeten van deze basis uit voortdurend nieuwe hulpmiddelen, methoden en producten in het bedrijf worden geïntroduceerd, opdat het zich in de concurrentiestrijd zal kunnen handhaven. Een overeenkomstige rol zal de sector voor natuurwetenschappelijk onderzoek moeten vervullen voor de moderne strijdmacht, die zowel in zijn outillage als in zijn methoden, steeds meer het karakter verkrijgt van een tot in onderdelen getechnificeerd bedrijf.

Evenzeer als voor de industriële laboratoria geldt daarbij voor de militaire research een tweeledige eis.

Enerzijds is een zeer nauw *contact* met het bedrijf noodzakelijk. Slechts door dit contact kunnen de onderzoekers inzicht verkrijgen in de problemen der praktijk en in de eisen, die aan de oplossing daarvan worden gesteld en kunnen de bedrijfstechnici op de hoogte komen van de mogelijkheden, die het onderzoek biedt en waakzaam blijven ten aanzien van hun eigen problemen.

Anderzijds moet echter het onderzoek in zodanige *afzondering* van het bedrijf geschieden, dat geconcentreerde en continue intensieve wetenschappelijke arbeid mogelijk is, ook en juist dan, wanneer het bedrijf staat onder de hoogspanning van zijn strijd om het bestaan.

Na de oorlog heeft men in Nederland terecht ingezien, dat deze overwegingen voor een klein land in niet geringere mate gelden dan voor een grote mogendheid. Wil Nederland militair in het geallieerd verband

een bondgenoot van waarde zijn, dan zal het verplicht zijn ten aanzien der defensie ook in technisch-wetenschappelijk opzicht het beste te leveren, wat het vermag.

Van een volk met 10 miljoen inwoners is de „manpower” noodzakelijkerwijze beperkt. De „brainpower” is echter niet in gelijke mate door het aantal bepaald. Ons land heeft in het verleden reeds bewezen in wetenschappelijk opzicht in staat te zijn tot prestaties, die in verhouding tot nabuurlanden en gemeten naar het inwonertal onevenredig groot genoemd mogen worden. Het is een zaak van nationale eer dit intellectuele potentieel ook ten aanzien der defensie niet ongebruikt te laten. Het is evenzeer een zaak van nationale weerbaarheid en dat zowel militair als economisch. Ook voor het inschakelen van de nationale industrie in de internationale verdedigingsvoorbereiding is toch een eerste eis, dat het nationale militaire apparaat in wetenschappelijk opzicht op de hoogte van zijn tijd is.

Toen na de bevrijding gezocht werd naar de meest geschikte vorm van organisatie voor het natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de rijksverdediging, werd de aandacht als vanzelf gevestigd op de Centrale Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek (T.N.O.)

Bij de Wet van 30 October 1930, was deze Organisatie immers opgericht en aangewezen om het toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek op de meest doelmatige wijze dienstbaar te maken aan het algemeen belang. De structuur dezer Organisatie was gedurende haar 15-jarig bestaan reeds zeer doeltreffend gebleken. Volgens de genoemde Wet kan deze Organisatie, die rechtspersoon is en het karakter draagt van een publiekrechtelijk lichaam, zelf instituten bezitten en onderzoeken doen uitvoeren. Voor speciale sectoren van het algemeen belang kunnen echter Bijzondere Organisaties bij Ministeriële Beschikking in het leven worden geroepen, die, eveneens rechtspersoon zijnde, een grote mate van zelfstandigheid bezitten, waardoor zij een eigen karakter kunnen vertonen, aangepast aan de structuur van het haar toevertrouwde gebied. Het verband en de samenwerking der Bijzondere Organisaties, zowel onderling als met de Centrale Organisatie, is niettemin gewaarborgd, doordat het dagelijks bestuur van de Centrale Organisatie gevormd wordt door haar voorzitter tezamen met de voorzitters der Bijzondere Organisaties. Zo waren in 1946 reeds tot stand gekomen de bijzondere organisaties voor het toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van de nijverheid (Nijverheidsorganisatie-T.N.O.), van de landbouw-nijverheid (Landbouw-Nijverheids organisatie-T.N.O.) en van de voeding (Voedingsorganisatie-T.N.O.), terwijl die voor de gezondheid in voorbereiding was.

De oprichting van een bijzondere T.N.O.-Organisatie voor de rijksverdediging was dus de aangewezen weg om tot een orgaan voor militaire research te komen. Zo kwam dan bij gemeenschappelijke Beschikking van de Ministers van Oorlog en van Marine van 6 Juli '46 de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. tot stand en kon zij, nadat bij K.B. van 6 Juni 1947 No. 26 de gedelegeerden van de Ministers van Oorlog en van Marine en de overige leden van het bestuur waren aangewezen, met haar werkzaamheden aanvangen.

Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door de gedelegeerde van de Minister van Oorlog, de gedelegeerde van de Minister van Marine en de voorzitter, welke laatste belast is met de dagelijkse leiding. Deze drie leden vormen tezamen met drie gewone leden, evenals de voorzitter niet-militairen, het Bestuur, dat voor het algemeen beleid verantwoordelijk is.

Als gedelegeerde van de Minister van Oorlog werd aangewezen de Chef Technische Staf der K.L., als gedelegeerde van de Minister van Marine het Hoofd Bureau Wetenschappelijk Onderzoek K.M. Het directe contact met de technisch-wetenschappelijke problemen van Landmacht en Marine is daardoor gewaarborgd. De Luchtmacht moet, als ressorterende onder de Minister van Oorlog, door diens gedelegeerde vertegenwoordigd geacht worden. Gezien de betrekkelijke zelfstandigheid van de Luchtmacht is het echter wenselijk gebleken ook deze een meer rechtstreekse vertegenwoordiging te geven. Dit is geschied door de benoeming van de Directeur Materieel Luchtmacht als plaatsvervangend gedelegeerde van de Minister van Oorlog, met de bepaling, dat hij niet slechts bij afwezigheid of ontstentenis van de gedelegeerde in diens functie zal treden, maar ook overigens aan alle bestuursactiviteiten zal deelnemen.

Voor vragen, welke het reseach beleid betreffen, kan door elk der gedelegeerden overleg gepleegd worden met de Staf van het onderdeel der strijdmacht dat zij in het bijzonder vertegenwoordigen. Bovendien kan de voorzitter zich namens het Dagelijks Bestuur voor beleidsvragen, die de gehele strijdmacht en de internationale betrekkingen aangaan, wenden tot het Comité der Verenigde Chefs van Staven, terwijl ook rechtstreeks contact met de Materieelraad bestaat.

Het zal duidelijk zijn, dat deze structuur naar de militaire zijde een goede waarborg kan bieden voor een evenwichtige behartiging der belangen van de onderscheiden onderdelen der krijgsmacht en voor een juiste coördinatie in de behandeling der afzonderlijke en gemeenschappelijke problemen.

Niettegenstaande dit zeer nauwe contact met de militaire leiding blijft echter de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. een civiele organisatie van publiekrechtelijk karakter met eigen budget en zelfstandig administratief en financieel beheer. Hierdoor wordt op gelukkige wijze voldaan aan de bovengenoemde tweeledige eis, dat het wetenschappelijk orgaan enerzijds in nauw contact met de practijk maar anderzijds in betrekkelijke afzondering van het bedrijf moet staan.

Voor de uitvoering van haar taak, beschikt de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. allereerst over haar eigen laboratoria, nl. het Fysisch Laboratorium R.V.O.-T.N.O., het Chemisch Laboratorium R.V.O.-T.N.O., het Medisch Biologisch Instituut R.V.O.-T.N.O. en het Technologisch Laboratorium R.V.O.-T.N.O.

Het eerste is de voortzetting van het vroegere Fysisch Laboratorium van het Ministerie van Oorlog, dat vóór de oorlog onder de auspiciën van de Commissie voor Fysische Strijdmiddelen stond.

Het tweede is voortgekomen uit het Centraal Laboratorium van het voormalig Algemeen Hoofdkwartier der Generale Staf, dat onder leiding stond van de Commissie nopens Chemische en Aanverwante Strijdmiddelen.

Het Medisch Biologisch Instituut werd door de Rijksverdedigings-

organisatie T.N.O. zelf in het leven geroepen, in aansluiting aan voorhanden zijnde plannen van de Inspectie Geneeskundige Dienst K.L.

Het Technologisch Laboratorium tenslotte vindt zijn origine in het chemisch bedrijfslaboratorium van het voormalig Staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen, dat in oorlogstijd bij de Centrale Organisatie T.N.O. onderdook en als Laboratorium-Poortlandlaan een gecamoufleerd bestaan voerde.

Naast deze laboratoria, welker arbeidsterrein genoegzaam door hun naam en oorsprong moge zijn aangegeven, bezit de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. een aantal kleinere research-eenheden, als Werkgroepen aangeduid, die eventueel verbonden kunnen zijn met T.N.O.-instituten buiten de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. Zo is er bijv. een R.V.O.-werkgroep Voeding, die nauw verbonden is met het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek (C.I.V.O.), uitgaande van de Voedingsorganisatie T.N.O., een R.V.O.-werkgroep Optiek en een R.V.O.-werkgroep Waarneming.

Naast de onderzoeken, welke de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. door eigen laboratoria en werkgroepen doet uitvoeren, kan zij onderzoeken opdragen aan T.N.O.-instituten buiten de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O., welke opdrachten zowel een meer permanent als een incidenteel karakter kunnen bezitten. Van deze mogelijkheid wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt voor het onderzoek op het gebied van verf, van textiel, van verpakking, van leder, kunststoffen enz.

Bedenkt men, dat de organisatie T.N.O. in haar geheel beschikt over ongeveer 40 eigen instituten en laboratoria, tezamen omvattende meer dan 200 ingenieurs en academici, dan zal het duidelijk zijn, dat zich weinig problemen in het militaire bedrijf kunnen voordoen, waarvan niet op enigerlei wijze een corresponderende basis van wetenschappelijke deskundigheid binnen T.N.O.-verband te vinden is. Tenslotte blijven er dan bovendien nog de mogelijkheden van het verlenen van opdrachten aan industriële laboratoria, of van het vormen van commissies ad hoc en van het inschakelen van individuele deskundigen als adviseurs.

Door van deze gevarieerde mogelijkheden een weloverwogen gebruik te maken streeft het bestuur der Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. er naar van het in Nederland beschikbare materiële en intellectuele potentieel voor natuurwetenschappelijke research en ontwikkeling een zo efficiënt mogelijk gebruik te maken en krachtverspilling en ongewenste dubblures te vermijden. Dat daarbij steeds aan de eisen van geheimhouding alle aandacht wordt gegeven, behoeft nauwelijks te worden gezegd.

Bleek boven reeds, dat in de top der organisatie gestreefd is naar een nauw en rationeel contact met de militaire organen, van niet minder belang zijn de contacten op lager niveau tussen degenen, die direct betrokken zijn bij de uitvoering der onderzoeken enerzijds en degenen, voor wie deze onderzoeken van onmiddellijk belang zijn anderzijds. Tot dat doel worden voor verschillende gebieden van onderzoek contactcommissies gevormd, die zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van deze beide categoriën van belanghebbenden. Haar taak is de betreffende onderzoeken te vervolgen, de aansluiting aan de praktijk te waarborgen en het bestuur terzake te adviseren. Zo is er een Medische Contactcommissie, een Optische Contactcommissie, een Waarnemings Contact-

commissie, een Voedings Contactcommissie en een Verpakkings Contactcommissie.

Dank zij deze velerlei contacten is het totale werkprogramma resultante van de opdrachten, welke van militaire zijde door tussenkomst van de gedelegeerden aan de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. worden verleend en van de initiatieven, die van de zijde dezer organisatie zelf naar voren komen.

Terwijl in de eerste jaren van haar bestaan de laatste componente wel moest overheersen, is, naarmate de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. en haar mogelijkheden breder bekendheid verkreeg, de eerste steeds meer gaan domineren. Van belang is daarbij uiteraard ook het feit, dat de eisen inzake de technische uitrusting aan de militaire zijde inmiddels vaster vorm hebben verkregen.

Naar haar aard is de T.N.O.-organisatie een onderzoeksorganisatie. Normale beproeving en routine keuring rekent zij niet tot haar taak. Zij maakt van dit standpunt echter geen heilig huisje en ook de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. gaat in dit opzicht niet tot in het extreme. Aanvragen tot incidentele keuringen en beproevingen worden dan ook steeds in overweging genomen, vooral wanneer aangenomen mag worden, dat de daardoor te verkrijgen ervaring ook uit een oogpunt van research van belang kan zijn. Met name acht de Rijksverdedigingsorganisatie T.N.O. het wel tot haar taak te behoren zodanig onderzoek te verrichten, als nodig is voor het vaststellen van specificaties en keuringseisen. In dit opzicht werd bv. op het gebied van specificaties van verfsorten en van textiel reeds vruchtbaar werk verricht, dat niet zal nalaten zijn besparende invloed op aanschaffing en verbruik te oefenen.

Research en ontwikkeling zijn zaken, die noodzakerlijkerwijze tijd, geld en geduld vragen en waarbij de „cost” steeds voor de „baet” uitgaat. Slechts van tijd tot tijd kunnen zij leiden tot nieuwe producten, die ook op de buitenstaander een eclatante indruk maken. En is het nieuwe eenmaal geïntroduceerd, dan is de practijk spoedig geneigd te vergeten, hoeveel moeizame arbeid en inspanning en vaak ook teleurstelling er aan vooraf ging. De aard van het onderzoek ten behoeve van de rijksverdediging brengt bovendien mee, dat het voor het bepleiten van de noodzaak van zijn bestaan geen gebruik kan maken van de middelen der publiciteit, tenzij dan met beperking tot algemene aanduidingen.

Het is de bedoeling van dit artikel aan de militaire belanghebbenden een algemere indruk te geven omtrent structuur en werkwijze van de organisatie, die door de Regering met dit onderzoek werd belast en omtrent de geest, waarin gepoogd wordt, deze opdracht in het landsbelang uit te voeren. De terzake ingewijden zullen de uitslag van dit pogen aan de resultaten van het onderzoek hebben te beoordelen.

Accurate, coordinated intelligence is essential to the future freedom of all free peoples.

General Bradley.

PROCEDURE AMBTENARENGERECHT

door J. POTTEBOOM, *Majoor der Militaire Administratie*

Daar de Ambtenarenwet, de Militaire Ambtenarenwet en het Reglement voor de Militaire Ambtenaren der KL deel uit maken van de fundamenteën van de rechtspositie van de militaire ambtenaar is het gemotiveerd aan een middel tot behoud en verwerkelijking van het recht, dat (gelukkig) niet vaak gehanteerd behoeft te worden, n.l. de procedure voor het (militaire) ambtenarengerecht een artikeltje te wijden en hieraan een eenvoudig voorbeeld van een klaagschrift (gebaseerd op een denkbeeldig geval) toe te voegen.

Er zal slechts geprocedeerd worden, indien er een geschil bestaat tussen een administratieve instantie (bv het MvO) en een militair ambtenaar (bv een Eerste-Luitenant) dan wel zijn rechtverkriggende (erfgenaam). Stellen wij het geval, dat de MvO op 20 Juni 1951 aan de Korpsen een Koninklijk Besluit van 15 Juni 1951 No. 11 heeft toegezonden luidende:

„Aan alle officieren der KL, die op 1 Juli 1951 in werkelijke dienst zijn, wordt op die datum een bedrag van f 1000.— toegekend als tegemoetkoming in de kosten van aanschaffing van uniformkleding van Amerikaans model, uit te betalen in Juli 1951.”

Stel nu dat de Eerste-Luitenant Meegenomen in Januari 1951 twee standaarduitrustingen Officierskleding Amerikaans model waren verstrekt om deze bij wijze van proef te dragen en zijn bevindingen daarover te rapporteren, met bepaling dat hij deze in eigendom mag behouden.

Stel verder dat de MvO bij bedoeld Besluit een beschikking voegt (MvO 18 Juni 1951 No. 100) luidende: „De tegemoetkoming ad f 1000 bedoeld in K.B. 15 Juni 1951 No 11, zal niet worden uitbetaald aan de Eerste-Luitenant J. Meegenomen, daar deze reeds tevoren voldoende Amerikaanse officierskleding in eigendom heeft ontvangen.”

Lnt M voelt zich teleurgesteld door die beschikking en wendt zich tot de officier der militaire administratie van het Korps om op grond van het KB, waarbij hij niet is uitgezonderd, toch betaling te verkrijgen. De Korpsadministrateur weigert betaling op grond van de beschikking van het MvO, maar verwijst Lnt M naar art 79 RMAKL luidende:

Art 79 punt 1. „In strijd met een regeling door het bevoegd gezag getroffen, worden de militair geen voordelen onthouden of nadelen toegebracht;”

punt 2. „Het gezag, dat een algemene regeling vaststelde, is niet bevoegd voor een bepaald geval ten nadele van de militair daarvan af te wijken, tenzij de regeling afwijking voorbehoudt.”

Lnt M besluit de strijd om zijn f 1000 aan te gaan. Wat kan hij nu doen?

1. Aan de MvO verzoeken beschikking 18 Juni 1951 in te trekken. Dit is een mogelijkheid, maar Lnt M moet bedenken, dat art 60 AW hem slechts 30 dagen geeft om de beschikking van het MvO voor het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage aan te vallen. Overschrijdt hij deze ter-

mijn dan zal zijn beroep te laat komen en wordt zijn klaagschrift door het Ambtenarengerecht (AG) niet ontvankelijk verklaard. De termijn van 30 dagen begint te lopen met de dagtekening van de aangevallen beschikking, dus 18 Juni 1951.

Overigens houdt het AG ook rekening met de datum dat de aangevallen beschikking ter kennis van klager is gebracht (in dit geval klaagschrift **zo spoedig mogelijk** indienen en datum van kennisname vastleggen). Indien klager zich buiten het Rijk van Europa bevindt, duurt zijn termijn van beroep 4 maanden (MAW art 6).

Klaagschrift.

Lnt M besluit een klaagschrift bij het AG in te zenden en dient daarbij aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- 1 binnen 30 dagen
- 2 in tweevoud
- 3 het klaagschrift ondertekenen
- 4 in klaagschrift vermelden naam, woonplaats en adres van klager en eventueel zijn vertegenwoordiger
- 5 een duidelijke omschrijving van de beslissing, waartegen het beroep wordt ingesteld, waarbij over te leggen een gewaarmerkt afschrift van aangevallen besluit of beschikking
- 6 de gronden waarop het beroep berust (in voorbeeld dus beschikking in strijd met RMAKL art 79)
- 7 een bepaalde vordering (in het voorbeeld dus de vordering, dat de beschikking MvO wordt vernietigd en hem alsnog de omstreden f 1000 wordt uitbetaald)
- 8 een bewijs overleggen, dat hij de verschuldigde griffierechten ten bate van het Rijk (f 7.50) heeft betaald (storten op giro No 425254 tnv Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage)
- 9 het klaagschrift richten aan „het Ambtenarengerecht, Afd Militaire Zaken, Laan Copes van Cattenburg 12 's-Gravenhage”
- 10 het verdient voorkeur inzending **aangetekend** te doen geschieden, daar in dit geval door de griffier AG aan de inzender een kennisgeving van ontvangst wordt toegezonden, zodat nimmer kwestie kan rijzen over de datum van inzending.

Heeft Lnt M aan bedoelde 10 punten voldaan is eerst de vraag of zijn beroep al niet direct „niet ontvankelijk” of „ongegrond” wordt verklaard, tegen welke beslissing AG echter nog verzet kan worden aangetekend.

Niet ontvankelijk verklaring vindt plaats indien niet aan bepaalde punten is voldaan, bv te laat ingediend of nagelaten van een andere mogelijkheid van beroep gebruik te maken, bv een commissie voor bezwaarschriften. Ongegrond verklaring zal bv plaats vinden indien iets gevraagd wordt dat in strijd is met een wettelijke bepaling.

Nemen we aan dat het klaagschrift van Lnt M deze ronde doorkomt, dan kan het geding een aanvang nemen. Het AG begint nu de aangevallen partij, i.c. de MvO op de hoogte te stellen van het tegen hem ingebrachte klaagschrift, door de MvO een afschrift daarvan te zenden (daarom moet het klaagschrift in tweevoud worden ingezonden).

Bescheiden verweerder. De MvO (verweerder) moet nu binnen 3

weken aan het AG alle stukken op de zaak betrekking hebbend toezenden, dan wel gewaarmerkte afschriften, in dit geval:

- 1 afschrift contrôlelijst Lnt M. (waaruit blijkt dat deze op 1 Juli 1951 in werkelijke dienst is en officier
- 2 een gewaarmerkt afschrift KB 15 Juni 1951 No 11
- 3 een gewaarmerkt afschrift MB dd 18-6-'51 No 100.

Contra-Memorie. Bovendien zijn partijen (i.c. MvO) bevoegd om binnen 3 weken na toezending van het afschrift-klaagschrift aan het AG een zg. contra-memorie te zenden, tenminste in tweevoud. Het AG zal hiervan zo spoedig mogelijk een afschrift aan de andere partij toezenden. De contra-memorie bevat de visie van verweerder en zal dus trachten het klaagschrift te weerleggen.

Aanvullende bescheiden. Wil het AG over nog andere stukken beschikken dan reeds van verweerder ontvangen, dan vraagt het AG verweerder deze stukken (c.q. in afschrift) in te zenden. In ons geval zou het AG bv. aan de MvO alsnog een afschrift kledinglijst van Lnt M. kunnen verzoeken.

Voorbereidend onderzoek. Nadat het AG zonedig nog een voorbereidend onderzoek heeft ingesteld (in bepaalde gevallen zich ter plaatse van gewraakte omstandigheden op de hoogte heeft gesteld) kan de zaak ter terechtzitting worden behandeld.

Terechtzitting. Alvorens de openbare terechtzitting plaats vindt zal de voorzitter AG de stukken (dus klaagschrift, contra-memorie en alle andere overgelegde bescheiden) ter inzage leggen voor de partijen en bovendien de leden van het AG van alle stukken doen kennismaken.

De terechtzitting:

- 1 de voorzitter AG leidt deze
- 2 partijen kunnen, maar behoeven niet in persoon te verschijnen; zij kunnen echter opgeroepen worden om bepaalde vragen te beantwoorden
- 3 partijen kunnen een raadsman aanstellen, deze behoeft geen rechtsgeleerde te zijn
- 4 voorzitter begint met partijen, gevolmachtigden en raadslieden hun namen, voornamen en woonplaatsen af te vragen
- 5 getuigen en deskundigen kunnen door beide partijen gedagvaard worden. (Verschijningsplicht art 192 WvS)
- 6 vragen worden door partijen aan de voorzitter gesteld, dus het gesprek loopt over de voorzitter
- 7 alleen mondelinge argumenten, dwz er mogen geen nieuwe stukken worden geproduceerd
- 8 het onderzoek kan worden geschorst, ambtshalve of op verzoek van een partij, bv om eerst nieuwe stukken te kunnen inbrengen
- 9 het onderzoek (de terechtzitting) wordt gesloten en de datum van uitspraak wordt bepaald (niet later dan na 3 weken AW art 98).

Raadskamer. Na de openbare terechtzitting volgt de discussie van de leden van het AG in raadskamer. Mocht zulks in raadskamer gewenst blijken dan kan eventueel een nieuw voorbereidend onderzoek en/of een nieuwe openbare terechtzitting en/of oproepen van c.q. nieuwe getuigen worden gelast.

Uitspraak. Op de vastgestelde datum volgt de uitspraak, waarbij een van de partijen (c.q. gedeeltelijk) in het gelijk wordt gesteld.

Beslissing bij voorraad. In alle gevallen, waarin beroep op de rechter open staat, doch waarin, ter voorkoming van nadeel, voor de ambtenaar een onverwijld voorziening wenselijk is, kan deze in een met redenen omkleed verzoekschrift aan de voorzitter van het gerecht, dat ten aanzien van de hoofdzaak bevoegd is, een beslissing bij voorraad vragen. De voorzitter beslist zo spoedig mogelijk; het verzoekschrift zelf heeft geen schorsende kracht; de voorzitter is vrij om een beslissing bij voorraad al dan niet te nemen. De ambtenaar moet nu echter binnen 8 dagen ook inderdaad terzake zijn klaagschrift indienen, anders vervalt de voorlopige voorziening, die als beslissing bij voorraad is genomen. De beslissing heeft geen invloed op de beslissing in hoofdzaak. Een beslissing bij voorraad kan alleen worden gegeven bij een geding in eerste aanleg. (Voorbeeld: een ambtenaar, die een zeer zware inhouding krijgt opgelegd, zou als beslissing bij voorraad kunnen verzoeken om de inhouding op te schorten tot de uitspraak).

Hoger beroep. Ieder der partijen is bevoegd van de uitspraak (vonnis) van het AG in hoger beroep te gaan bij de *Centrale Raad van Beroep te Utrecht* door het bij deze Centrale Raad inzenden van een beroepschrift:

- 1 hoger beroep is alleen mogelijk tegen een eindvonnis van het AG
- 2 hoger beroep moet worden ingesteld *binnen 30 dagen na de dag van uitspraak AG*
- 3 het hoger beroep is tegen de gehele uitspraak gericht (dus men zij voorzichtig als men bv „gedeeltelijk gelijk” heeft gekregen, omdat het in hoger beroep ook ongelijk zou kunnen worden)
- 4 het hoger beroep schorst de uitspraak AG
- 5 in hoger beroep treden dezelfde partijen op
- 6 beroepschrift indienen met afschriften
- 7 in het beroepschrift duidelijke omschrijving en vermelding van de uitspraak AG, althans naar de uitspraak AG verwijzen.
- 8 opnieuw griffierechten storten, thans f 15.— met omschrijving „griffierechtprocedure hoger beroep bij Centrale Raad van Beroep”
- 9 het AG geeft alle op de zaak betrekking hebbende stukken binnen 3 dagen over aan de CRvB
- 10 de CRvB behandelt de zaak in een overeenkomstige procedure als bij het AG en doet uitspraak uiterlijk 3 weken na de openbare terechtzitting
- 11 de CRvB zal de uitspraak van het AG bevestigen, dan wel geheel of gedeeltelijk vernietigen en een eigen uitspraak (vonnis) geven.

Bijzonder beroep. Indien de beslissing van de CRvB werd ingeroepen inzake een niet-ontvankelijkverklaring van het AG zal de CRvB hierover beslissen en bij alsnog ontvankelijk verklaring de zaak ter behandeling terugwijzen naar het AG.

Revisie. Na het in kracht van gewijsde gaan van een uitspraak kan aan hetzelfde gerecht, dat uitspraak in een zaak deed, herziening, dus nieuwe behandeling worden gevraagd door een der partijen, doch alleen op grond van een novum, dwz op grond van nieuw aan het licht

gekomen omstandigheden, die bij de behandeling niet bekend waren en van zo gewichtige aard zijn, dat ernstige twijfel omtrent de juistheid van de uitspraak ontstaat. Als herziening wordt toegestaan volgt een nieuwe behandeling, doch het verzoek om herziening heeft geen schorsende kracht.

Voorbeeld van een klaagschrift.

Aan: het Ambtenarengerecht,
Afd Militaire Zaken
Laan Copes van Cattenburg 12,
's Gravenhage.

Geeft met verschuldigde eerbied te kennen Meegenomen, Pieter, wonende te Middelburg, Laan van Meerdervoort 614, van beroep Eerste-Luitenant, ingedeeld bij het Regiment Machiel de Ruijter te Vlissingen;

dat op 20 Juni 1951 bij het Regiment Machiel de Ruijter het KB van 15 Juni 1951 Nr 11 werd ontvangen, luidende: „Aan alle officieren der KL, die op 1 Juli 1951 in werkelijke dienst zijn, wordt op die datum een bedrag van f 1000,— toegekend als tegemoetkoming in de kosten van aanschaffing van uniformkleding van Amerikaans model, uit te betalen in Juli 1951”;

dat bedoeld KB gelijktijdig ter kennis werd gebracht met de Beschikking van de MvO van 18 Juni 1951, Kabinet Nr 100, luidende „De tegemoetkoming ad f 1000,— bedoeld in KB 15 Juni 1951 Nr 11, zal niet worden uitbetaald aan de Eerste-Luitenant J. Meegenomen, daar deze reeds tevoren voldoende Amerikaanse officierskleding in eigendom heeft ontvangen”;

dat genoemd KB aan de toekenning van de tegemoetkoming van f 1000,— voor aanschaffing van uniformkleding van Amerikaans model geen andere voorwaarden verbindt dan dat de belanghebbende officier van de KL moet zijn en op 1 Juli 1951 in werkelijke dienst;

dat hij aan beide bedoelde voorwaarden ten volle voldoet;

dat hij wel is waar in Januari 1951 twee standaarduitrustingen officierskleding van Amerikaans model heeft ontvangen, doch dat dat deze kleding hem werd uitgereikt en in eigendom werd gegeven met geen andere voorwaarde dan dat hij deze voor proefneming zou dragen en daarover zijn bevinding zou rapporteren, hetgeen hij gedaan heeft bij zijn rapport van 1 Juni 1951, welk rapport door zijn Regimentscommandant bij diens schrijven van 2 Juni 1951 Nr 212 DG langs de hiërarchieke weg aan de MvO werd aangeboden;

dat hij van mening is dat het gestelde in het Reglement voor de Militaire Ambtenaren der KL onder artikel 79 geen ruimte laat om hem persoonlijk uit te zonderen van het voordeel toegekend in eerder bedoeld KB;

dat hij voorts van mening is, dat zo hij al uitgezonderd diende te worden, zulks niet kan geschieden bij Beschikking van de MvO, daar de toekenning van meerbedoelde tegemoetkoming bij KB is geschied;

dat hij zich derhalve niet kan verenigen met de beschikking van de MvO eerder bedoeld, omdat deze beschikking:

a. strijdig is met art 79 RMAKL.

b. onbestaanbaar is als zijnde een wijziging van een KB bij Ministeriële Beschikking;

dat hij f 7,50 heeft overgemaakt op Girorekening Nr 425254 ten name van het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage, voor Griffierecht procedure voor het (Militaire) Ambtenarengerecht en het betrekkelijke girostrookje hierbij overlegt;

redenen, waarom hij Uw rechtscollege verzoekt de beschikking van de MvO van 18 Juni 1951 Kabinet Nr 100 te willen vernietigen cq te doen vernietigen en te bepalen dat aan klager alsnog f 1000,— als bedoeld in KB van 15 Juni 1951 Nr 11 zal moeten worden uitbetaald.

Middelburg, 2 Juli 1951.

't Welk doende enz.

handtekening

.....
(J. Meegenomen).

Bronnen: Ambtenarenwet 1929, Militaire Ambtenarenwet 1931 en RMAKL.

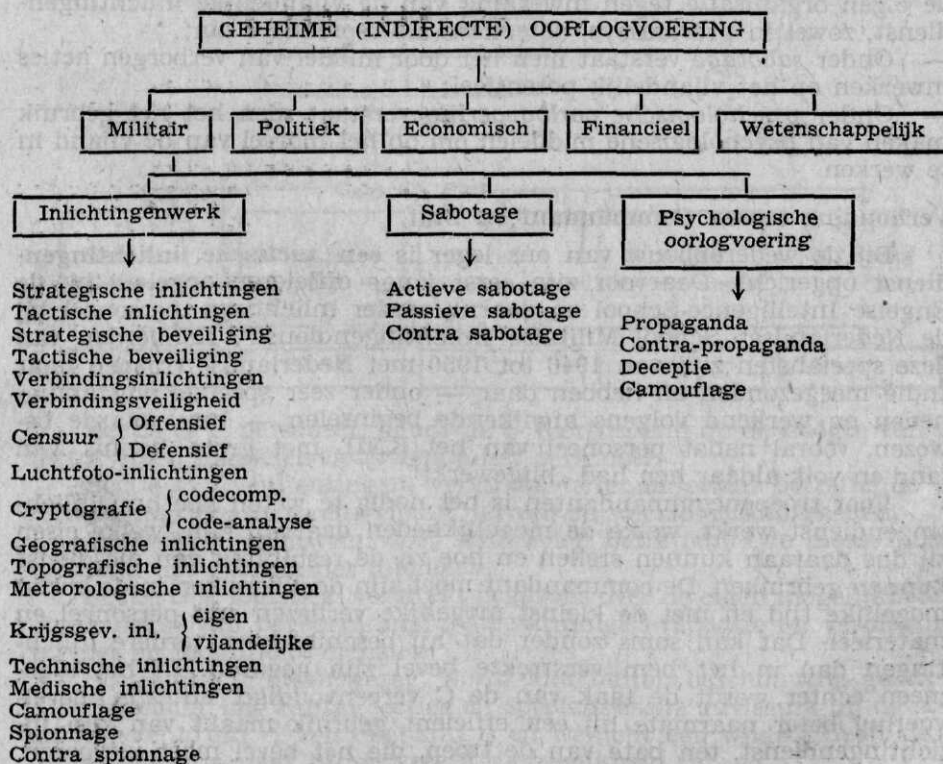
DE INLICHTINGENDIENST (I)

door P. J. KOENE, *Eerste-Luitenant der Garde Grenadiers.*

Een staat moet zijn grondgebied, bevolking en gezagsapparaat beveiligen tegen aanslagen van binnen uit en tegen aanvallen van buiten af. Enerzijds moeten orde en rust in het binnenland worden verzekerd, anderzijds zal moeten worden voorzien in het afslaan van aanvallen van een buitenlandse vijand. Het eerste geschiedt door gebruik te maken van een politieapparaat, het laatste door het inzetten van een leger. Beide instellingen moeten elkaar aanvullen en ten nauwste samenwerken.

Men heeft echter niet slechts te maken met een openlijke strijd, doch er bestaat nog een ander, moeilijker te keren gevaar, de geheime oorlogvoering. Deze bepaalt zich niet slechts tot een optreden met de wapens in de hand, doch wordt tevens gestreden op economisch, financiële en wetenschappelijk terrein.

Onderstaand schema geeft een overzicht van de activiteiten, valende onder het verzamelbegrip „geheime oorlogvoering”. Slechts het militaire deel daarvan zal aan een nadere beschouwing worden onderworpen.

Definities.

In wezen is het inlichtingenwerk na invoering van de Amerikaanse staforganisatie niet gewijzigd. Wel zijn veranderingen gekomen in de werkwijze en in de terminologie. Om eenheid van gedachte te bevorderen volgen nu eerst enige definities.

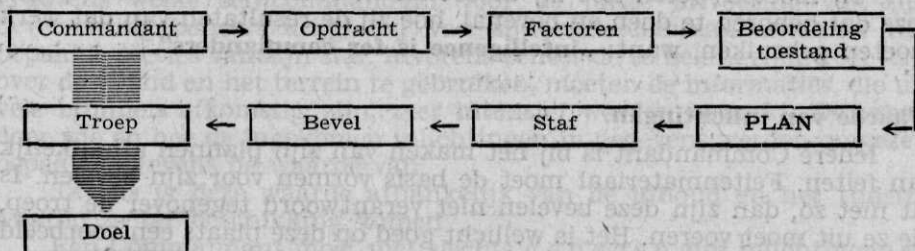
- Offensieve tactische inlichtingen zijn *gevechtinlichtingen* (battle intelligence; combat intelligence);
- Defensieve tactische inlichtingen zijn *contra-inlichtingen* (security, fieldsecurity, counter intelligence);
- De inlichtingen officier wordt S2 genoemd bij staven lager dan de divisie, G2 bij divisie en hoger;
- De functie van veiligheidsofficier is gecombineerd met die van S2 of G2;
- Onder *inlichtingen* verstaat men mededelingen, documenten, bijzonderheden, gezichtspunten, observaties, uitrustingsstukken, enz., waardoor men van iets op de hoogte kan komen.
- *Gegevens* zijn verwerkte inlichtingen;
- De *inlichtingendienst* is de militaire organisatie, belast met het verzamelen of doen verzamelen van inlichtingen, het verwerken daarvan tot gegevens, en het distribueren van deze gegevens onder hen, die ze nodig hebben. Daarnaast is deze dienst belast met het afbreuk doen aan 's vijands moreel, anders dan door het gevecht;
- *Contra inlichtingen* zijn inlichtingen nodig voor het beveiligen van de eigen organisatie tegen inwerking van de vijandelijke inlichtingendienst, zowel in preventieve, detectieve als repressieve zin;
- Onder *sabotage* verstaat men het door middel van verborgen acties inwerken op het vijandelijk potentieel;
- Onder *psychologische oorlogvoering* verstaat men het gebruik maken van psychologische middelen om op het moreel van de vijand in te werken.

Verhouding tussen Commandant en Staf.

Bij de wederopbouw van ons leger is een **tactische inlichtingendienst** opgericht. Daarvoor zijn eerst jonge officieren opgeleid bij de Engelse Intelligence-School en daarna verder inlichtingenpersoneel bij de Nederlandse „School Militaire Inlichtingendienst”. Honderden van deze specialisten zijn van 1946 tot 1950 met Nederlandse troepen naar Indië meegezonden en hebben daar — onder zeer speciale omstandigheden en werkend volgens afwijkende beginselen — hun waarde bewezen, vooral nadat personeel van het KNIL met grote kennis van land en volk aldaar hen had „bijgewerkt”.

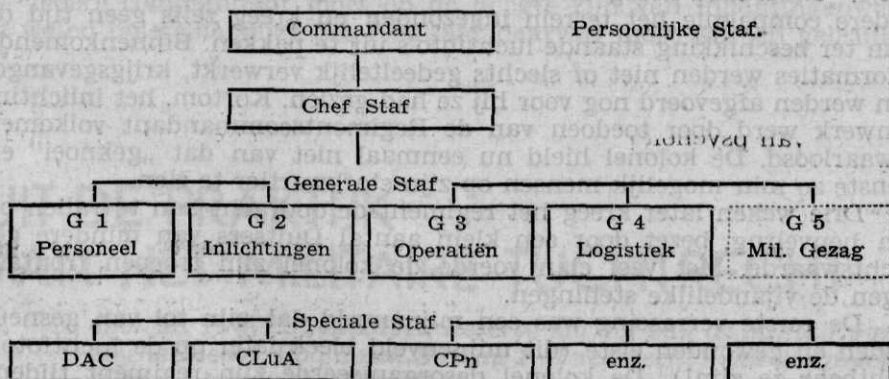
Voor troepencommandanten is het nodig te weten hoe hun inlichtingendienst werkt, welke de mogelijkheden daarvan zijn, welke eisen zij dus daaraan kunnen stellen en hoe zij de resultaten van die dienst kunnen gebruiken. De commandant moet zijn doel bereiken in de kortst mogelijke tijd en met de kleinst mogelijke verliezen aan personeel en materieel. Dat kan soms zonder dat hij beschikt over verdere inlichtingen dan in het hem verstrekte bevel zijn gegeven. In het algemeen echter wordt de taak van de C vereenvoudigd en zijn bevelvoering beter naarmate hij een efficiënt gebruik maakt van zijn inlichtingendienst. ten bate van de troep, die het bevel moet uitvoeren.

De gang van de bevelvoering is schematisch voorgesteld als volgt:

Beoordeling toestand van de ontvangen opdracht omvat: het overwegen van alle factoren, die invloed uitoefenen op de uitvoering daarvan. Deze analyse is noodzakelijk om een weloverlegd **plan** op te maken en een verantwoord **bevel** uit te geven. De belangrijkste van die factoren zijn: 1 doel, 2 vijand, 3 terrein, 4 weersomstandigheden, 5 tijd en ruimte, 6 eigen middelen. Deze factoren vormen op zich geen basis voor een bevel. Feitenmateriaal kan de C niet geheel zelf verzamelen. De inlichtingen worden bewerkt door zijn **staf** en hij trekt daaruit zijn conclusies.

Het volgende schema geeft een overzicht van de ter beschikking van de C staande staf:

Sectie G 1, personeel, houdt de C voortdurend op de hoogte van de factor eigen middelen betreffende het personeel.

Sectie G 2, inlichtingen, verstrekt feitenmateriaal betreffende de zeer belangrijke factoren: vijand, terrein en weersomstandigheden.

Sectie G 3, operatiën, doet voorstellen betreffende de meest juiste methode van gebruik der middelen.

Sectie G 4, logistiek, verstrekt gegevens over de eigen mogelijkheden ten aanzien van bevoorrading, geneeskundige evacuatie en verpleging, vervoer en technische diensten.

Sectie G 5, militair gezag, wordt hier buiten beschouwing gelaten. Ongeacht het aantal secties en specialistische adviseurs bij de staf en ongeacht, dat er een chef-staf is en wellicht een wvd C, heeft de C de leiding en draagt hij de verantwoordelijkheid.

Commandanten moeten dus niet slechts „intelligence minded” zijn; zij moeten weten hoe zij de secties kunnen doen werken en hoe deze dat behoren te doen en bovenal, hoe zij de resultaten van dat werk moeten gebruiken, want: „intelligence is for commanders”.

Waarde van inlichtingen.

Iedere Commandant is bij het maken van zijn plannen afhankelijk van feiten. Feitenmateriaal moet de basis vormen voor zijn bevelen. Is dit niet zo, dan zijn deze bevelen niet verantwoord tegenover de troep, die ze uit moet voeren. Het is wellicht goed op deze plaats een voorbeeld aan te halen uit de praktijk van de afgelopen oorlog.

Een Amerikaans regiment, juist aangekomen in Europa, werd toegevoegd aan een reeds ervaren Divisie. De staf van het regiment kreeg van de staf van die Divisie een zorgvuldige uiteenzetting van de situatie, de werkmethode enz. Ieder der Div. stafofficieren gaf een kort overzicht op zijn gebied. De Commandant van het nieuwe regiment liet niets na om te laten blijken wat een „ijzervreter” hij wel was en hij liet tevens duidelijk merken dat hij deze bespreking slechts tijdverlies vond en niets liever wilde dan er maar direct op los trekken. Bij het einde van de besprekingen voegde hij o.a. zijn S2 toe: „Denk maar niet dat jij bij mij veel tijd zult krijgen voor dit inlichtingengeknoei, binnen enkele dagen zul je de kans krijgen om de vijand recht in de ogen te zien, mannetje.” Inderdaad kreeg de S2 z'n kans. Steeds werd hij met de een of andere compagnie het terrein ingezonden en kreeg zelfs geen tijd de hem ter beschikking staande luchtfoto's uit te pakken. Binnenkomende informaties werden niet of slechts gedeeltelijk verwerkt, krijgsgevangenen werden afgevoerd nog voor hij ze had gezien. Kortom, het inlichtingenwerk werd door toedoen van de Regimentscommandant volkomen vewaarloosd. De kolonel hield nu eenmaal niet van dat „geknoei” en wenste zo min mogelijk mensen op zijn stafkwartier te zien.

Drie weken later kreeg het regiment de opdracht aan te vallen op een heuvelrug, bezet door een klein aantal Duitsers van mindere gevechtswaarde. Met veel elan voerde de kolonel zijn troepen frontaal tegen de vijandelijke stellingen.

De eerste verrassing was een mijnenveld dat zijn tol van gesneuvelden en gewonden eiste (dit mijnenveld bleek later op de luchtfoto's zichtbaar te zijn!). De kolonel desorganiseerde zijn regiment tijdens de aanval door „vanuit het zadel” steeds weer in te grijpen, zonder zich voordien behoorlijk op de hoogte te stellen. Hij greep in tot op compagniesniveau en zond zelfs zijn S2 met de voorste Cie het terrein in. De S2 werd bij de stormaanval door een mortiergranaat gedood en de verliezen van het regiment waren zwaar. De kolonel werd van zijn commando ontheven.

Had deze Regimentscommandant er niet beter aan gedaan eerst de beschikbare gegevens te raadplegen? Had hij zijn S2 niet beter kunnen gebruiken op de plaats, waar hij organiek thuis behoorde? De commandant is het centrum der verantwoordelijkheid en zijn taak bestaat uit twee delen nl.: „planning” en „beleid”. In oorlogstijd zal het beleid voornamelijk moeten worden gezien als bevelvoering. Inlichtingen vormen hiervoor de basis!

Het ligt niet in de bedoeling de belangrijkheid van andere factoren

tekort te doen, doch één ding moet goed worden begrepen: vele gegevens welke een commandant voor de juiste uitvoering van zijn bevelvoering behoeft krijgt hij van zijn ondercommandanten of van bepaalde secties van zijn staf. Alvorens echter de zo belangrijke gegevens over de vijand en het terrein te gebruiken, moeten de informaties, die uit vele bronnen afkomstig zijn, zeer intensief worden bewerkt. De vraag door wie en hoe de ingekomen inlichtingen in gegevens werden omgezet, bepaalt er tevens de waarde van.

Tevens is deze waarde afhankelijk van de inhoud en het tijdstip waarop ze ter beschikking komen.

Een Commandant moet niet slechts *g e n e g e n* zijn inlichtingen te gebruiken, hij moet tevens in staat zijn de inlichtingenwerkzaamheden te stimuleren en te leiden in de richting, die voor hem het meeste nut afwerpt.

Wil hij tot bovenstaande in staat zijn, dan moet hij ook op de hoogte zijn van de werkwijze van zijn G2 of S2.

Resumerende kunnen we zeggen:

1. Inlichtingen zijn als basis voor de bevelvoering onontbeerlijk en dus van grote waarde.
2. De waarde is afhankelijk van inhoud, tijd waarop ze ter beschikking zijn en het gebruik dat er van wordt gemaakt.
3. Snel en accuraat werk, verantwoordelijkheidsgevoel en vakkennis van het inlichtingenpersoneel is een eerste noodzaak.
4. Iedere commandant moet op de hoogte zijn van inlichtingenwerk en weten op welke wijze het resultaat daarvan moet worden gebruikt.

UIT DE PRAKTIJK VAN HET MILITAIRE TUCHTRECHT

door Mr P. WESTERDIJK, Reserve Majoor van de Militair Juridische Dienst, Hoofd van Bureau 1 (Tuchtrecht) van de Directie Militair Juridische Dienst.

De omschrijving van de strafreden (I).

Veelvuldig blijkt mij, dat het krijgstuuchtelijke strafopleggers moeite kost om de strafreden juist te omschrijven. Geen wonder! In het bijzonder als het vergrijp niet van eenvoudige aard is, maar uit een samenstel van laakbare handelingen en/of verzuimen bestaat, zal het heel wat hoofdbrekens kosten om een duidelijke en daarnaast niet al te lange formulering van de strafreden te vinden. Toch is het van groot belang zowel voor de gestrafte als voor de strafoplegger zelf en voor diens meerderen en voor alle anderen, die de straflijst onder ogen kunnen krijgen en dan daarop hun oordeel moeten baseren (Auditeur-Militair, Verwijzingsofficier enz.), dat in de strafreden helder tot uitdrukking komt waarin het feit (de feiten) bestaat (bestaan), dat (die) tot de bestraffing heeft (heb-

ben) geleid. Voor de gestrafte, omdat hij precies dient te weten op grond waarvan hij gecorrigeerd wordt (b.v. met het oog op eventueel beklag); voor de strafoplegger, omdat hij er zich ten volle van bewust dient te zijn op grond waarvan hij eigenlijk straft; voor zijn meerderen omdat zij zich zonder veel moeite een oordeel moeten kunnen vormen over de vraag of zij al dan niet van de hun in art. 50 W.Kr. gegeven bevoegdheid gebruik dienen te maken; voor de Auditeur-Militair en de Verwijzingsofficier omdat zij in een oogopslag moeten kunnen zien van welke aard het gepleegde feit is enz.

De eisen van korthed, duidelijkheid en (betrekkelijke) volledigheid, welke men aan de omschrijving van de strafreden mag stellen, vloeien uit de rede voort en niet uit concrete wettelijke bepalingen. De Wet op de Krijgstucht noemt de strafreden in de artikelen 50, 51, 61 en 66 zonder daarbij aan te geven hoe deze omschreven dient te worden, derhalve aan de strafopleggers wat dit betreft vrijheid latende. Aan de strafopleggers is het van deze vrijheid een gepast gebruik te maken. Helaas schieten zij hierbij nogal eens te kort dan wel hun doel voorbij.

In het eerste geval vindt men de strafreden veelal zo onduidelijk omschreven, dat men ten hoogste kan gissen wat de gestrafte precies misdreven heeft; in het andere geval ziet men vaak omschrijvingen, die node-loos uitvoerig zijn, allerlei niet ter zake doende details bevatten enz.

Een veel voorkomend euvel is, dat men in zijn omschrijving van de strafreden het woord „althans” bezigt. Deze blijkbaar in de oren van verschillende strafopleggers zeer gewichtig klinkende term is daar evenwel nooit en te nimmer op haar plaats. „Althans” betekent immers slechts een weinig meer dan „of”. Ik zeg een weinig meer dan „of”, omdat men er tevens een zekere gradatie mee wil uitdrukken. Derhalve is hetgeen vóór „althans” staat primair, hetgeen erop volgt subsidiair. Niettemin laat hij, die dit woord bezigt, in het midden of het primair dan wel het subsidiair door hem gestelde het juiste is of, met andere woorden, hij velt zelf geen oordeel, maar laat dit aan anderen over. Dit nu is volkomen in strijd met het begrip rechtspraak.

Iedere rechter en dus ook de tot straffen bevoegde meerdere, die immers militaire tuchtrechter is, dient voor zich zelf onomstotelijk vast te stellen hoe de feiten liggen en dit in zijn omschrijving van de strafreden tot uitdrukking te brengen. Hij dient zich, als hij nog twijfelt, zoodoort door een nader onderzoek, klaarheid te verschaffen en eerst dan een beslissing te nemen als hij deze verkregen heeft.

Wat zou men zeggen van een Rechtbank, die iemand veroordeelt wegens moord, althans wegens doodslag, althans wegens dood door schuld? Welnu, de militaire strafoplegger, die in zijn omschrijving van de strafreden met „althansen” werkt, handelt in dezelfde geest als deze (gefingerde) Rechtbank.

Ik moge het voorlopig hierbij laten. Een volgende keer hoop ik aan de hand van enige aan de praktijk ontleende voorbeelden nader aan te tonen, in hoeverre sommige strafopleggers in hun plicht om strafredenen kort, duidelijk en juist te onderschrijven zijn te kort geschoten.

(Wordt vervolgd.)

DE VERBINDINGEN IN HET INFANTERIEBATALJON

door W. KUECHLER, *Kapitein van de Verbindingsdienst.*

In de Februari-aflevering 1949 van De Militaire Spectator is een overzicht gegeven van de verbindingsmogelijkheden in het toenmalige Nederlandse infanteriebataljon. Dit artikel nu geeft een overzicht van de verbindingen in het huidige Ned. InfBat, dat vrijwel analoog is aan het Amerikaanse infanteriebataljon. In de organisatie van dit onderdeel zijn de resultaten verwerkt van een studie van de ervaringen in de 2e Werdoorlog. Bij onderstaande beschouwingen wordt dan ook niet het gebruik der wapens en radiotoestellen, welke tijdelijk het organieke materieel zullen vervangen, betrokken.

Wil men echter bij een vergelijken van beide de overeenkomsten en de verschillen tussen het Engelse systeem (waaruit het Nederlandse is voortgekomen) en het Amerikaanse vaststellen, dan moet men in aanmerking nemen, dat de Engelsen in de laatste jaren de verbindingen in hun infanteriebataljon belangrijk hebben uitgebreid en gemoderniseerd.

Ter vergemakkelijking van de vergelijking worden de verbindingen in het huidige Nederl. infanteriebataljon onderscheiden in:

- de verbindingen van de Batcp met de onderdelen van het InfBat,
- ” ” in de onderdelen van het InfBat,
- ” ” van het InfBat met de toegevoegde ondersteuningswapens,
- ” ” ” ” ” ” met het InfRegt, waarvan het InfBat deel uitmaakt en
- ” ” ” ” ” ” met de neven-InfBats.

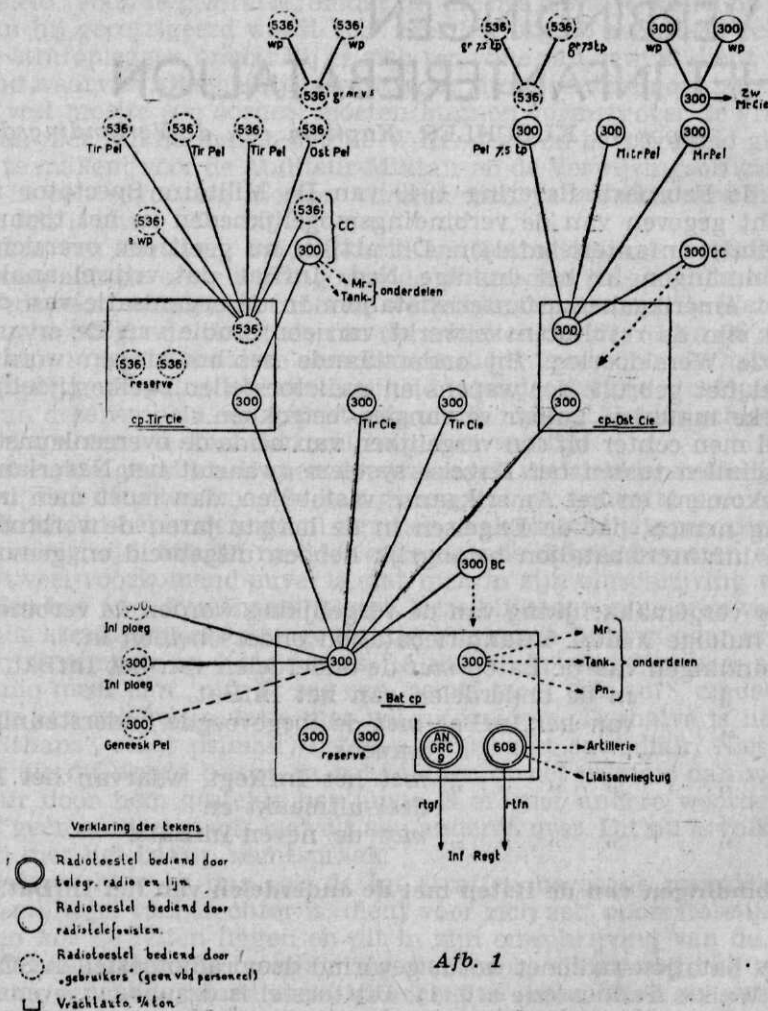
De verbindingen van de Batcp met de onderdelen van het InfBat.

Radio

Het bataljonsradionet wordt gevormd door radiotoestellen SCR-300, de z.g. Walkie Talkies (zie afb. 1). Dit toestel is draagbaar, evenals het radiotoestel nr 18, maar veel eenvoudiger te bedienen, terwijl het afstandsgebied ongeveer hetzelfde is (5—7 km). De bediening van de toestellen op de Batcp geschiedt door radiotelefonisten van het BatVbd-Pel; de toestellen in gebruik bij de Inlichtingsploegen en het Geneesk. Pel worden echter door personeel van die onderdelen bediend. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt, dat de in afb. 1 „gestreepte” radioverbindingen met Mr-, Tk- en Pn onderdelen niet tegelijkertijd mogelijk zijn, maar dat naar behoefte in het radionet van één der betrokken onderdelen kan worden ingenet.

Lijn

Het schema van lijnverbindingen in afb. 2, geeft een situatie weer van een infanteriebataljon in de verdediging, echter zonder rekening te houden met een bepaalde tactische situatie. Dit schema geeft dus uit-

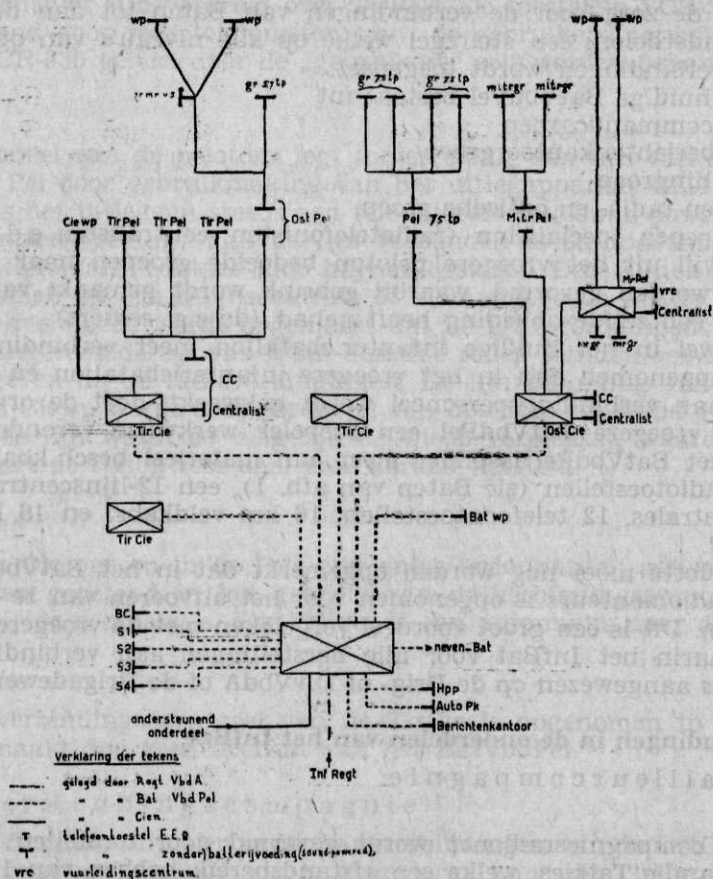
Afb. 1

sluitend mogelijke lijnverbindingen aan. Opgemerkt wordt, dat de lijnwerkers van het BatVbdPel uitsluitend de lijnen van de Batcp tot aan de compagniescommandoposten uitleggen.

Voorts verdient het de aandacht, dat in de nieuwe organisatie het materieel voor het aanleggen van een telegraafverbinding met gebruikmaking van bestaande telefoonlijnen niet meer is opgenomen.

Ordonnans

In de berichtenkantoorgroep van het BatVbdPel zijn een aantal ordonnansen opgenomen (per jeep en te voet), die als speciale ordonnans worden gebruikt voor de verbinding van de Batcp met de Regtcp en de cpn van neven- en ondersteunende onderdelen. Er wordt geen geregelde ordonnansdienst ingesteld. Gewoonlijk zendt elke compagnie 2 ordonnansen naar de Batcp.

Afb. 2

Optisch

Ook bij het huidige infanteriebataljon liggen de optische verbindingen op het 2e plan, hoewel ze bv. bij de lucht-grond verbinding goede diensten kunnen bewijzen. In de radiogroep van het BatVbdPel zijn dan ook enige seinlappen beschikbaar.

Berichtenkantoor

In wezen verschilt het huidige berichtenkantoor niet van dat uit de oude organisatie. Het personeel is echter anders georganiseerd. In de berichtenkantoorgroep van het BatVbdPel is, behalve de ordonnansen, uitsluitend personeel opgenomen dat zich bezighoudt met de administratieve verwerking van de aangeboden en af te leveren berichten (berichtenklerken, vercijferaars), terwijl degenen, die toestellen installeren en bedienen (centrales, radiotoestellen e.d.) voortkomen uit de lijn- en radiogroep van het BatVbdPel.

Uit het vorenstaande blijkt, dat het BatVbdPel uitsluitend is be-

last met de zorg voor de verbindingen van Batcp tot aan de naastlagere onderdelen, een stelregel welke op alle niveau's van de Amerikaanse verbindingen wordt toegepast.

Het huidige BatVbdPel bestaat uit

- een commandogroep,
- een berichtenkantoorgroep
- een lijngroep
- en een radio- en optische groep,

welke groepen specialisten (radiotelefonisten, centralisten e.d.) bevatten, terwijl uit het vroegere peloton bedoelde groepen naar behoefte kunnen worden gevormd, waarbij gebruik wordt gemaakt van personeel dat een zelfde opleiding heeft gehad (de z.g. seiners).

Hoewel in het huidige infanteriebataljon meer verbindingspersoneel is opgenomen dan in het vroegere infanteriebataljon en ook een reserve aan verbindingspersoneel wordt gekweekt, doet de organisatie van het vroegere BatVbdPel een soepeler werkwijze veronderstellen.

In het BatVbdPel is onder meer aan materieel beschikbaar: een aantal radiotoestellen (zie Batcp van afb. 1), een 12-lijnscentrale, twee 6-lijnscentrales, 12 telefoontoestellen, 16 km veldkabel en 16 km aanvalskabel.

Tenslotte moet nog worden opgemerkt dat in het BatVbdPel een aantal radiomonteurs is opgenomen voor het uitvoeren van 1e lijn herstellingen. Dit is een groot voordeel vergeleken met de vroegere organisatie, waarin het InfBat voor alle herstellingen aan verbindingsmiddelen was aangewezen op de Brig- of DivVbdA of de Brigadewerkplaats.

De verbindingen in de onderdelen van het InfBat.

a. Tirailleurgcompagnie.

Radio

Het compagniesradionet wordt gevormd door toestellen SCR-536 de z.g. Handie Talkies, welke een afstands bereik hebben van 1 à 2 km en slechts op één frequentie, liggende tussen 3,5 en 6 MHz. werken. Deze frequentie kan niet door de gebruiker gewijzigd worden.

Het toestel SCR-536 kan echter niet worden afgestemd op het toestel SCR-300 wegens het verschil in modulatiesysteem en het verschil in frequentie bereik.

De CC heeft daarom beide type toestellen ter beschikking, waardoor hij met zijn BC zowel als met zijn PCn kan spreken. Met het toestel SCR-300 kan de CC ook gemakkelijk inluisteren in de radionetten van ondersteunende onderdelen (tanks, zware mortieren e.d.). De overgang naar een andere frequentie is nl. zeer eenvoudig en snel uit te voeren bij de SCR-300.

De in het OstPel aanwezige toestellen SCR-536 worden in de Am. organisatie in de regel ingeschakeld bij de waarneming ten behoeve van de mrn van 6. De in het Ned. OstPel organiek ingedeelde mr van 5 heeft een dermate kleinere dracht dan de mr van 6, dat in vele gevallen geen wp zal behoeven te worden ingericht en dus de radiotoestellen voor andere doeleinden in de TirCie kunnen worden gebruikt.

De reservetoestellen SCR-536 kunnen bijv. worden gebruikt door patrouilles, wachten of door de groep geweren tot van 57 mm wanneer

de geweren niet zijn verdeeld over TirPels. De toestellen SCR-300 worden bediend door radiotelefonisten t.b.v. de gebruikers, terwijl de toestellen SCR-536 geheel door de „gebruikers” zelf worden behandeld.

Lijn

Personeel van de pelotons legt indien nodig een lijn van de Ciecp naar het Pel door gebruikmaking van het uitlegapparaat CE-11, waarbij tijdens het uitleggen steeds een tele-microfoon (sound-powered, dus zonder batterijvoeding) aan de lijn verbonden is en zodoende voortdurend telefonisch contact kan blijven bestaan. Deze lijnen kunnen samen komen op een 6-lijnscentrale of als aangegeven in afb. 2. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de lijnverbindingen t.b.v. de waarneming voor de mr van 5 om dezelfde reden kunnen vervallen als is aangegeven bij de radioverbindingen. De lijnverbinding van de Ciecp met de Ciewp wordt door personeel van de Ciecp tot stand gebracht. Langs deze lijn wordt zo mogelijk de Ciecp verplaatst, waardoor het contact met de Batcp zeer snel kan worden hersteld.

Ordonnans

In de Ciecogr en in de Pels zijn enige ordonnansen aanwezig, die ook worden geoefend in het gebruik van de verbindingssystemen in gebruik bij de compagnie. Elk Pel zendt een ordonnans naar de Ciecp.

Organisatie

Het verbindingspersoneel van de TirCie is opgenomen in de Ciecogr en maakt dus geen deel uit van het BatVbdPel.

b. Ondersteuningscompagnie

Voor de radio-, lijn- en ordonnansverbindingen van de OstCie geldt in het algemeen hetzelfde als is opgemerkt t.a.v. de TirCie. Het zal duidelijk zijn, dat het compagniesradionet hier is opgebouwd uit toestellen SCR-300, aangezien de pelotons over het gehele bataljonsvak verspreid kunnen zijn en dus grotere afstanden moeten kunnen worden overbrugd dan in een TirCie. Overigens geldt ook hier dat aan het schema van radio- en lijnverbindingen in de afb. 1 en 2 geen tactische indeling ten grondslag ligt, doch dat deze schema's uitsluitend mogelijke verbindingen aangeven.

Uit afb. 1 blijkt dat in de regel de OstCie slechts met haar cp contact met de Batcp heeft, terwijl in het vroegere infanteriebataljon het radionet van de OstCie zelfs in het bataljonsradionet kon zijn opgenomen, afhankelijk van de beschikbare frequenties en de omvang van het bataljonsradionet.

Voorts moet er de aandacht op worden gevestigd, dat de frequentie van de toestellen SCR-536 bij het peloton 7,5 tp verschillend is van die, welke in gebruik zijn bij het compagniesradionet van de TirCien.

Uit de afbeeldingen 1 en 2 is tenslotte gemakkelijk af te leiden, dat delen van de OstCie uit verbindingsoogpunt zonder bezwaar aan tirailleur-onderdelen kunnen worden toegevoegd en dus een goede samenwerking van de verschillende wapens mogelijk is.

De verbindingen van het InfBat met de toegevoegde ondersteuningswapens.

Het infanteriebataljon kan gesteund worden door de Zw MitrCie, de Cie 8 tp en de Zw MrCie of delen daarvan, behorende tot het InfRegt waarvan het InfBat deel uitmaakt. Voor de vorming van radionetten t.b.v. de commando en/of vuurleiding in deze compagnieën worden uitsluitend radiotoestellen SCR-300 gebruikt. Het is dus voor de C-TirCie en/of de BC slechts een kwestie van innetten met hun toestel SCR-300 in bovenbedoelde radionetten om zich van een goede samenwerking met de steunende wapens van het Regt te verzekeren. De overgang naar een andere frequentie is eenvoudig en snel uitvoerbaar. Indien één of meer pels zw mitrs, 7,5 tp of zw mr bij een InfBat worden ingedeeld, kunnen de betr. PCn hun toestel SCR-300 innetten in het bataljonsradionet.

Het InfBat kan voorts gesteund worden door of samenwerken met onderdelen van het VerkEsk, het TankBat, het PnBat of een Afd 10,5 hw van de Divisie.

VerkEsk en TankBat

De EC en PCn beschikken naast een radiotoestel bestemd voor de interne eskadronsverbindingen, ook over een toestel AN/VRC-3, dat hetzelfde is als het toestel SCR-300, echter geschikt gemaakt voor vervoer in tanks. De toestellen AN/VRC-3 kunnen dus naar behoefte in één radionet worden gebruikt met het radiotoestel SCR-300 van een C-TirCie of één SCR-300 van de Batcp (zie afb. 1), dus los van het normale bataljons- of compagniesradionet.

Pn Bat

Het compagniesradionet van een PnCie wordt gevormd d.m.v. radiotoestellen SCR-300. Indien dus of een PnCie of een PnPel aan een InfBat wordt toegevoegd, kan ook hier een toestel SCR-300 van de Batcp of dat van de C-TirCie worden gebruikt om de vereiste samenwerking mogelijk te maken.

Afd 10,5 hw

Indien een Afd 10,5 hw wordt bestemd voor het verlenen van rechtstreekse steun aan een InfRegt, wordt een nauwe samenwerking tussen deze onderdelen mogelijk gemaakt doordat de Afd 10,5 hw een liaisongroep en vooruitgeschoven waarnemingsgroepen bij elk InfBat detacheert. De liaisongroep zal zich bij de Batcp kunnen bevinden, terwijl de waarnemingsgroepen zich bij de TirCien in voorste lijn kunnen ophouden. Deze liaison- en waarnemingsgroepen hebben dus enerzijds mondeling contact met de erbij betrokken inf. commandanten, onderling hebben deze groepen een eigen radioverbinding en voorts staat de liaisongroep in radiocontact met het vuurregelingscentrum van de Afd 10,5 hw of met de stafsectie van één der batterijen. Deze radioverbindingen kunnen zonodig worden vervangen of verdubbeld door lijnverbindingen, welke door de art worden uitgelegd evenals een lijn van de Afdcp naar de Bat- of Regtcp van de ondersteunde infanterie.

Uit het vorenstaande blijkt dat de samenwerking van de Infanterie met de haar steunende wapens zeer wel mogelijk is, mits steeds wordt bedacht binnen de grenzen van het mogelijke te blijven en niet meer van een radiotoestel wordt verwacht dan het kan geven, dus rekening wordt gehouden met het afstandsgebied.

De verbindingen van het InfBat met het InfRegt, waarvan het InfBat deel uitmaakt.

Radio

De radioverbinding van het InfBat met het InfRegt is mogelijk d.m.v. de — op de Batcp aanwezige — radiotoestellen AN/GRC-9 en SCR-608. Het toestel AN/GRC-9 wordt gewoonlijk gebruikt voor de afwikkeling van het radiotelegraafverkeer, terwijl het toestel SCR-608 uitsluitend voor radiotelefonie wordt gebruikt.

Deze radiotoestellen zijn totaal verschillend. De AN/GRC-9 is amplitude-gemoduleerd, heeft een frequentiegebied van 2-12 MHz, kan voorts worden afgestemd op één van de 6 beschikbare „kristal-frequenties”. Een afstandsgebied van 24 km bij gebruik van radiotelefonie en van 48 km bij radiotelegrafie kan worden bereikt tussen op auto's vervoerde toestellen met gebruik van staafantenne. In vaste posities met horizontale antennes kunnen vorenbedoelde afstanden worden opgevoerd tot onderscheidenlijk 40 en 120 km.

De SCR-608 is daarentegen frequentie-gemoduleerd, heeft een frequentiegebied van 27-38,9 MHz, waarbij 10 van de 120 in dit frequentiegebied beschikbare kanalen kunnen worden „vastgezet”, uit welke 10 kanalen d.m.v. een drukknop het gewenste kanaal kan worden gekozen. Op elk gewenst moment kan men dus snel overgaan naar een ander radionet. In de SCR-608 zijn 2 ontvangers aanwezig, welke ook d.m.v. drukknoppen op de 10 vaste kanalen kunnen worden ingesteld, waardoor tegelijkertijd in 2 verschillende radionetten kan worden uitgeluisterd. Het afstandsgebied van de SCR-608 belooft 16 à 24 km.

Beide bovenbedoelde radiotoestellen kunnen op afstand worden bediend.

Voor de bediening van deze radiotoestellen zijn 3 telegrafisten radio en lijn beschikbaar, die deel uitmaken van het BatVbdPel, in tegenstelling met de vroegere organisatie, waarbij deze telegrafisten met hun apparatuur afkomstig waren van de RegtVbda.

Lijn

De lijnverbinding van de Batcp met de Regtcp, verzorgd door de RegtVbda, voorziet alleen in een telefoonverbinding.

Ordonnans

Ordonnansen van het BatVbdPel verzorgen de ordonnansverbinding van het InfBat met het InfRegt.

De verbindingen van de Batcp met de neven-InfBats.

Voor de radio- en lijnverbindingen geldt hetzelfde als is vermeld ten aanzien van het vroegere InfBat. De ordonnansverbinding met het

rechter nevenbataljon wordt echter door het BatVbdPel zelf georganiseerd en niet door de naasthogere RegtVbdA.

Conclusies.

Samenvattende kan bij vergelijking van de verbindingen in het vroegere en huidige infanteriebataljon o.m. het volgende worden vastgesteld:

1. In het huidige InfBat:
 - a. bijna 50% meer radiotoestellen beschikbaar; eenvoudiger te bedienen radiotoestellen;
 - b. uitgebreider lijnverbinden mogelijk; echter geen lijntelegraafverbindingen beschikbaar;
 - c. geen regelmatige motorordonnansdienst;
 - d. ongeveer 50% meer verbindingspersoneel.

Hieruit valt af te leiden dat in het huidige InfBat aanmerkelijk meer verbindingsmogelijkheden aanwezig zijn dan in het vroegere InfBat, hetgeen de bevelvoering zeer zeker ten goede komt.

2. In het vroegere InfBat was al het vbd personeel en materieel opgenomen in het BatVbdPel, met uitzondering van het personeel en materieel voor de verbinding met de IBrig. Deze centralisatie maakt een efficiënt gebruik van het in beperkte mate beschikbaar personeel en materieel mogelijk.

In het huidige InfBat daarentegen is het vbd personeel en materieel gedecentraliseerd over het BatVbdPel en de compagniescommandogroepen. De decentralisatie van het in ruimere mate beschikbare personeel en materieel levert echter weinig gevaar op voor een inefficiënt gebruik van de verbindingsmiddelen. Voor de CCn is het eenvoudiger zich in te stellen op het gebruik van „eigen” verbindingsmiddelen dan af te wachten wat men krijgt toebedeeld.

3. In het vroegere BatVbdPel waren een aantal seiners opgenomen, die werden opgeleid in het bedienen van verschillende soorten verbindingsmiddelen, terwijl men in het huidige Bat VbdPel onderscheid maakt tussen lijnwerkers, radiotelefonisten, centralisten enz.

De vroegere organisatie opende dus de mogelijkheid voor een gemakkelijke tewerkstelling en aflossing van personeel, hetgeen in de huidige organisatie meer moeilijkheden lijkt op te leveren. Hierbij moet echter in aanmerking worden genomen dat het huidige InfBat ongeveer 50% meer verbindingspersoneel heeft dan het vroegere InfBat, terwijl er naar dient te worden gestreefd al het personeel van het BatVbdPel eenzelfde opleiding te geven.

TEKENINGEN EN SCHETSEN.

Wij verzoeken inzenders van artikelen de tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

PLAATSBEPALING IN HET TERREIN

door J. POSTMA, *Majoor der Infanterie*

Het bepalen van de magnetische declinatie.

De magnetische declinatie kan met het kompas worden bepaald door op één dag de kompasstand op te meten op het moment dat de zon boven de horizon komt en die op het ogenblik dat deze onder de horizon verdwijnt. De beide opgemeten standen moeten dan worden opgeteld. De helft van het verschil tussen de verkregen som en 360° geeft de declinatie aan. Was de som kleiner dan 360° dan is de declinatie Oost, in het omgekeerde geval West (afb. 1).

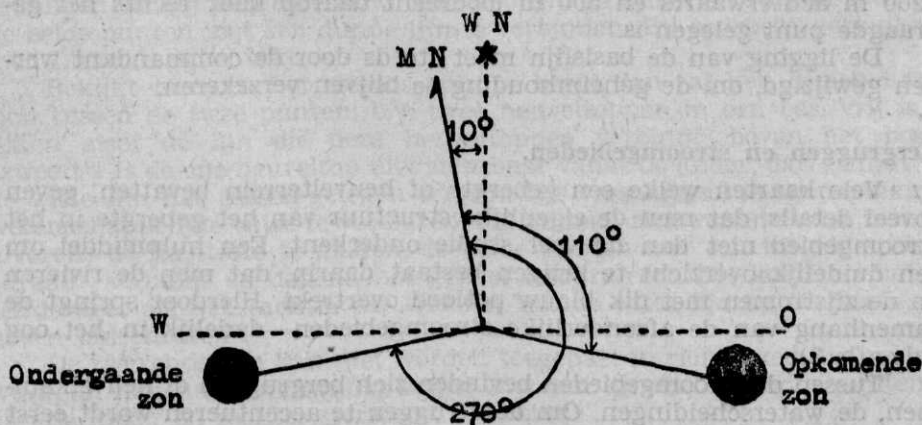
De Basislijn.

Normaal worden in bevelen, berichten enz. bepaalde tactische punten aangeduid, door gebruikmaking van het vierkantennet (de zes- of achtcijfer methode, Voorl. Voorschr. 1547, Hfst. IV ad D.). Het nadeel van deze methode is, dat de geheimhouding bij deze wijze van plaatsaanduiding niet meer verzekerd is als een bevel of bericht in handen van de vijand valt, of wordt afgeluisterd. Ter voorkoming hiervan verdient de toepassing van de basislijn alle aanbeveling.

De basislijn wordt door de commandant vastgesteld en op de kaart aangegeven door de punten B en L (basislijn) te bepalen middels de bekende zes- of achtcijfer methode.

De lijn B—L wordt dan met een lichte potloodstreep ingeschetst (kan later gemakkelijk worden uitgewist). Indien thans een punt moet worden aangeduid dan geschiedt dit door de basislijn naar voren of naar achteren te verlengen en loodrecht daarop naar links of rechts een lijn uit te zetten naar het bepaalde punt en de benodigde lengte af te meten.

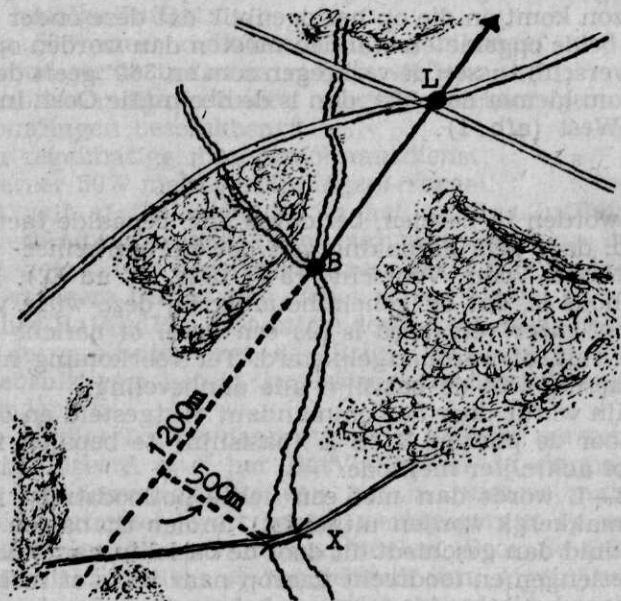
Bij het bepalen van de ligging van de basislijn wordt tevens vastgesteld of de zojuist genoemde lengte in kilometers of in meters moet worden uitgedrukt. Bij het gebruik van kilometers worden decimalen

Afb. 1

toegepast. Zo betekenen 15.6 en 0.6 dat de afstand 15.6 resp. 0.6 km bedraagt.

In de hieronder volgende aanwijzingen wordt er van uitgegaan dat onder „voorwaarts” moet worden verstaan de richting van B naar L, terwijl de eerste afstand betrekking heeft op die welke in het verlengde van B L ligt. Overigens betekenen: V = Voorwaarts; A = Achterwaarts; R = Rechts van de basislijn onder een hoek van 90°; L = Links idem.

Afb. 2

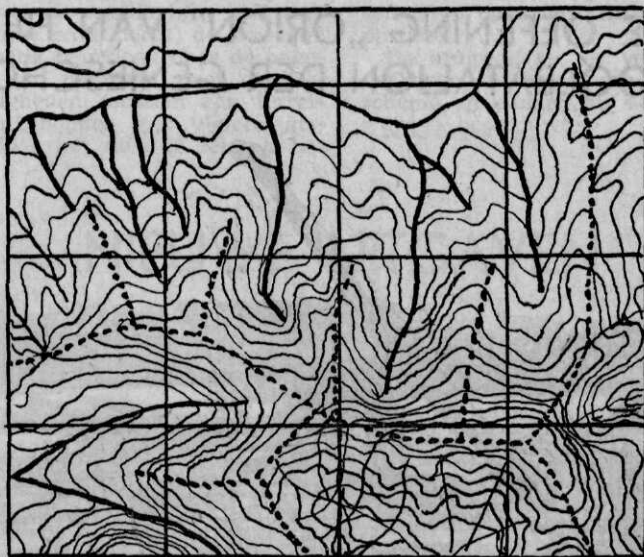
De brug X in afb. 2 wordt nu aangeduid door de formule A 1200 R 500, hetgeen dus zeggen wil dat in het verlengde van de basislijn op 1200 m achterwaarts en 500 m loodrecht daarop naar rechts het gevraagde punt gelegen is.

De ligging van de basislijn moet steeds door de commandant worden gewijzigd, om de geheimhouding te blijven verzekeren.

Bergruggen en stroomgebieden.

Vele kaarten welke een gebergte of heuvelterrein bevatten, geven zoveel details, dat men de eigenlijke structuur van het gebergte in het stroomgebied niet dan na veel studie onderkent. Een hulpmiddel om een duidelijk overzicht te krijgen bestaat daarin, dat men de rivieren en de zijstromen met dik blauw potlood overtrekt. Hierdoor springt de samenhang van de afzonderlijke stroomgebieden dadelijk in het oog (zie afb. 3).

Tussen de stroomgebieden bevinden zich bergruggen of heuvelkammen, de waterscheidingen. Om deze ruggen te accentueren wordt eerst met bruin potlood een dikke lijn over de hoofdruigen getrokken (zie gebroken lijn in afb. 3).

Afb. 3

Daarna worden de zijruggen tot een aantal, afhankelijk van het detail dat men wenst, op dezelfde wijze aangestreept, doch deze lijnen worden niet geheel doorgetrokken, doch ongeveer tot aan, of iets voorbij, de oorsprong van de nabije rivieren.

De zwevende lijn.

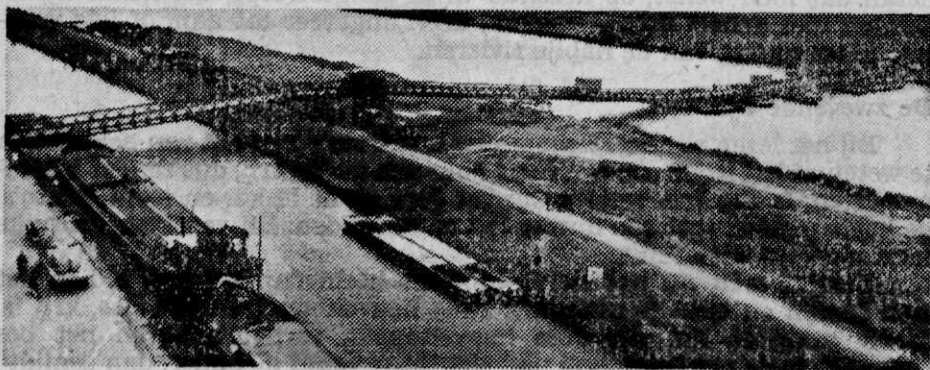
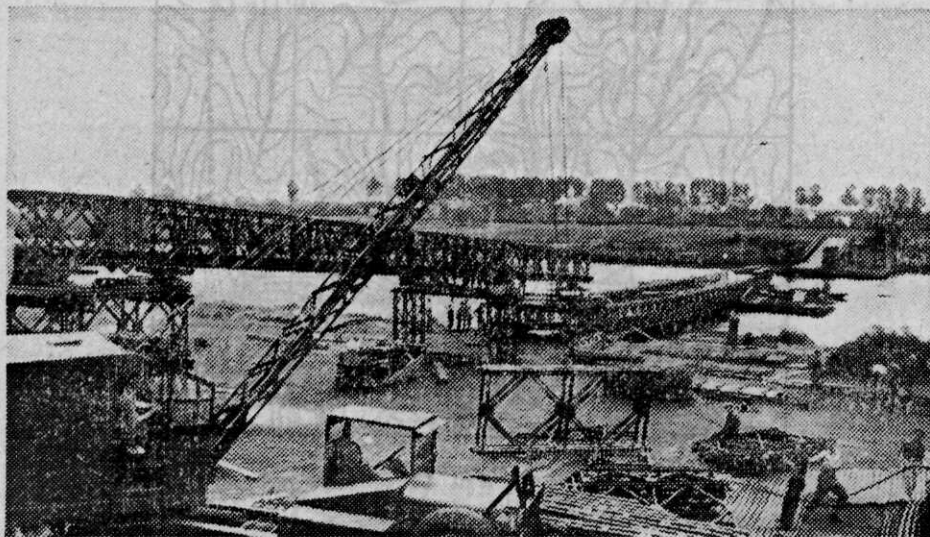
Bij het lezen van stereoscopische luchtfoto's kan het van belang zijn te weten of het zicht van een punt naar een ander vrij, dus zonder belemmeringen, is. Dit kan bereikt worden door op de linker en rechter foto's, de beide punten met een dunne lijn te verbinden. Bij voorkeur gebruikte men hiervoor witte inkt.

Bekijkt men nu het stereoscopische beeld dan zal het, indien het zich tussen de twee punten, b.v. twee heuveltoppen in een bos, vrij is, lijken alsof de lijn die deze heuveltoppen verbindt, boven het bos „zweeft”. Is de ene heuveltop niet zichtbaar vanaf de ander, dan „snijd” de witte lijn het tussen-gelegen terrein. Dit verschijnsel is op populair wetenschappelijke wijze te verklaren, indien men zich voorstelt dat men, alvorens de luchtfoto te maken, de beide punten met een witgekleurde „draad” verbindt en daarna het geheel fotografeert. Dit komt op hetzelfde neer als het (achter af) trekken van de witte lijn op de foto als boven omschreven.

De zwevende lijn kan niet worden toegepast in richtingen die evenwijdig of nagenoeg evenwijdig liggen met een lijn die de middelpunten van de linker en rechter stereofoto's verbindt.

De hiervoren opgesomde begrippen zijn ontleend aan de Amerikaanse voorschriften F M 21—25 en 21—26.

DE OEFENING „ORION” VAN HET SCHOOLBATALJON DER GENIESCHOOL

Van 4 t/m 16 Juni jl. is door het Schoolbataljon van de Genieschool een brugslagoefening gehouden nabij Maastricht. Ter hoogte van de ENCI-cementfabriek werd een Baileybrug voor 24-tons verkeer geslagen, die de Maas, het kanaal naar Luik en de tussengelegen uiterwaard overspanden. De totale bruglengte bedroeg op enkele decimeters na 190 m, waarvan 119 m als drijvend gedeelte op 16 driedelige pontons.

Het aan de oefening deelnemende detachement had een sterkte van ongeveer 350 man, ingedeeld waren ruim 50 mo-

torvoertuigen alsmede 2 kranen, een bulldozer, een compressor, enkele licht-aggregaten voor nachtwerk enz. Het benodigde materieel ging een totaalgewicht van 460 ton teboven.

Het kampement en het materieelpark waren gevestigd in en om een veiling-complex te Gronsveld, ongeveer 2 km ten Z.O. van het brugslagpunt.

De brug sloot op de Westelijke oever onmiddellijk op de verharde weg aan. op de Oostelijke oever was zij door een speciaal aangelegde weg van ringplaten (PSP-mats) ter lengte van ruim 500 m

met de dichtstbijzijnde verharde weg verbonden. De bouw van de brug zelf vorderde 4 dagen en 1 nacht, de bouwtijd werd ongunstig beïnvloed door de onge-oefendheid van de troep, door de vrede-omstandigheden (ontzien van terreinen, rekening houden met Waterstaats-eisen) en door het met de leiding be-

lasten van kaderadspiranten, waarbij de officieren en onderofficieren als mentor optraden.

De brugslag en de verdere oefening verliepen inmiddels geheel volgens het schema en kunnen als volledig geslaagd worden beschouwd.

D.

NIEUWE UITGAVEN

DE MILITAIRE RECHTER EN ZIJN ONAFHANKELIJKHEID, door Mr H. H. A. de Graaff. Uitg. Eduard IJdo, Leiden.

Dit onderwerp koos Mr H. H. A. de Graaff voor zijn openbare les, waarmee hij zijn colleges in het militair straf- en tuchtrecht aan de Rijksuniversiteit te Leiden op Dinsdag, 29 Mei 1951, aanving.

Het onderwerp van de onafhankelijkheid van de militaire rechter, de wenselijkheid daarvan en de noodzaak van de inperking van die onafhankelijkheid is veelzijdig en kan van verschillende kanten belicht worden. Schrijver koos in hoofdzaak de historische kant van het vraagstuk.

Als belangrijkste voorwaarde voor onafhankelijkheid van de rechter geldt zijn onafzetbaarheid. Hoewel de burger-jurist deze onafzetbaarheid als iets vanzelfsprekends pleegt te beschouwen, wijst schrijver erop dat de benoeming voor het leven voor de burgerlijke rechter eerst in 1887 gaaf en onvoorwaardelijk in de grondwet is erkend. De grondwet maakt echter uitdrukkelijk een uitzondering voor hen, die uitsluitend belast zijn met de rechtspraak over personen, behorende tot de zee- of landmacht.

In een historisch betoog bespreekt schr. dan hoezeer oudtijds de militaire (en ook burgerlijke) rechter afhankelijk was van het uitvoerend gezag. Hij wijst erop, dat de krijgsraad aanvankelijk een door de bevelhebber samengesteld persoonlijk adviescollege geweest is en dat van de veelzijdig-adviserende taak zich de juridisch-adviserende taak heeft afgesplitst, welke zich al spoedig ontwikkelde tot een min of meer zelfstandige rechtspraak, onderworpen aan de approbatie of improbatie door de bevelhebber. Schrijver geeft voorbeelden van de invloed, welke de

stadhouder tijdens de republiek nog op zijn krijgsraad uitoefende.

Vervolgens bespreekt hij het systeem onder de Staatsregeling van 1798 en de Instructie voor de Militaire Vierschaar van 1802, waarin plotseling de benoeming voor het leven verschijnt, die echter onder de Staatsregeling van 1805 weer verdwijnt. De Franse tijd passeert de revue, vervolgens het militair-rechtelijk vacuüm na de Franse tijd en de verschillende wijzigingen van onze huidige grondwet.

Schrijver toont aan, dat er allengs een feitelijk zeer voldoende onafhankelijkheid is geschapen. De benoeming voor het leven van militaire leden van Hoog Militair Gerechtshof en Krijgsraad erkent de wet echter niet. Schrijver betreurt dit voor wat het H.M.G. betreft: niet voor zover het betreft de militaire leden van de Krijgsraad. Hier, aan het slot van de openbare les, komt dan de uiterst belangrijke uiteenzetting, waarom de grondwet de benoeming voor het leven niet kan uitstrekken tot de militaire rechter, de uiteenzetting van de gronden, waarom het niet aanvaardbaar is de militaire rechter los te maken van de dagelijkse dienst bij de troep. Hier geeft Schrijver de motivering, waarom in de militaire rechtspraak het belang van onafzetbaarheid heeft moeten wijken voor andere, hogere, belangen.

De gehele verhandeling is gesteld in een gemakkelijke, aangename stijl en de levendige opeenvolging der verschillende perioden in de historie van de militaire rechtspraak te land is stellig geschikt om de belangstelling van de studerende voor dit stiefkind van Vrouwe Justitia: het militaire recht, te stimuleren.

Luitenant ter Zee (A) 1e kl. b.d.
Mr W. H. VERMEER

DE HERZIENING VAN NATO II

door F. C. SPITS, *Reserve Kapitein der Infanterie.*
(Slot van blz. 417, Juli 1951, Nr 7)

Het bevelsgebied¹⁾ van Gen. Eisenhower als Opperbevelhebber voor Europa strekt zich uit van de Noordkaap tot aan de zuidelijke begrenzing van de Algerijnse departementen van Frankrijk. Het gebied is in drie sectoren verdeeld: een noordelijke, een centrale en een zuidelijke sector. Een nauwkeurige begrenzing is niet aangegeven. De grenzen zullen waarschijnlijk samenvallen met die van de inmiddels opgeheven Regionale Groepen. De centrale sector omvat dan de landen van de Westerse Unie — Engeland, Frankrijk, Nederland, België en Luxemburg.

De centrale sector.

Zoals voor de hand ligt is van de drie sectoren de centrale sector de meest belangrijke. Eisenhower zal hier persoonlijk het opperbevel voeren. Aan hem zijn in deze sector ondergeschikt:

— Generaal Juin als Commandant van de Landstrijdkrachten. Deze is behalve Inspecteur-Generaal van de Franse strijdkrachten en Voorzitter van het Franse Comité van de Chefs van Staven ook Resident-Generaal van Marokko en Opperbevelhebber van de Franse strijdkrachten in Noord-Afrika. Van deze beide laatste functies zal hij waarschijnlijk worden ontheven, zodra hij het aan hem opgedragen commando in NATO-verband heeft aanvaard. Dit is tot op heden niet gebeurd. Luit.-Gen. Guillaume, Commandant van de Franse strijdkrachten in West-Duitsland heeft de functie tot nu toe tijdelijk voor hem waargenomen.

In de midden-sector zijn aan Gen. Eisenhower verder ondergeschikt:

— Luit.-Generaal Norstad (V.S.) als Commandant van de Luchtstrijdkrachten;
— Vice-Admiraal Jaujard (Fr.) als Vlagofficier — Centraal Europa. Aan hem is de coördinatie opgedragen van de kustverdediging en de verdediging van de havens in het gebied van de centrale sector.

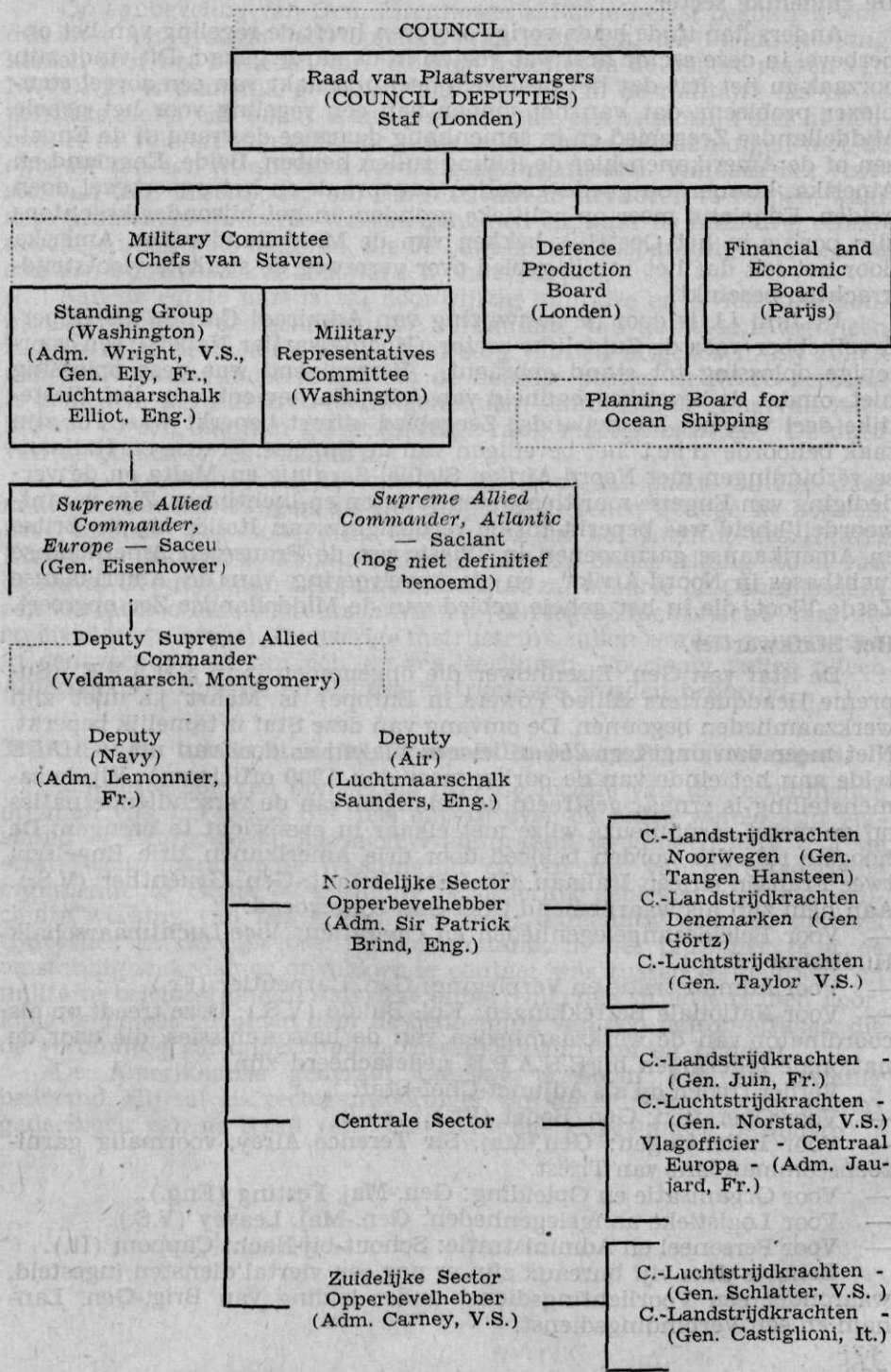
De noordelijke sector.

De aanwijzing van bevelhebbers in de noordelijke sector heeft naar het schijnt weinig moeilijkheden opgeleverd. In overeenstemming met het feit, dat de verdediging hier een maritiem karakter zal dragen, is een admiraal met het opperbevel belast. Sir Patrick Brind, tot voor kort Commandant van de Britse Zeestrijdkrachten in het Verre Oosten, zal hier het opperbevel uitoefenen. Verder zijn aangewezen:

— Gen.-Maj. Taylor (V.S.) tot Commandant van de Luchtstrijdkrachten.
— Luit.-Gen. Von Tangen Hansteen (Noorwegen) tot Commandant van de Landstrijdkrachten in Noorwegen.
— Luit.-Gen. Görtz (Denemarken) tot Commandant van de Landstrijdkrachten in Denemarken.

¹⁾ Het hier volgend overzicht is een voortzetting van het in het Juli-nummer gegeven overzicht. Het schema is verbeterd en aangevuld.

DE ORGANISATIE VAN HET NOORDATLANTISCH PACT

De zuidelijke sector.

Anders dan in de beide vorige sectoren heeft de regeling van het opperbevel in deze sector heel wat voeten in de aarde gehad. Dit vindt zijn oorzaak in het feit dat het probleem deel uitmaakt van een zoveel complexer probleem, dat van het vinden van een regeling voor het gehele Middellandse Zeegebied en in samenhang daarmee de vraag of de Engelsen of de Amerikanen hier de leiding zullen hebben. Beide, Engeland en Amerika, kunnen op goede gronden aanspraak op het opperbevel doen gelden. Engeland meer op politieke gronden, in het bijzonder krachtens zijn positie in het Oostelijk bekken van de Middellandse Zee. Amerika door het feit dat het in dit gebied over verreweg de sterkste vlootstrijdkrachten beschikt.

In Juni j.l. is door de aanwijzing van Admiraal Carney als Opperbevelhebber voor de Zuidelijke sector (Hoofdkwartier Napels) een voorlopige oplossing tot stand gebracht. Bevredegend was deze oplossing niet, omdat de bevelsbevoegdheid van Adm. Carney ook voor het Westelijke deel van het Middellandse Zeegebied uiterst beperkt was. Tot zijn taak behoorde niet het beveiligen van de Engelse, Franse en Italiaanse verbindingen met Noord-Afrika, Sicilië, Sardinië en Malta en de verdediging van Engelse maritieme steunpunten en luchtbases. Zijn verantwoordelijkheid was beperkt tot de verdediging van Italië, van de Britse en Amerikaanse garnizoenen in Triëst, van de Franse en Amerikaanse luchtbases in Noord-Afrika, en de bevelvoering van de Amerikaanse Zesde Vloot, die in het gehele gebied van de Middellandse Zee opereert.

Het Stafkwartier.

De Staf van Gen. Eisenhower die opgenomen is in S.H.A.P.E. (Supreme Headquarters Allied Powers in Europe) is Maart j.l. met zijn werkzaamheden begonnen. De omvang van deze Staf is tamelijk beperkt. Niet meer dan ongeveer 250 officieren maken er deel van uit. (SHAEP telde aan het einde van de oorlog meer dan 1200 officieren). Bij de samenstelling is ernaar gestreefd de belangen van de verschillende naties op de meest scrupuleuze wijze met elkaar in evenwicht te brengen. De hoogste functies worden bekleed door drie Amerikanen, drie Engelsen, twee Fransen en één Italiaan. Chef-Staf is Luit.-Gen. Gruenther (V.S.). Aan hem zijn als waarnemend Chef-Staf toegevoegd:

— Voor Beleidsaangelegenheden en Operatiën: Vice-Luchtmaarschalk Hudleston (Eng.).

— Voor Administratie en Verpleging: Gen. Carpentier (Fr.).

— Voor Nationale Betrekkingen: Kol. Biddle (V.S.). Deze treedt op als coördinator van de werkzaamheden van de liaison-missies, die door de nationale regeringen bij S.H.A.P.E. gedetacheerd zijn.

Verder treden op als Adjunct-Chef-Staf:

— Voor Operatiën: Gen. Bodet (Fr.).

— Voor Inlichtingen: Gen.-Maj. Sir Terence Airey, voormalig garnizoenscommandant van Triëst.

— Voor Organisatie en Opleiding: Gen.-Maj. Festing (Eng.).

— Voor Logistieke aangelegenheden: Gen.-Maj. Leavey (V.S.).

— Voor Personeel en Administratie: Schout-bij-Nacht Capponi (It.).

Behalve deze vijf bureaux zijn er nog een viertal diensten ingesteld, waaronder een Voorlichtingsdienst onder leiding van Brig.-Gen. Latham en een Verbindingsdienst.

Een Atlantische Stafcursus.

Op aanbeveling van Gen. Eisenhower zal deze herfst begonnen worden met het systematisch opleiden van diegenen, die in aanmerking komen voor het bekleden van leidende functies in de hogere staven van NATO. Er is namelijk gebleken, dat er zowel in de militaire als in de politieke sector een tekort is aan personen, die een behoorlijk inzicht hebben in de vele en ingewikkelde problemen, welke samenhangen met de opbouw van een Atlantische verdedigingsorganisatie. Vandaar het voorstel van Gen. Eisenhower om een instituut in het leven te roepen, waar deze problemen in studie worden genomen en waar de militaire, economische en politieke factoren, die de bewapeningsinspanning beïnvloeden aan een onderzoek kunnen worden onderworpen.

Aan de eerste cursus zal door vijftig militaire en civiele functionarissen worden deelgenomen. De verhouding van de beide categorieën is 3 op 1. De deelnemers zullen met zorg worden uitgekozen. Zij zullen van het formaat moeten zijn om de hoogste posten in NATO-verband te bekleden. De officieren-leerlingen zullen tenminste de rang van luit.-kolonel of een daaraan gelijkwaardige rang moeten bezitten. De duur van de cursus is zes maanden.

De organisatie van het nieuwe instituut zal plaats vinden naar analogie van instellingen als het Imperial Defence College in Londen, het National War College in Washington en het Institut des Hautes Etudes de Défense Nationale te Parijs. Het zal onder leiding staan van de Naval Deputy Adm. Lemonnier. De Staf zal behalve de Commandant een viertal hoofd-instructeurs omvatten (een leger-, luchtmacht-, marine- en civiel instructeur). De overige instructeurs zullen worden aangewezen in een verhouding van één op zes leerlingen. Voorlopig zullen alleen Amerikaanse, Engelse en Franse instructeurs worden benoemd.

Trait d'union tussen Standing Group en Raad van Plaatsvervangers.

Tenslotte nog een opmerking over de locatie van de verschillende organen van het Pact. Het feit dat zij over de halve wereld zijn verspreid — het politieke leidinggevende orgaan te Londen, dat voor de strategische planning te Washington, en een deel van de uitvoerende organisatie te Parijs — is weinig bevorderlijk gebleken voor een efficiënte werking van het geheel. Het heeft aanleiding gegeven tot veel tijdverlies en dikwijls ook tot misverstand, in het bijzonder door de omstandigheid, dat er onvoldoende contact was tussen de politieke en militaire beleidsorganen. Aan deze onbevredigende situatie is men voorlopig tegemoet gekomen door de benoeming van een liaison-officier, die de verbinding zal onderhouden tussen Washington en Londen.

De Amerikaanse generaal Lindsay is begin Juli als zodanig benoemd. Hij zal als vertegenwoordiger van de Standing Group de vergaderingen van de Raad van Plaatsvervangers regelmatig bijwonen.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

TV-vuur moet niet worden overschat.

(LtKol B. L. Palmer, contra „De toekomst van de infanterist op het gevechtsveld”, van LtKol Pickett, in Inf School Quart, Jul 1950).

Men heeft altijd de aandrang gehad de waarde van een nieuw wapen te overdrijven. Een sprekend voorbeeld hiervan was de mitrailleur, die overigens niet heeft kunnen beletten, dat ook in de laatste wereldoorlog de infanterie wederom een vooraanstaande rol speelde op het gevechtsveld. De mens zal steeds weer in staat zijn een tegenwapen uit te vinden en een klassiek voorbeeld hiervan is de strijd tussen projectiel en pantser. De mens zelf is daarom altijd de beslissende factor in het gevecht geweest en hij zal dat ook in de toekomst blijven.

Thans heeft men wederom neiging het gevaar te overdrijven, dat de VT-buis voor de infanterie zou opleveren. Het is een radarbuis, die het projectiel in de lucht doet springen; een tijdbuis dus. Dit springen van de projectielen boven de grond is niets nieuws. Het werd reeds in de eerste wereldoorlog toegepast en bekend is, dat een dergelijk projectiel ongeveer twee- of driemaal zoveel verliezen veroorzaakt als een projectiel met schokbuis met versnelde of vertraagde werking. Tot nu toe is niet bewezen, dat de radarbuis deze uitwerking nog in belangrijke mate verhoogt, dit in tegenstelling met de theorie, die Dr Vannevar Bush in „Modern Arms and Free Men” verkondigt. Dientengevolge is een verandering van de toepassing der tactiek in dit geval ook niet te motiveren. Aan het gebruik van de bus zijn namelijk niet alleen voordelen verbonden, er zijn ook beperkingen aan opgelegd. De voordelen zijn de volgende.

a. Een dergelijk vuur is het meest doeltreffende vuur tegen doelen in het open terrein, in ondiepe loopgraven en in diepe loopgraven zonder bovendeck.

b. Het kan worden afgegeven door krombaan- en door vlakbaangeschut en verhoogt de uitwerking bij het vuren op een afgekeerde helling en in een diepe vallei.

c. Doelen kunnen goed onder vuur worden genomen bij slecht zicht en duisternis.

De beperkingen zijn:

a. Geen doeltreffende uitwerking tegen overdekte loopgraven.

b. Groter veiligheid nodig ten aanzien van de eigen troepen, zowel verticaal als horizontaal (o.m. moet het vuur op ten minste 300 m van de eigen troep liggen).

c. Moeilijker waarneming, vooral voor artillerievliegtuigen, die boven de eigen troepen moeten blijven.

d. Nauwere samenwerking nodig met optredende eigen luchtmacht.

e. Vochtig weer veroorzaakt mechanische beperkingen.

Onder welke omstandigheden nu zal de VT-buis de beste uitwerking garanderen? Niet indien gericht tegen een verdediger, aangezien deze zijn opstellingen van een bovendeck kan voorzien. Wel tegen een aanvaller, die zich open en bloot door het terrein moet begeven en met dit gevaar voor ogen is de tankman van mening, dat de rol van de lopende infanterie in een toekomstig offensief zal zijn uitgespeeld. Mijns inziens is deze opvatting echter onjuist.

Aan het gebruik van terreincarriers voor personen, dat hij suggereert zijn belangrijke bezwaren verbonden. Gemotoriseerd vervoer per carrier is hoogst onpractisch en oneconomisch. Een 2½-ton truck kan twee- of meermaal zoveel infanterie vervoeren als een carrier, terwijl aanschaffingskosten, onderhoudskosten en benzineverbruik er maar een fractie van zijn. Voorts wordt door het geringer aantal voertuigen de wegbezetting veel kleiner. De terreinvaardigheid van de carrier is, vergeleken bij die van de lopende man, gering. Hindernissen stoppen deze laatste niet gemakkelijk, de carrier echter wel. De snelheid door het terrein zal daardoor betrekkelijk laag zijn. De normale hulp, die de infanterist de tank kan geven, zoals het aanduiden van doelen en het neutraliseren van antitank geschut door middel van zijn mitrailleurs, vervalt. De infanterist in de carrier is een passagier, die zijn wapens niet kan gebruiken. Hij prefereert dan ook de bescherming van een groter aantal tanks boven die van een carrier.

Wat kunnen we nu echter doen om het gevaar van de VT-buis te reduceren? Op een tegenuitvinding, die haar buiten werking zou stellen, kunnen we niet wachten, maar de tactische doctri-

nes veranderen zou onjuist zijn. In de eerste plaats moet men het zoeken in de aanpassing van de opleiding. Bepaalde terreinsoorten, die gebruik van projectielen met radarbuizen begunstigen moeten worden vermeden, en als dit niet mogelijk is moet de troep weten, dat zijn beste bescherming ligt in het in versneld tempo doorschrijden van de gevaarlijke zone. Dit moet in vredestand worden beoefend, zodat op het gevechtsveld automatisch wordt gereageerd. Aangekomen op het gevechtsdoel moet men zich onverwijld ingraven en alle middelen aanwenden om de schuttersputten van overdekking te voorzien. Indien dergelijke opstellingen reeds door de vijand werden ingericht moet men trachten hiervan op een tactische wijze gebruik te maken. Het belang van het stellingnemen op een afgekeerde helling, die de waarneming voor de vijand moeilijker maakt, treedt weer op de voorgrond. Reeds bij het opmaken van het aanvalsplan moet met dit alles rekening worden gehouden. Het aantal artilleriebestrijdingsmiddelen moet worden uitgebreid en verbeterd, en meer aandacht moet worden besteed aan de bestrijding van 's vijands waarneming van de grond en uit de lucht.

Door het nemen van vorengenoemde maatregelen kan het gevaar, dat de VT-buis ontegenzeggelijk vertegenwoordigt, worden tegengegaan en kan worden voorkomen, dat de gewone infanterie van het gevechtsveld zou moeten verdwijnen. Inderdaad heeft de buis vele mogelijkheden, zij heeft echter ook belangrijke beperkingen en als infanterist preferer ik nog altijd het gevaar, dat zij oplevert boven het rijden in een zeer kwetsbare personeelcarrier.

Infantry School Quarterly, October 1950.

v. H.

Het voeren van de verdediging op een van de vijand afgekeerde helling.

In verband met het toenemen van de vuuruitwerking van nagenoeg alle wapens (o.a. het gebruik van de VT-buis) zal het in de toekomst grote voordelen kunnen afwerpen, indien men zich ter verdediging inricht op een van de vijand afgekeerde helling. Dit verzekert een betere bescherming tegen direct gericht vuur en vuur met een bepaalde invalshoek. Een afgekeerde helling (reverse slope) is dat gedeelte van een heuvel, dat van de vijand is afgekeerd, en dat door de heuvelrug aan diens waarneming wordt onttrokken. **Om alle voordelen, die aan de bezetting ervan zijn verbonden te blijven behouden dient men ook**

de heuvelrug zelf aan de vijand te ontzeggen. De voordelen van het voeren van de verdediging op deze helling zijn de volgende.

a. De vijand kan moeilijker een gedetailleerd aanvalsplan maken, omdat hij slechts uit de lucht kan waarnemen.

b. De helling belet de vijand gericht vuur af te geven.

c. Het effect van met waarneming af te geven vijandelijk artillerie- en mortiervuur wordt sterk gereduceerd.

d. De troepen achter de helling hebben minder kans hun opstellingen te verraden door ontijdig openen van het vuur, omdat zij de vijand niet kunnen zien voordat deze de heuvelrug passeert en binnen de werkzame dracht van de wapens komt.

e. Voor zover de vijandelijke luchtmacht dit toelaat hebben de eigen troepen grotere vrijheid van beweging. Herbevoorrading, en gereedstellen van troepen voor het uitvoeren van een tegenaanval, kan meer ongemerkt geschieden.

De nadelen zijn:

a. Vanaf het ogenblik, dat de vijand de heuvelrug bereikt is de eigen waarneming zeer beperkt.

b. De eigen troepen hebben doorgaans slechts kleine schootsvelden voor hun infanteriewapens.

c. De stelling is kwetsbaar voor een nachtaanval, omdat de heuvelrug de vijand in staat stelt zeer dicht bij de eigen opstellingen gereed te stellen.

d. Mijnevelden en andere hindernissen aan de andere zijde van de heuvelrug zijn moeilijk met vuur te bestrijken.

De volgende omstandigheden kunnen reden zijn, dat het verdedigen van de van de vijand afgekeerde zijde van een helling is te verkiezen boven het verdedigen van de naar de vijand toegekeerde helling.

a. Indien gebrek aan dekking en camouflage het het vijandelijke vuur met waarneming mogelijk maken de voorzijde van de helling onverdedigbaar te maken.

b. Indien de afgekeerde zijde betere schootsvelden oplevert dan de naar de vijand toegekeerde zijde van de heuvel (forward slope).

c. Indien anders gevaarlijke deuken in de frontlijn zouden ontstaan.

d. Indien het bezit van de heuvelrug zelf niet noodzakelijk is voor het verzekeren van een goede eigen waarneming.

Infantry School Quarterly, October 1950.

v. H.

De „Big Bazooka”.

Deze werd voor de eerste maal gebruikt in Korea en bleek een afdoend wapen te zijn tegen de Russische T34. Het is een raketwerper van het kaliber 3.5-inch en in feite een vergroting van de 2.6-inch, die onvoldoende doorslagvermogen bleek te bezitten. De 3.5-inch is een glad wapen, in twee delen uitneembaar en daardoor gemakkelijk te vervoeren. De lengte is 64½ inch, het gewicht 15 pond en dus minder dan dat van de 2.6-inch bazooka uit de tweede wereldoorlog. Het wapen kan op een driepoot worden opgesteld, waarbij de poot bij de schoudersteun regelbaar is. Het heeft twee soorten munitie, de HEAT (High Explosive Anti Tank) en de oefenraket. Beide wegen ongeveer 3½ pond en hebben een mondingssnelheid van 340 voet per seconde. De maximumdracht bedraagt 900 yards, doch de werkelijke is niet meer dan 200 yards. De officiële veilige afstand is 100 yards van het doel, doch in Korea werd soms 15 meter van het doel een treffer geplaatst. De schutter moet in een dergelijk geval echter maatregelen nemen om zich te dekken tegen rondvliegende scherven. Het scherpe projectiel heeft twee pond springstof en een groot doorslagvermogen. Het oefenprojectiel heeft dezelfde ballistische eigenschappen, doch de kop is voorzien van een inerte massa. Beide projectielen werken voorts volgens hetzelfde beginsel.

Infantry School Quarterly, Januari 1951.

v. H.

Het einde van het zweefvliegtuig.

In verband met de toekomstverwachtingen is de sterkte van de Amerikaanse luchtlandingsdivisie zodanig opgevoerd, dat zij nog slechts 1200 man minder telt dan de infanteriedivisie. Zij omvat onder meer twee tankbataljons, een bataljon 155-mm houwitser en drie bataljons 105-mm houwitser. Moet het neerlaten van dit zware materieel en van de bevoorrading daarom nu worden overgelaten aan een personcel- en uitrustingsdoder als de glider? Aan een fragiel samenstel van dun hout en canvas, dat er een voorkeur voor heeft om dwars door heggen heen te gaan en met de neus in de grond te duiken? Indien niet, waar moet het dan mee gebeuren?

De laatste vier jaar heeft men uitgebreide proeven genomen met het afwerpen van zware lasten per parachute en men is hier reeds zover in gevorderd dat een vaste methode in de vorm van een SOP (standing operation procedure)

BRONVERMELDING

Aan H.H. medewerkers van de rubriek „Uit de buitenlandse Vakpers” wordt verzocht onder het referaat te vermelden:

1. naam en rang van de schrijver van het gerefereerde artikel,
2. de oorspronkelijke titel van het artikel in de vreesemde taal,
3. naam, datum, nummer en bladzijde van het blad, waarin het artikel is verschenen.

Na ontvangst van een referaat geven wij daarvan kennis aan de andere medewerkers aan deze rubriek, ter voorkoming van dubbel werk. Directie.

is ontworpen, waarin alle handgrepen van het inpakken tot het inladen toe zijn verwerkt. De z.g. „heavy drop” kan thans alle ladingen afleveren, die de Amerikaanse gliders uit de tweede wereldoorlog op de grond konden zetten. Een jeep, een 105-mm hw, een ¾-ton truck, een 40-mm luchtdoelvuurmond, een 90-mm stuk antitank en een weasel. Met iets meer ervaring en ontwikkeling der hulpmiddelen is het maar één stap om een vuurmond van 155-mm, een 2½-ton truck of een D-4 dozer te droppen.

Aan het afwerpen van zware lasten per parachute zijn, in vergelijking met het gebruik van zweefvliegtuigen, voordelen en nadelen verbonden. De voordelen zijn de volgende. De kosten zijn geringer. Het valschermmateriaal gaat weliswaar verloren, maar vroeger kwam een glider ook zelden onbeschadigd aan de grond. Daarbij waren de kosten van een in massa-productie aangemaakte glider ongeveer vijf of zes maal zo groot. De vliegtuigcolonnen kunnen veel kleiner zijn aangezien het doorgaans ledige aantrekvluchtig niet meer nodig is. Het scheelt per glider ongeveer 100 meter en bij massa gebruik wordt de bewaking van de colonne door jagers zeer vereenvoudigd. Het laden kan sneller geschieden en tevens op een minder bezet vliegveld. Het materieel kan ver van het vliegveld op het platvorm worden vastgemaakt en per truck naar het vliegveld worden vervoerd. Dit laatste zal dan tevens niet vol gliders behoeven te staan, die het doel maar aantrekkelijker en groter maken voor een vijandelijke luchtaanval. De lasten kunnen voorts worden afgeworpen op terreinen waar gliders niet zouden kunnen landen.

Ten slotte behoeft men geen gliderpiloot meer op te leiden.

Er zijn echter ook nadelen. Zodra de lading is afgeworpen kan zij niet meer worden beïnvloed. In tegenstelling met een glider kan zij niet worden bestuurd. Berging van het afwerpmateriaal in de gevechtszone zal zeer moeilijk zijn. Voor het vervoer kunnen de vliegtuigtypen C-46 en C-47 niet worden gebruikt, men heeft daarvoor C-82 en C-119 type vliegtuigen nodig en de voldoende aanmaak van de laatste is nog niet verzekerd.

Infantry School Quarterly, Januari 1951.

v. H.

Geef gevechtsoverdrachten aan verkenningseenheden.

Nog steeds gaan velen van de veronderstelling uit, dat aan verkenningseenheden slechts verkennende opdrachten kunnen worden gegeven, waarbij het gevecht zoveel mogelijk moet worden vermeden. Luitenant Kolonel T. O. Rooney, voormalig instructeur aan de US Staff College, zegt hieromtrent het volgende:

De benaming „verkenningseenheid” werkt voor velen maar al te vaak als een stoplicht. Men denkt, dat met het geven van een verkennende of flankbeveiligende opdracht alle mogelijkheden voor het gebruik van een dergelijke eenheid volkomen zijn uitgeput. Voor de verkenningseenheden in het Amerikaanse leger geldt dit zeer zeker niet, aangezien deze mede zijn samengesteld, uitgerust en opgeleid voor het voeren van het gevecht. Het basis-onderdeel, het verkenningspeloton heeft al een dergelijke samenstelling en vuurkracht, dat gevechtsoverdrachten van een zeer beperkte aard doeltreffend kunnen worden uitgevoerd. Het beschikt over infanterie, tanks en een verkenningselement, welk laatste evenzeer in een infanterierol kan worden gebruikt. Het beschikt, zij het in zeer bescheiden mate, over organieke vuursteun. Het verkenningseskadron van de infanteriedivisie is, evenals de verkenningseenheden van grotere omvang, op deze basis georganiseerd. De waarde van de mogelijke gevechtsoverdracht hangt af van de grootte van de eenheid. Afbrokkelen van een dergelijke eenheid in een groot aantal kleine verkenningselementen vermindert daarom de gevechtskracht van het geheel en is in wezen onjuist. Zuiver gebruik voor verkenningsoverdrachten of voor het beveiligen van flanken is een verspilling van gevechtskracht welke verspilling het verschil kan betekenen tussen overwinning en nederlaag. De commandant van een grote infanterie-eenheid, die zijn ver-

kennende organen een gevechtsoverdracht geeft ontlast daarmee zijn overige onderdelen en wordt daardoor vaak in staat gesteld deze op het juiste tijdstip op beslissende wijze in te zetten.

Military Review, Febr. 1951.

v. H.

De Duitse opvattingen tijdens de oorlog over de bestrijding van luchtlandings-troepen.

Na Arnhem gaf de Duitse Generale Staf bijzondere richtlijnen uit voor de strijd tegen parachutisten. Deze richtlijnen tonen de Duitse vrees voor luchtlandingsacties duidelijk aan, want zij beginnen met te zeggen, dat luchtlandingsacties — zowel strategisch, als tactisch — tot de gevaarlijkste omvattingsoverdrachten behoren. De luchtlandingsactie kent geen middenweg. Ze is succesvol, of leidt tot vernietiging. Haar eigenschappen zijn de verrassing en de snelheid. Daarom moet men ze in dezelfde geest bestrijden. Het gevaarlijkst is een luchtlanding tegen het vallen van de duisternis. Het bepalen van de plaatsen waar de landing heeft plaatsgehad is dan zeer moeilijk, terwijl er zich in de nacht alle mogelijke onaangename verrassingen kunnen voordoen. (Dat geldt óók voor de aanvallers. Wij herinneren b.v. aan de opmars van de Amerikaanse parachutisten, die na de landing de brug over het Wilhelminakanaal in de grote weg Eindhoven—'s-Hertogenbosch moesten nemen. Zij verdwaalden hopeloos, terwijl de brug alleen nog maar bezet was door de normale bewaking. B. K.). Toch moet het algemeen beginsel zijn, zo snel mogelijk tot de aanval over te gaan. Naast waarschuwingsposten en veiligheidscommando's, moeten er uiterst mobiele eenheden, aanwezig zijn, die steeds binnen een half uur marsklaar moeten zijn. Dit is een zeer zware eis, daar de eenheden altijd verspreid zullen zijn opgesteld. De snelheid en de doortastendheid van de aanval op de luchtlandingseenheden is echter van doorslaggevend belang. Alle bevelen moeten mondeling worden gegeven. Er mag geen moment van aarzeling zijn. Ingraven en het bezetten van stellingen is onaanvaardbaar. De aanvallen moeten zo diep mogelijk worden doorgezet, in de wetenschap dat reserves automatisch zullen volgen. Zodra men met één object klaar is stormt men naar een ander. In de eerste plaats naar het doel, dat de leiding aangeeft. Blijven bevelen uit, dan moet elke commandant zelf handelen. Dit is de bewegingsoorlog tot in zijn uiterste consequenties. **Van het grootste belang is de landingszone te bezetten.** Als men daarin slaagt zijn de reeds op

de grond aangekomen troepen van verdere aanvoer afgesneden. (Inderdaad, de woorden van Napoleon „activité et vitesse” zijn hier meer dan ooit op hun plaats. B. K.).

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, Maart 1951. B. K.

De administratie in het leger en in grote bedrijven.

Het „papier” neemt in elk leger een enorme plaats in, ook in het Engelse. Het is merkwaardig wat een groot zakenman, de Luitenant-Kolonel Graig, Engels reserve-officier, die sinds lange jaren directeur is van N.V. Colvilles hieromtrent zegt. Schrijver constateert, dat het leger het inderdaad moeilijker heeft, dan een burgerbedrijf. Het is een zeer groot bedrijf en een bedrijf met een enorme specialisatie. Bovendien met een voor een burgerlijk bedrijf geweldig verloop aan de ene kant en een grote verstarring ter andere zijde. In het burgerbedrijf merkt men veel eerder of een ander bureau of bedrijfsafdeling minder juiste resultaten boekt. De mogelijkheid om snel maatregelen te nemen is in het burgerbedrijf ook groter, dan in het leger, waar Koninklijke besluiten, ministeriële beschikkingen, niet zo maar ongedaan kunnen worden gemaakt, maar eerst weer een bepaalde procedure moeten doorlopen. Ook mankeert het hier en daar aan interesse. Zeer zeker is dit ook wel het geval in het burgerbedrijf, maar daar zijn toch meer mogelijkheden om de interesse te prikkelen.

Aan alle deze factoren is niet veel te doen. Maar waar volgens schrijver wel wat aan te doen valt, is paal en perk te stellen aan het steeds toenemend aantal staven en het steeds groter worden der staven, zodat de papieren een kortere weg — althans een weg met minder tussenpersonen — zullen hebben af te leggen. Daarnaast kan volgens schrijver een veel grotere verantwoordelijkheid worden gegeven aan de verschillende uitvoerders. Niets werkt zo activerend als het geven van verantwoordelijkheid. Ook moet men niet aarzelen, om wanneer in de praktijk blijkt, dat personeel niet op de juiste plaats zit, dit zo spoedig mogelijk een functie te geven, waar de kwaliteiten van deze personen wel tot hun recht komen. De deskundigheid van het personeel is zeer belangrijk.

Geen enkel burgerbedrijf werkt met personeel, dat niet ter zake kundig is. In het leger moet alles kunnen. Er wordt meer waarde gehecht aan de functie, dan

aan de man, die deze functie moet vervullen. Voorts is de keuze van het personeel — door de man die er mee moet werken — zeer belangrijk. In het burgerbedrijf neemt de bedrijfsleider beslist geen medewerker, waarvan hij om de een of andere reden denkt, dat hij daar niet op de juiste wijze mee kan samenwerken. In het leger is het schering en inslag, dat men personeel krijgt, dat men liever niet heeft.

The Army Quarterly, April 1951. B. K.

Hoe vindt men de beste tactische oplossing?

Elk tactisch probleem heeft meer dan één goede oplossing. Niemand kan van te voren zeggen, welke oplossing de beste is. Wel kan men trachten een oplossing te vinden, die een zo goed mogelijke basis voor een eventueel succes vormt. Er zijn verschillende manieren, om tot een tactisch besluit te komen. Deze zijn: 1e door intuïtie, 2e door herinnering en ten slotte door analyse.

Ad 1. De zeer grote betekenis van de intuïtie wordt door schrijver zeer zeker niet ontkend. Maar hij legt er de nadruk op dat intuïtie het monopolie is van de „grootmeester”. Daarbij mag men nooit uitgaan van een onfeilbare intuïtie. Want dat is de beste weg naar de ondergang.

Ad 2. De herinnering kan soms goede, soms kwade gevolgen hebben. Goed werkt hij — als men de algemene lering uit een bepaalde situatie weet te benutten en dan verder zelfstandig gaat handelen. Beslist funest is het als men de herinnering gebruikt om een groot man te gaan imiteren. De meest veilige weg wordt gevonden door het toepassen van een nauwgezette analyse. Als men van elk tactisch probleem de factoren: opdracht, vijand, eigen middelen en terrein onder de loupe neemt, dan dwingt men zich niet alleen tot scherp nadenken, maar dan heeft men ook een zo juist mogelijke basis voor dat denken. Daarbij kan men als volgt te werk gaan:

1. Lees het probleem dat U wordt voorgelegd zorgvuldig.
2. Lees het zonder enige vooringenomenheid.
3. Bezie het probleem zoals het is, fantasieer er niets bij en laat er niets van weg. Dring door tot de kern van de zaak en snij de franje er af.
4. Beoordeel het probleem naar de factoren opdracht, vijand, eigen middelen, terrein.
5. Zorg dat gij Uw middelen op een

spiekbriefje overzichtelijk gerangschikt bij U hebt.

6. Pas de grondbeginselen van de tactiek op de juiste wijze toe.

7. Deel Uw tijd doelmatig in en beantwoordt bekende vragen het eerst.

8. Zorg dat gij tot een eenvoudige oplossing komt.

9. Lees Uw oplossing zeer beslist zorgvuldig na en vraag U af: Heb ik nu precies gezegd, wat ik bedoel? Heb ik het zo duidelijk gezegd, dat mijn woorden niet verkeerd zullen worden uitgelegd.

Natuurlijk kan bij het volgen van deze methode geen succes worden gegarandeerd. Maar de kans, dat men tot succes komt is veel groter, dan indien men maar op zijn gevoel gaat werken, of grote veldheren tracht na te doen. Bovendien komt daar nog bij, dat als men geen succes boekt, maar tegenslag, men in de nuchtere, koelberekende opzet nog tal van mogelijkheden vindt, om de tegenslag op te vangen.

Allgemeine Schweizerische Militär

Zeitschrift, April 1951.

B. K.

Sovjet-Russisch Pantserafweergeschut.

Het 45 mm anti tank geschut model 1937 en de 57 mm, model 1941 zijn nog steeds in grote hoeveelheden aanwezig in het Rode Leger, hoewel de eerstgenoemde kanonnen niet meer worden aangemaakt. Ook de Noord-Kooreanen zijn er mee bewapend. Het beste anti tank kanon is de 7,62 cm model 1942, met spreidafuit, schild en rubber luchtbanden, schootsveld van 54°, vuursnelheid maximum 25 schoten per minuut. Dracht van 13 km. Terugstootloze vuurmonden zijn bekend, maar nog niet officieel ingedeeld. Het projectiel van dit 85 mm anti tank kanon op gepantserde motorafuit doorboort op 1000 m een pantser van 90 mm. Het laatste gegeven is, dat de Russen pantserjagers met een kanon van 12,2 cm hebben uitgerust. De bijzondere zorg, welke de Russen aan hun pantserafweer besteden en de daarmee dus gelijkhoudende tred van de opvoering der kalibers van hun anti tank geschut, bewijst, dat zij in een eventueel conflict zeer degelijk rekening houden met de inzet van pantsers op grote schaal bij hun tegenpartij.

Allgemeine Schweizerische Militär

Zeitschrift, April 1951.

B. K.

Wie laat de bruggen de lucht invliegen?

Voor een verdediger komt vrijwel steeds het probleem naar voren, wie het

bevel moet geven om een brug in de lucht te laten vliegen. Indien dit niet op het juiste moment geschiedt, kan dit aanleiding geven tot geweldige debacles.

Het meest recente voorbeeld hiervan is wel het drama met de grote brug over de Han in Zuid-Korea op 27 Juni 1950. De Zuid-Kooreanen lieten deze in de lucht vliegen, toen zij nog opgepropt vol was met terugtrekkende eigen troepen en nog grote hoeveelheden Zuidelijken op de Noord-oever van de Han waren.

Deze brug ging dus kennelijk te vroeg de lucht in. Een brug waarbij men te laat was, was die bij Remagen in 1945

Daardoor kon een bruggenhoofd worden gevormd, van waaruit men de grote omvatting van het Ruhrgebied tot stand kon brengen, en de legergroep Model van 350.000 man werd afgesneden en in 17 dagen van de kaart geveegd. Niet voor niets liet Hitler de mannen, die hij verantwoordelijk achtte voor het vernielen van de brug ophangen. De beslissing om een brug al of niet te vernielen moet zorgvuldig zijn overwogen. Men kan de bruggen in verschillende klassen indelen en wel: a. te vernielen zodra de veiligheid dit eist; b. te vernielen op het allerlaatste ogenblik, zodat practisch gesproken niemand meer van de eigen partij op de vijandelijke oever is. Bij een oefening op de kaart of in het terrein, met of zonder troepen, kan de Divisiecommandant tot op de seconde nauwkeurig het moment bepalen, wanneer de vernieling moet worden uitgevoerd. Maar in werkelijkheid is het heel wat anders. Als de mensen waarop men rekende zijn gewond of gesneuveld, als de berichten somber en verward worden, is het niet

BRONVERMELDING

Aan H.H. medewerkers van de rubriek „Uit de buitenlandse Vakpers” wordt verzocht onder het referaat te vermelden:

1. naam en rang van de schrijver van het gerefereerde artikel,
2. de oorspronkelijke titel van het artikel in de vreemde taal,
3. naam, datum, nummer en bladzijde van het blad, waarin het artikel is verschenen.

Na ontvangst van een referaat geven wij daarvan kennis aan de andere medewerkers aan deze rubriek, ter voorkoming van dubbel werk.
Directie.

zo gemakkelijk meer, om op de tweede af het juiste bevel voor vernietiging te geven. Misschien komt het bevel niet eens door. Twee grote alternatieven staan hier tegenover elkaar. Houdt een hogere commandant het bevel tot vernietiging in handen dan bestaat de kans, dat dit te laat komt, zodat de brug in handen van de vijand valt. Deze kans wordt groter naarmate de verbindingen slechter worden. Geef een lagere commandant het bevel — bijvoorbeeld de commandant van de brugbewaking — dan bestaat de kans, dat de brug te vroeg de lucht in gaat en vele eigen onderdelen daardoor de terugtochtsweg wordt afgesneden. Schrijver acht een goede oplossing een stafofficier bij de brug te plaatsen, die weet welke troepen nog aan 's vijands zijde van de rivier zijn, en die zo goed mogelijk op de hoogte moet worden gehouden van de algemene situatie. Worden de verbindingen ontijdig verbroken, dan heeft hij inzicht genoeg om het moment van springen te bepalen. (Een zeer logische oplossing, die echter een voldoende aantal stafofficieren vereist. B. K.).

Military Review, April 1951. B. K.

Is de samenstelling van de moderne infanteriedivisie juist?

Men zegt wel eens, dat de ervaring de beste leermeester is en zo kan men ook de opbouw van de legers na 1871 en 1918 zien. Er is wel eens beweerd, dat Frankrijk in 1914 klaar was voor de oorlog in 1870 en in 1939 voor die van 1914. Maar het is heel moeilijk om uit de ervaring de juiste conclusie te trekken. Zeer sprekend is wel wat na 1918 geschiedde. De Fransen trokken uit de ervaring 1914—1918 een defensieve conclusie en de Duitsers een offensieve. Men kan dergelijke opvattingen op theoretische gronden — elk voor zich — verdedigen. Maar men zal op de volgende oorlog moeten wachten, om te zien, welke opvatting in de praktijk de beste is. Hoe is het nu sinds het einde van de tweede wereldoorlog. Men moest voortbouwen op de ervaring uit de tweede wereldoorlog, de legervorming verder ter hand nemen. En de eerste keer, dat de na 1945 gevormde divisies in de praktijk hun bruikbaarheid konden bewijzen, was Korea. Kunnen uit deze „oorlogsbeproeving” nu reeds conclusies worden getrokken? Bij de strijd in Korea dient men te bedenken, dat deze door de troepen der Verenigde Volkeren voor het grootste deel defensief is gevoerd. De

offensieve kracht van de naoorlogse infanterie divisie kwam hier niet geheel tot uiting. Verder waren de strijdkrachten der tegenpartij wel in aantal verre in de meerderheid, maar in kwaliteit waren zij stukken minder. En ten slotte hebben de troepen der Verenigde Volkeren steeds het volledige meesterschap in de lucht en op de zee gehad. In een eventuele oorlog met andere tegenstanders moet rekening worden gehouden met een grote numerieke overmacht, waarbij opleiding, aanvoering en vuurkracht heel wat beter zullen zijn dan die der Noord-Koreanen en Chinezen. Ook zal van een volledig meesterschap in de lucht en op zee geen sprake zijn. Niettemin is schrijver van mening, dat er wel een aantal conclusies uit de Koreaanse strijd kunnen worden getrokken. Deze zijn volgens hem: 1e De sterkte aan infanterie in de Divisies is te gering; 2e de sterkte aan artillerie bij de Divisies is eveneens te gering; 3e de beweeglijkheid is niet voldoende uitgebuit en 4e de administratieve staart is niet op de juiste wijze uitgebalanceerd. Ten aanzien van een nieuwe wereldoorlog merkt schr. op, dat er op enorme fronten zal moeten worden gestreden en dat van schouder aan schouder oprukken van de Divisies geen sprake zal zijn. De Divisies zullen zeer zelfstandig moeten zijn met een maximum aan vuurkracht, beweeglijkheid en zelfstandigheid. Ook zal de hoeveelheid mensen betrokken bij de logistiek verminderd moeten worden. Uiteindelijk moet elke soldaat zo nodig zijn eigen G4 zijn. (Dit laatste voert ons terug naar de oude opvatting van „la guerre doit nourrir la guerre”. In een beweeglijke oorlog in niet al te onbewoonde landstreken is dit wat voedsel betreft, wellicht mogelijk, misschien wel noodzakelijk. Dit kan uit de aard der zaak nooit gelden voor de strijdmiddelen. En deze voorziening moet zo goed mogelijk zijn, want juist door het overwicht van de meest moderne middelen moet tegenover de numeriek sterkere vijand succes worden geboekt. Daarnaast zijn wij accoord met de opvattingen omtrent de beweeglijkheid en het initiatief. Zij zijn onmisbaar voor de overwinning. B. K.).

Military Review, Mei 1951. B. K.

Luchtlandingsoperaties.

Slechts de hoogste legerleiding mag over de inzet van luchtlandingsseenheden beslissen. Elke luchtlandingsoperatie moet met grote snelheid en verrassend worden

uitgevoerd, bij welke uitvoering met het volgende rekening moet worden gehouden:

1. Het luchtoverwicht moet volledig zijn.
2. Het weer moet gunstig zijn.
3. De verbinding tussen de gewone grondtroepen en de luchtlandings-troepen moet — in beginsel — binnen de 48 uur tot stand zijn gekomen.
4. Er moet een goede D.Z. (Dropping zone) voor de parachutisten en uit-geworpen materieel en een goede L.Z. (Landing zone) voor de transport- en zweefvliegtuigen zijn.
5. De afstand van de L.Z. tot het doel moet zodanig zijn dat men dit bij verrassing kan nemen. (Dat was bij de landing der 1e Britse parachutis-tendivisie bij Arnhem niet het geval. Men landde daar 10 km van het ob-ject. B. K.).
6. De gegevens van de vijand moeten vrijwel volledig bekend zijn. (De geal-lieerde legerleiding was er bij Arn-hem onkundig van dat in Velp en in de Lijmers twee Duitse pantserdivi-sies lagen. B. K.).

De uitvoering van een luchtlandings-operatie geschiedt in drie fasen:

1. Het transport van de vliegvelden naar de L.Z. en D.Z.
2. Het landen.
3. Het gevecht.

Tussen het ogenblik van de landing en het vermeesteren van het doel ligt nog een reeks gebeurtenissen, die eveneens in 3 fasen kunnen worden ingedeeld:

a. *de hergroepering.*

Dit is een eerste noodzaak. De troe-pen van de eerste „lift” moeten onmid-dellijk na de hergroepering de L.Z. en D.Z. gaan afsluiten en veiligstellen voor de volgende „lifts”. Hun actie moet ge-steund worden door luchtstrijdkrachten.

b. *de opmars naar het doel.*

De doelen die de luchtlandingstroep-en moeten vermeesteren zijn vrijwel al-tijd strategisch belangrijke objecten. Die zijn dus vrijwel zeker altijd van de nodi-ghe luchtafweermiddelen voorzien, waar-door een landing in de buurt van zulk een object uitgesloten is.

c. *de verdediging van het bezette doel.*

Vrijwel elke luchtlandingsactie zal, na het bereiken van het doel, uitlopen op een defensieve actie, met de bedoeling het objectief in handen te houden, totdat de eigen grondtroepen zijn aangekomen. Zij moeten dus wel een zo sterk moge-lijke verdediging organiseren. Die verde-

diging moet ook offensief zijn, d.w.z. sterke gevechtspatrouilles moeten ver-voort worden gestuurd, om eventueel oprukkende vijandelijke colonnes reeds op zo groot mogelijke afstand tot ont-plooiing te brengen. Als de grondtroepen de verbinding met de luchtlandingstroep-en niet tot stand kunnen brengen, zijn die laatste reddeloos verloren en gaan er met hen troepen verloren, die heel moeilijk te vervangen zijn. Luchtlan-dingsoperaties moeten dus wel zeer de-gelijk zijn voorbereid in verband met de voorgenomen grondoperaties.

Schrijver besluit zijn interessant arti-kel met te zeggen, dat de evolutie der techniek een grote toekomst voor de luchtlegers vormt. Maar welke die moge-lijkheden zijn kan hij niet aangeven, daar hij van mening is dat niemand de mogelijkheden van de toekomstige evo-lutie der techniek kan doorgronden.

Het Leger, de Natie, Mei 1951. B. K.

Vlammenwerpers in de moderne oorlog-voering.

Op het slagveld deed het vuur in de eerste wereldoorlog zijn intrede. De Duit-sers maakten op 26 Februari 1915 op het front bij Mélancourt gebruik van een vlammenspuit. De in die oorlog gebruikte vlammenwerpers waren klein. Een cylin-der van 60 cm hoogte van 40 cm door-snede, waarin zich een oliereservoir en een drukreservoir bevond. De Fransen en Engelsen maakten daarna eveneens gebruik van deze strijdmiddelen, zij het op beperkte schaal. Gedurende de Ita-lians-Abessijnse oorlog (1935—1936) ge-bruikten de Italianen een vlammenwer-per, die op een tank was gemonteerd. De vlam had een dracht van 35 m. Tijdens de Spaanse burgeroorlog werden Duitse vlammenwerpers op rupsbanden ge-bruikt, de 9 zKw II. In de veldtocht van 1940 werd aan Duitse zijde dit wapen op-nieuw ingezet, o.a. tegen het grote Bel-gische fort Eben Emael. Ook in Rusland geschiedde dit.

Na de terugtocht uit Duinkerken plaatsten de Engelsen op de Zuidkust van hun eiland vaste, ingebouwde vlam-menwerpers, die electrisch konden wor-den ontstoken. In 1941 werd een vlam-menwerper op een carrier geplaatst. Na verschillende proeven kwam men tot de „Wasp MK 2 C”. De dracht bedroeg echter slechts 25 m. De daarna gebouwde Ranson had een dracht van 45 m. Dit type werd in die tijd in het bijzonder aangewezen bij de verdediging van vlieg-velden. Verdere proefnemingen leidden

tot de „Wasp MK I” die een dracht had van 75 m. In Februari volgde de Barracada, die een voorloper was van de „Wasp MK II”, die na October 1943 in vrij grote hoeveelheden werd aangeemaakt. Het huidige Engelse type is een tank vlammenwerper met aanhangwagen, de „Crocodile”. De Amerikanen hebben verschillende types in gebruik. Het is bekend, dat ook de Russen zich op de productie van dit wapen hebben toegelegd.

Het Leger, de Natie, Mei 1951. B. K.

De Tiny-Tim.

De Tiny-Tim is een Amerikaanse raketbom, die door marinevliegtuigen wordt gebruikt tegen vijandelijke oorlogsschepen. De raketbom, die een doorsnede heeft van 12,5 cm heeft volgens de Amerikanen dezelfde uitwerking als een granaat van 28 cm. Hij weegt \pm 300 kg. De eindsnelheid, wanneer hij gelanceerd wordt door een vliegtuig in duikvlucht is \pm 700 meter per seconde. Daar de Noord-Koreanen geen vloot hebben, konden de Amerikanen hun Tiny-Tims tegen landdoelen inzetten. Men heeft ze tegen tanks gebruikt. Met succes zijn ze gebruikt tegen verschillende bruggen en belangrijke installaties. (De Tiny-Tim is een sinds jaren bekende raketbom. Er zijn veel grotere en betere. Blijkbaar houdt men deze nog achter de hand. B. K.).

Tijdschrift voor militaire documentatie, Mei 1951. B. K.

Militaire notities rondom de wereld.

Noorwegen.

In de eerstkomende twee jaren zullen in alle Noorse plaatsen met meer dan 12.000 inwoners een dusdanige hoeveelheid schuilplaatsen worden gebouwd, dat 20% van de bevolking hier bij luchtalarm een schuilplaats in kan vinden.

In centraal Noorwegen zijn grote hoe-

BRONVERMELDING

Aan H.H. medewerkers van de rubriek „Uit de buitenlandse Vakpers” wordt verzocht onder het referaat te vermelden:

1. naam en rang van de schrijver van het gerefereerde artikel,
2. de oorspronkelijke titel van het artikel in de vreemde taal,
3. naam, datum, nummer en bladzijde van het blad, waarin het artikel is verschenen.

Na ontvangst van een referaat geven wij daarvan kennis aan de andere medewerkers aan deze rubriek, ter voorkoming van dubbel werk. Directie.

veelheden niobium erts ontdekt. Dit zeldzame erts is van grote betekenis voor de productie van een bepaald soort staal alliage, dat bijzonder geschikt is voor straalmotoren.

Indo-China.

De Franse strijdkrachten in Indo-China worden gereorganiseerd tot normale Divisies. Het is nl. gebleken, dat de Vietmin troepen de laatste tijd regelmatig in Divisie verband optreden, zodat de patrouille activiteit der Fransen geen zin meer had. Hieruit blijkt, dat in Indo-China de periode van de guerilla strijd voorbij is en de strijd op Divisieniveau zal worden gevoerd.

Nationalistisch China.

Het leger der Chinese nationalisten op Formosa wordt op geweldige wijze geoefend. De sterkte van dit leger schat men nu op 600.000 man. Aan persoonlijk initiatief wordt veel aandacht geschonken.

Military Review, April 1951. B. K.

NOUWENS

AUTOMOBIEL EN MOTOREN REVISIEBEDRIJF

SPECIALE WERKPLAATS
VOOR HET REVIDEREN
VAN ALLE MERKEN
BRANDSTOFFPOMPEN EN
INSPIJSTUKKEN

GESPECIALISEERD IN HET REVIDEREN VAN DIESEL- EN
BENZINEMOTOREN.
MOTOREN KUNNEN DESGEWENST GEHEEL INGELOPEN
OP WATERREMMELEN WORDEN AFGELEVERD.
BRANDSTOFFPOMPEN WORDEN OP DE MODERNSTE
BRANDSTOFFESTBANK AFGESTELD

AMSTERDAM VALKENBURGERSTRAAT 11-17 TELEFOON 45762